

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 73

90'ıncı Birleşim
5 Mayıs 2026 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	10
II.- GELEN KÂĞITLAR	14
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	23,24
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>23:24,24:27</i>
1.- Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın, Gaziantep'te ve Şanlıurfa'da yaşanan sel felaketine ilişkin gündem dışı konuşması	23:24
2.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep'te yaşanan doğal afete ilişkin gündem dışı konuşması	24:26
3.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, engelli bireylerin haklarına ilişkin gündem dışı konuşması	26:27

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**24,56,62,88****A) ÇEŞİTLİ İŞLER**

24,56,88

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Denizli Burdurlular Derneği Başkanı ve yönetimi ile Çal Belediyespor Kulübü yöneticilerine “Hoş geldiniz.” denilmesi

24

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Sakarya Karasu Şehit Ahmet Baş Anadolu İmam-Hatip Lisesi öğrencilerine ve öğretmenlerine “Hoş geldiniz.” denilmesi

56

3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden, Süper Lig’e çıkan Erzurumspor’un Kulüp Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri Genel Kurula takdim edildi ve Süper Lig’de başarılar dilendi

88

B) ÖNERGELER

62,88:89

1.- Başkanlıkça, İstanbul Milletvekili Ali Gökçek’in Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyeliğinden 4/5/2026 tarihinde istifasına ilişkin önerge yazısı (4/142)

62

2.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş’ın, (2/3283) esas numaralı Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/141)

88:89

3.- Başkanlıkça, İstanbul Milletvekili Birol Aydın’ın (10/4004, 4005, 4006, 4007, 4008, 4009) esas numaralı Şanlıurfa ve Kahramanmaraş’ta Okullarda Meydana Gelen Olaylar ile Çocukların Dijital Ortamlarda Karşılaştıkları Riskler ve Olumsuz Etkilerin Tüm Yönleriyle Ele Alınarak Araştırılması, Çözüm Önerileri Geliştirilmesi ve Benzer Olayların Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden 30/4/2026 tarihinde istifasına ilişkin önerge yazısı (4/143)

89

V.- AÇIKLAMALAR**27,48,56,79,90**

1.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz’ın, Amedspor’a ilişkin açıklaması

27

2.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş’in, 14 Nisan 2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması

27:28

3.- Konya Milletvekili Barış Bektaş’ın, karşılıksız çıkan çeklere ilişkin açıklaması

28

4.- Mersin Milletvekili Levent Uysal’ın, Mersin’in Bozyazı ilçesi için taleplerine ilişkin açıklaması

28

5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal’ın, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan’a ilişkin açıklaması

28:29

6.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur’un, Hatay’da anahtar teslimi yapılan konutlara ilişkin açıklaması

29

7.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Suluova ilçesinde İlk Evim Arsa Projesi kapsamında hak kazananların taleplerine ilişkin açıklaması	29
8.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesinin nüfus kaybetmesine ilişkin açıklaması	29:30
9.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Erzincan için taleplerine ve 13 Haziranda Cumhuriyet Meydanı'nda yapacakları açıklamaya ilişkin açıklaması	30
10.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsunspor'a ilişkin açıklaması	30
11.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, eğitim hakkına ilişkin açıklaması	30:31
12.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Elbistan Doğan Maden Sitesi'ndeki su sorununa, depremde yıkılan evlere ilişkin açıklaması	31
13.- İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'nun, hayatını kaybeden MESEM öğrencisi Mahir Buğra Karagön'e ilişkin açıklaması	31
14.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, Adana'nın Kozan ilçesinde yaşanan sel ve dolu felaketine ilişkin açıklaması	31:32
15.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'nın Orhangazi ilçesinde yapılacağı söylenen köprülü kavşak projesine ilişkin açıklaması	32
16.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, Kadir Mısıroğlu'nun ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması	32
17.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Gaziantep'te son yağışların ardından vatandaşların yaşadığı mağduriyetlere ilişkin açıklaması	32
18.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, milletten toplanan vergilere ilişkin açıklaması	32:33
19.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, işçilerin taleplerine ilişkin açıklaması	33
20.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, kamu hastanelerinde çalışanların taleplerine ilişkin açıklaması	33
21.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, hayatını kaybeden MESEM öğrencisi Mahir Buğra Karagön'e ilişkin açıklaması	33
22.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Sumud Filosunun uğradığı baskına ilişkin açıklaması	34
23.- Kütahya Milletvekili Adil Biçer'in, Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın Kütahya'daki hastane projesine karşı geliştirdiği söyleme ilişkin açıklaması	34
24.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, TÜİK'in açıkladığı 4 aylık enflasyon rakamına ilişkin açıklaması	34
25.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Yomra ilçesinde kura çekimi yapılan TOKİ konutlarına ilişkin açıklaması	35

26.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Genel Başkan Özgür Özel'in çağrısıyla çıktıkları sahada şahit olduklarına ilişkin açıklaması	35
27.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, seksen dokuz yıl önce Dersim'de yaşananlara ilişkin açıklaması	35
28.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, Anneler Günü için çekilen bir reklama ilişkin açıklaması	35:36
29.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'nın, açıklanan nisan ayı enflasyon rakamlarına ilişkin açıklaması	36
30.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın Kozan ilçesinde yaşanan sel ve dolu felaketine ilişkin açıklaması	36
31.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, fıstık vurgununa ilişkin açıklaması	36
32.- Gaziantep Milletvekili Bünyamin Bozgeyik'in, Gaziantep'te ve çevre illerde yaşanan afete ilişkin açıklaması	37
33.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çalışma yaşamı sorunlarına ilişkin açıklaması	37
34.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Muş Spor'a ve Amedspor'a ilişkin açıklaması	37
35.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Bolu Dağı yoluna ilişkin açıklaması	37:38
36.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, iktidarın politikalarına ilişkin açıklaması	38
37.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, vatandaşın borç altında ezildiğine ilişkin açıklaması	38
38.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'e sormak istediğine ilişkin açıklaması	38
39.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Devlet Bahçeli'nin bugün grup toplantısında yaptığı barış süreciyle ilgili açıklamaya ilişkin açıklaması	39
40.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, hayatını kaybeden MESEM öğrencisi Mahir Buğra Karagön'e ilişkin açıklaması	39
41.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, astsubay istihdamına ilişkin olarak kamuoyuna yansıyan kanun değişikliği taslağına ilişkin açıklaması	39
42.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Ulaştırma Bakanının Mersin ziyaretine ilişkin açıklaması	40
43.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, Akçakale Gümrük Kapısı'na ilişkin açıklaması	40
44.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, SMA'lı ve DMD'li çocuklara ilişkin açıklaması	40

- 45.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, tarım hibe desteklerinden yararlanma şartları arasında yer alan ahır ruhsatı zorunluluğuna ilişkin açıklaması 40:41
- 46.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, 7-10 Mayıs tarihleri arasında düzenlenecek Rize Günleri'ne ilişkin açıklaması 41
- 47.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer'in, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'a ilişkin açıklaması 41
- 48.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, aktivist Thiago'nun kızına yazdığı mektuba ilişkin açıklaması 41
- 49.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, DEM PARTİ Engelliler Komisyonunun çağrısıyla örgütlenen "Engelliler Onur Yürüyüşü"ne ilişkin açıklaması 42
- 50.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Kocaeli'ye ve Cengiz Topel Havalimanı'na ilişkin açıklaması 42
- 51.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Tunceli Tenkil Harekâtı'na, Kahramanmaraş'taki okul saldırısında yaralanan öğrencilerden Almina Ağaoğlu'nun vefatına, son otuz sekiz yılın en yüksek seviyelerine ulaşan yağışlara ve çiftçilerin gördüğü zarara, TÜİK'in açıkladığı enflasyon verilerine, Avukat Hatice Kocaefe ile Avukat Taha Bağaçlı'ya ilişkin açıklaması 42:44
- 52.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, Avukat Hatice Kocaefe'ye ve Ankara Barosu Başkanı Mustafa Köroğlu'nun geçen hafta yaptığı konuşmaya, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranlarına, Basın Özgürlüğü Günü'ne, orman yangınlarına, uzmanlık nefretine ilişkin açıklaması 44:46
- 53.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 3 Mayıs Milliyetçiler Günü'ne, partilerinin olağan kongre takvimine, Sırrı Süreyya Önder'e, Erzurumspor'a ve Amedspor'a, 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü'ne ve 5 Mayıs Noterler Günü'ne, Ahmed Cavad'ın doğumunun 134'üncü ve Ahmed Cevad Enstitüsünün kuruluşunun 2'nci yıl dönümüne, Fatih Sultan Mehmet Han'a ilişkin açıklaması 47:48
- 54.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Tekin Bingöl'e, Sırrı Süreyya Önder'e, 4 Mayıs 1937'de yaşananlara, Amedspor'a, şiddetli hava olayları nedeniyle oluşan hasarlara ve yaşanan can kayıplarına, TÜİK'in açıkladığı enflasyon rakamlarına ilişkin açıklaması 48:51
- 55.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Sırrı Süreyya Önder'e, ekonomik programa ve dört aylık enflasyona, bugün Meclise getirilen 9'uncu varlık barışına, Dünya Basın Özgürlüğü Günü'ne, annelik üzerinden yaratılan tartışmaya, 1 Mayısta Taksim'in kapatılmasına ve yaşananlara ilişkin açıklaması 51:53
- 56.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kahramanmaraş'ta yaşanan okul saldırısında yaralanan öğrencilerden Almina Ağaoğlu'nun

vefatına, Sırrı Süreyya Önder’e, Güneydoğu Bölgesi’nde etkili olan süper hücre fırtınasına, 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü’ne, orman yangınlarıyla mücadelede, “Aile ve Nüfus On Yılı”na, Ankara Milletvekili Murat Emir’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 53:56

57.- Ankara Milletvekili Murat Emir’in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 56:57

58.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, Ankara Milletvekili Murat Emir’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 57:58

59.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun’un, kamuoyunda “siyasi” olarak adlandıran davalara ilişkin açıklaması 58:60,61

60.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in, Ankara Milletvekili Murat Alparslan’ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 79:80

61.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 80:81

62.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 81

63.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 81:82

64.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya’nın, bekâr annelere ilişkin açıklaması 90:91

65.- Adana Milletvekili Orhan Sümer’in, Kozan ilçesinde yaşanan yağış ve dolu felaketine ilişkin açıklaması 91

66.- Adana Milletvekili Bilal Bilici’nin, TÜİK tarafından açıklanan nisan ayı enflasyonuna ilişkin açıklaması 91

67.- Çanakkale Milletvekili İsmet Güneşhan’ın, Tarım ve Orman Bakanlığının taşıra teşkilatındaki araç filosuna ve şoför kadrosu eksikliğine ilişkin açıklaması 91

68.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç’in, emeklilere ilişkin açıklaması 93

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

48

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Tekin Bingöl’ün, 3 Mayıs 2025’te hayatını kaybeden Meclis Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’e ilişkin konuşması 48

VII.- ÖNERİLER

62,82

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

62:79,82:87

1.- YENİ YOL Grubunun, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 19 milletvekili tarafından, Türkiye’de internet altyapısının teknik kapasitesi,

hız ve kalite sorunları, fiber ve mobil altyapı yatırımlarının yeterliliği, sektördeki rekabet koşullarının işleyişi, tüketici haklarının korunma düzeyi ile afet ve olağanüstü durumlarda iletişim altyapısının dayanıklılığı başta olmak üzere tüm boyutlarıyla incelenmesi, sorunların kaynağının tespit edilmesi ve kalıcı çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla 5/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

62:67

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Uğur Poyraz tarafından, toplumun en dinamik ve temel taşı olan çocukların sadece temel biyolojik ihtiyaçlarının karşılandığı bir büyüme süreciyle sınırlı kalmayıp zihinsel, duygusal ve sosyal yetkinliklere sahip donanımlı birer birey olarak yetiştirilmesi; ebeveynlik hazırlık sürecindeki boşluğun giderilerek anne-baba eğitimlerinin devlet eliyle kurumsallaştırılması, çocukların sokakta güvenliğinin sağlanması, çocukların maruz kaldığı kontrolsüz dijital dünyanın barındırdığı siber ve psikolojik risklerin haritalandırılması, ebeveynlerin mesai saatleri ile çocukların okul çıkış saatlerinin çakışmasından kaynaklanan koruma ve eğitim mahrumiyetinin giderilmesi, özellikle evlilik birliği sona ermiş yapılarda çocuk bakımının bir istihdam engeli ve kaygısı olmaktan çıkarılması ve kalıcı çözüm stratejileri üretilmesi amacıyla 5/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

68:73

3.- DEM PARTİ Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar ve arkadaşları tarafından, basın özgürlüğünün önündeki engellerin araştırılması amacıyla 5/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

74:79,82

4.- CHP Grubunun, İzmir Milletvekili Ümit Özlale ve arkadaşları tarafından, yüksek enflasyonun farklı gelir grupları üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla 5/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

82:87

VIII.- SEÇİMLER

90

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

90

1.- (10/4004, 4005, 4006, 4007, 4008, 4009) esas numaralı Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta Okullarda Meydana Gelen Olaylar ile Çocukların Dijital Ortamlarda Karşılaştıkları Riskler ve Olumsuz Etkilerin Tüm Yönleriyle Ele Alınarak Araştırılması, Çözüm Önerileri Geliştirilmesi ve Benzer Olayların

Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunda boş bulunan üyeliğine seçim	90
2.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğine seçim	90

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Hatay Milletvekili Adem Yeşildal ve Ardahan Milletvekili Kaan Koç ile 72 Milletvekilinin Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3466) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 250)	93:111
2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Milli Birlik Hükümeti Arasında Kolluk İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 237)	111
3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgızistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 28 Nisan 1992 Tarihinde Bişkek'te İmzalanan Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2996) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 242)	111

X.- KOMİSYONLAR BÜLTENİ

1.- 01/07/2024-31/12/2024 tarihleri arasında komisyonlara gelen, komisyonlardan çıkan ve 31/12/2024 tarihinde komisyonlarda bulunan Cumhurbaşkanı teklifleri, kanun hükmünde kararnameler ve milletvekili teklifleri ile tezkereler (IV)	111
--	-----

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Sayıştayın 2023 ve 2024 yılı denetim raporlarında Emlak Katılım Varlık Kiralama A.Ş.'yle ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/42999)	112:114
2.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Adıyaman'ın Samsat ilçesine bağlı Ovacık köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/43071)	115:116
3.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna belgegeçer yoluyla yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/43179)	117:124

4.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, motosikletli kurye olarak çalışma yaşının yükseltilmesine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/43569)

125:127

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.05'te açılarak beş oturum yaptı.

Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, sit alanlarına,

Muğla Milletvekili Metin Ergun, deniz turizmi sektöründe yaşanan sorunlara,

Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı, Kayseri'nin "2027 Yılı Türk Dünyası Kültür Başkenti" ilan edilmesine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Erzurum Milletvekili Fatma Öncü,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır;

1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'ne,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer, Konya Büyükşehir Belediyesinin kuracağı güneş enerjisi santraline,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, kul hakkına,

Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan, Tekirdağ'daki Cumhuriyet Halk Partili belediyelere,

Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ile Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'a,

Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp, Bitlis'teki yüksek doğal gaz tüketimine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, İsrail'in Sumud Filosuna saldırısına ve 1 Mayıs'a,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, Uşak Turhan Akçay Bilim ve Sanat Merkezi öğrencileri ile öğretmenlerine, Küresel Sumud Filosuna yapılan müdahaleye,

Mersin Milletvekili Levent Uysal, limon üretimine,

Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez, Sırrı Süreyya Önder'e,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp, Kürt sorununun çözümüne,

Adana Milletvekili Bilal Bilici, Adana'ya,

Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen, Gaziantep'in İslâhiye ilçesinde faaliyet gösteren Toprak Mahsulleri Ofisine,

Kars Milletvekili Adem Çalkın, Kars'ın ticari ve lojistik altyapısını büyötmek için çalışmalarının devam ettiğine,

Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan, Mardin ili Artuklu ilçesi Ortaköy Mahallesi'nin mezarlık alanına,

Konya Milletvekili Mehmet Baykan, ilginç zamanlarda siyaset yaptıklarına,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, kamyon ve tır şoförlerine,

Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, PTT bünyesinde 399 sayılı KHK'yle görev yapan kamu personeline,

Siirt Milletvekili Mervan Gül, terörsüz bir Türkiye'ye,

Denizli Milletvekili Şeref Arpacı, esnafa, sanayiciye ve KOBİ'lere,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, 2025 yılında Niğde'de yetişen patatase,

Samsun Milletvekili Mehmet Karaman, 24 Nisanda yayınlanan 11187 sayılı Cumhurbaşkan Kararı'na,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, 1 Mayıs,

Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç, İsrail'in Sumud Filosuna yönelik saldırısına,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, 8 Aralık 2024 tarihinde Arhavi'de meydana gelen heyelan ile 31 Aralık 2025 tarihinde Artvin'de meydana gelen çığ felaketinde hayatlarını kaybedenlere,

Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı, Kartal Gözü Sistemi'ne,

Amasya Milletvekili Reşat Karagöz, Amasya'nın huzurevi ihtiyacına,

İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya, Sivas Demir Çelik Fabrikasına,

Van Milletvekili Zülküf Uçar, Van-Hakkâri yolu ile Van-Bahçeşaray yoluna,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'ne, Sumud Filosuna, emeklilerin bayram ikramiyelerine, Kahramanmaraş'ta yaşanan olayda şehit edilen öğretmene ve öğrencilere, İçişleri Bakan Yardımcısı Bülent Turan'ın öğretmenlerle ilgili cümlesine ve Bülent Turan'a yaptığı çağrıya,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'ne, Sumud Filosuna, Türkiye'de birçok kurumun zarar ettiğine, hastanelerin satışa çıkarılmasına ve Kepsut Devlet Hastanesine, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesinin duyurusuna,

Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç, Emniyet Genel Müdürlüğüne atanan Ali Fidan ile Nevşehir Valiliğine atanan Hüseyin Kök'e, İsrail'in Sumud Filosuna yaptığı baskına ve çareler üretmeye çalıştıkları bağımlılık türlerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Sırrı Süreyya Önder'e, kayyumlara, Hakkâri Belediye Eş Başkanı Mehmet Siddık Akış'a, 1 Mayıs ve Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı Gülşen Orhan'a,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, 1 Mayıs, 30 Nisanda çıkan Cumhurbaşkanlığı kararına ve tatil görüntülerinin medyada paylaşılmasına,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü'ne ve 1 Mayısın resmî tatil yapılmasına, İsrail'in Sumud Filosuna yönelik hukuk dışı saldırısına,

Muş Milletvekili Sezai Temelli,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez;

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden;

TÜBİTAK yarışma finalisti öğrencilere,

Oto ses sistemleri sanayicileri derneği yönetimine,

“Hoş geldiniz.” denildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ, Meclis Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in ölüm yıl dönümüne ilişkin bir açıklamada bulundu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, “Küresel Sumud Filosu'na İsrail Ordusu Tarafından Yapılan Silahlı Müdahale” konulu tezkeresi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta Okullarda Meydana Gelen Olaylar ile Çocukların Dijital Ortamlarda Karşılaştıkları Riskler ve Olumsuz Etkilerin Tüm Yönleriyle Ele Alınarak Araştırılması,

Çözüm Önerileri Geliştirilmesi ve Benzer Olayların Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Geçici Başkanlığının, Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip Üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

YENİ YOL Grubunun, 30/4/2026 tarihinde Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, TMSF tarafından kayyım atanan şirketlerin satılma usul ve bedellerinin, bu durumun hukuki boyutunun, yönetim süreçlerinin, şirketlerin ekonomik performanslarında kayyım öncesi ve sonrası dönemde ne gibi değişikliklerin yaşandığının ve çalışanların istihdam durumunun nasıl etkilendiğinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 30/4/2026 tarihinde Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, 1 Mayıs İşçi Bayramı aynı zamanda Emek ve Dayanışma Günü vesilesiyle; ülkedeki çalışma hayatının kronikleşen sorunlarının tespiti, işçi ücretlerinin insani yaşam standartlarına çekilmesi, iş cinayetlerinin önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi, çocuk işçiliğiyle mücadelenin etkinleştirilmesi ve MESEM kapsamında çalışan gençlerin iş güvenliği koşullarının iyileştirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 30/4/2026 tarihinde Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, 1 Mayıs'a giderken işçilerin yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 27/4/2026 tarihinde Mersin Milletvekili Talat Dinçer ve arkadaşları tarafından, işsizlik ödeneğine erişim şartlarının kolaylaştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 30 Nisan 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Antalya Bilim ve Sanat Merkezinden TÜBİTAK yarışması için gelen öğrenciler ile Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Tarih Bölümü öğrencilerine “Hoş geldiniz.” denildi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Hatay Milletvekili Adem Yeşildal ve Ardahan Milletvekili Kaan Koç ile 72 Milletvekilinin Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3466) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 250) görüşmelerine devam edilerek birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2’nci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Milli Birlik Hükümeti Arasında Kolluk İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 237) görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan’ın 250 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden TÜBİTAK Ortaokul Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması'nda teknoloji tasarım dalında 3'üncü olan Muğla Seydikemer ilçesinden gelen öğrencilere "Hoş geldiniz." denildi.

Alınan karar gereğince, 5 Mayıs 2026 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere 21.08'de birleşime son verildi.

Bekir BOZDAĞ

Başkan Vekili

Adil BİÇER

Kütahya

Kâtip Üye

Nurten YONTAR

Tekirdağ

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 139

5.05.2026 Salı

Milletvekili Teklifleri

1.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in; Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3666) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:30.04.2026)

2.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in; Devlet ve Ona Bağlı Müesseselerde Çalışan İşçilere İlave Tediye Yapılması ve 6452 Sayılı Kanunla 6212 Sayılı Kanunun 2 nci Maddesinin Kaldırılması Hakkında Kanun ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3667) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:30.04.2026)

3.- YENİ YOL Partisi Grup Başkanvekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3668) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:30.04.2026)

4.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz ile 64 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3669) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:5.05.2026)

5.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun; Doruk Madencilik Şirketinin Kamulaştırılması Kanun Teklifi (2/3670) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:29.04.2026)

6.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın; Su Kanunu Teklifi (2/3671) (Adalet; Çevre; Plan ve Bütçe ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:30.04.2026)

7.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun; Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3672) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:4.05.2026)

8.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in; Diyarbakır İline Bağlı Kulp İlçesinin Adının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/3673) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:4.05.2026)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türel'i'nin, Ekonomik ve Sosyal Konseyin toplanmamasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/43568) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

2.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, motosikletli kurye olarak çalışma yaşının yükseltilmesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/43569) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

3.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, suça sürüklenen çocuklara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43570) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

4.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, ceza infaz kurumlarına dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43571) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

5.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ve nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43572) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

6.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde hayatını kaybeden bir kız çocuğu hakkında yürütülen yargılama sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43573) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43574) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

8.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, cezaevlerindeki hasta mahkumların sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43575) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

9.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, son beş yılda kurusıkıdan dönüştürülmüş silahlarla işlenen suçlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43576) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

10.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, 11 Mart 2020 tarihinde Tunceli'nin Hozat ilçesinde kaybolan bir kişiye ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43577) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

11.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, 9 Şubat 2024'te Batman'da kaybolduktan sonra ölü olarak bulunan bir üniversite öğrencisine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43578) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

12.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Çarşamba S Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43579) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

13.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, suça sürüklenen çocuklara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43580) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, medya içeriklerindeki şiddet unsurları konusunda yapılan denetim ve önleme çalışmalarına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43581) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

15.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43582) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

16.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Mersin Limanında faaliyet gösteren bir firmanın çalışanlarının sendikal haklarını kullanmalarının engellendiği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43583) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

17.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, 16 Nisan 2026 tarihinde Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesinde yapımı devam eden şehir hastanesi inşaatında hayatını kaybeden bir işçiye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43584) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Başiskele ilçesindeki bir fabrikada hayatını kaybeden bir işçiye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43585) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Dilovası ilçesindeki bir metalürji fabrikasında hayatını kaybeden işçilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43586) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

20.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak ilindeki çocuk işçiliğiyle ilgili çeşitli verilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43587) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

21.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, açlık veya yoksulluk sınırı altında maaş alan ve BAĞ-KUR prim borcu bulunan kişilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43588) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

22.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, OSB'lerin atık su arıtma tesislerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43589) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

23.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, sanayide kullanılan suyun arıtılmasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43590) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

24.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur ilinde köy statüsünde bulunan yerleşim alanlarının uygulama imar planlarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43591) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

25.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2002-2023 yılları arasında ÇED süreci işletilen maden projelerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43592) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

26.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen Bingöl'ün Merkez ilçesine bağlı Kültür Mahallesi'nde inşa edilen konutlara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43593) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

27.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen Bingöl'ün Genç ilçesine bağlı Sarısaman köyünde inşa edilen konutlara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43594) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

28.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Birleşik Krallık'ta bulunan Türk vatandaşlarının vize uzatma ve oturma izni başvurularında yaşanan gecikmelere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43595) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

29.- İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel'in, Hürmüz Boğazı'nın kapatılması nedeniyle yaşanabilecek olası bir enerji ve hammadde tedarik sorununa ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43596) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

30.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarımsal faaliyetlerde kullanılan elektriğe yapılan zamma ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43597) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

31.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, elektrik faturalarında yer alan kullanım bedeli dışındaki bedellerden muaf tutulmaları talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43598) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

32.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ın Merkez ilçesine bağlı Bağbaşı köyünde yapılması planlanan GES projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43599) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

33.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, Van iline yeni bir stadyum yapılması talebine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43600) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

34.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, özelleştirilen şeker fabrikalarına dair çeşitli verilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43601) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

35.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, küçük ve orta ölçekli esnafın desteklenmesi talebine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43602) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

36.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Mersin ilindeki lojistik sektöründe yaşanan daralmaya ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43603) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

37.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, son üç yılda kredi kartını borcunu ödeyemeyen kişi sayısına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43604) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

38.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, konut kiralardaki artışlara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43605) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

39.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2002 yılından bu yana yürütülen özelleştirme faaliyetlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43606) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

40.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, suça sürüklenen çocuklara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43607) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

41.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 29, 30 ve 31. Dönem POMEM Eğitim Sonu Sözlü Sınavı sonucunda mağdur olan öğrencilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43608) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

42.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, son 5 yılda Yalova ilinde sanal kumar ve uyuşturucu bağımlılığı ile mücadele kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43609) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

43.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, son beş yılda kurusıkıdan dönüştürülmüş silahlarla işlenen suçlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43610) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

44.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43611) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

45.- Ankara Milletvekili Adnan Becker'in, POMEM ve PMYO'larda eğitim gören adayların girdiği Eğitim Sonu Sözlü Sınavı uygulamasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43612) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

46.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43613) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

47.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43614) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

48.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, 18-19 Nisan 2026 tarihlerinde Siirt'te meydana gelen sel ve taşkınlar nedeniyle yaşanan mağduriyetin giderilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43615) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

49.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari-Van karayolunun heyelanlar nedeniyle ulaşımına kapatılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43616) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

50.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Alan köyündeki yol projesinin gecikmesi nedeniyle yaşanan sorunlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43617) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

51.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen Bingöl'ün Merkez ilçesine bağlı Kültür Mahallesi'nde inşa edilen konutlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43618) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

52.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, ateşli silah poligonlarının denetimine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43619) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

53.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, Yalova'da devlet tiyatrosu kurulması talebine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43620) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

54.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, film festivallerine sağlanan desteklere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43621) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

55.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, ülke genelinde hizmet veren halk kütüphanelerine ve yayıncılık sektörünün desteklenmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43622) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

56.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, suça sürüklenen çocuklara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43623) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

57.- Edirne Milletvekili Ahmet Baran Yazgan'ın, Edirne'de depreme dayanıksız olduğu için yıkılan okul binalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43624) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

58.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43625) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

59.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, okullarda güvenliğin sağlanması için yürütülen çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43626) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

60.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, okullarda güvenliğin sağlanması için yapılan çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43627) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

61.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43628) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

62.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, 14 Nisan 2026 tarihinde Ege Üniversitesi kampüsünde gerçekleşen bir saldırıya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43629) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

63.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, kaynaştırma yoluyla eğitim gören çocuk sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43630) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

64.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, okullarda güvenliğin sağlanması için yapılan çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43631) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

65.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43632) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

66.- Ankara Milletvekili Adnan Beker'in, Ankara Üniversitesi Cebeci Yerleşkesinde bulunan kapalı spor salonunun özel bir işletmeye kiralanmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43633) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

67.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43634) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

68.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde bulunan Hatip Mahallesinde ilkokul ve ortaokul açılması talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43635) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

69.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Alan köyündeki yol projesinin gecikmesi nedeniyle yaşanan sorunlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43636) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

70.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, halk eğitim merkezlerinde açılan Kurmançça ve Zazaca kurslarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43637) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

71.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, kamu hastanelerindeki radyolojik görüntüleme hizmetinin özel firmalardan alınmasının hatalı tanı konulmasına neden olduğu iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43638) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

72.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, 2023-2027 Nadir Hastalıklar Sağlık Strateji Belgesi kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43639) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

73.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, MHRS üzerinden randevu alınırken yaşanan sorunlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43640) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

74.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin'in Artuklu ilçesinde bulunan Kale ASM'nin taşınmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43641) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

75.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği'nde yapılan değişikliğe ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43642) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

76.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, ilaca erişim konusunda yaşanan sorunlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43643) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

77.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, otizm hastalarına dair çeşitli verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43644) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

78.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'nun, sağlık personeli istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43645) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

79.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta bulunan okullarda meydana gelen silahlı saldırı olaylarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43646) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

80.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Gevaş Devlet Hastanesinin kanalizasyon altyapısının tamamlanmadığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43647) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

81.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, çocuk nefrolojisi uzmanı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43648) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

82.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, üretim maliyetlerinde yaşanan artışa ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43649) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

83.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, OSB'lerde bulunan atık su arıtma tesislerine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43650) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

84.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, sanayi kömürü fiyatlarında yaşanan artışa ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43651) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

85.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Müdürü'nün mali ve özlük haklarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43652) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

86.- İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel'in, ülkemizin tohum üretimine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43653) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

87.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır ilinde kaçak hayvan kesiminin önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43654) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

88.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, çay üreticilerinin sorunlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43655) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

89.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, tarımsal girdi maliyetlerine ve üreticiye verilen desteklere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43656) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

90.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, ülke genelinde yapılan ağaç kesimlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43657) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

91.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ın Merkez ilçesine bağlı Bağbaşı köyünde yapılması planlanan GES projesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43658) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

92.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avcı'nın, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi ile DSI arasında imzalanan bir protokolün akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43659) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

93.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigüt'in, Van'da tarım arazilerinin amacı dışında kullanılmasını önlemek için yürütülen çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43660) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

94.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Mersin Limanında faaliyet gösteren bir firmanın çalışanlarının sendikal haklarını kullanmalarının engellendiği iddiasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43661) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

95.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, ülke genelindeki kooperatiflerin sayısı ile sektörel dağılımlarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43662) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

96.- İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel'in, Hürmüz Boğazı'nın İran tarafından kapatılmasının tedarik zinciri ve dış ticarete etkisine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43663) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

97.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Mersin'in İllerin Teknolojik Gelişmişlik Endeksi'ndeki yerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43664) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

98.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Mersin ilindeki lojistik sektöründe yaşanan daralmaya ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43665) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

99.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Muratlı Sınır Kapısının açılması talebine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43666) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

100.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, 2024 ve 2025 yıllarında gerçekleşen saman ithalatına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43667) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

101.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Mersin Limanında faaliyet gösteren bir firmanın çalışanlarının sendikal haklarını kullanmalarının engellendiği iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43668) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

102.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, Van Ferit Melen Havalimanından yapılan uçuşlarda yaşanan sorunlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43669) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

103.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, Kuzey Marmara Otoyolu'nda meydana gelen trafik kazalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43670) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

104.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, Yalova'daki tersaneler bölgesinde bulunan işletmelerin atık su arıtma tesislerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43671) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

105.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Elmalı-Seki Double Yol Projesi'nin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43672) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

106.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Aliaga-İzmir Bölünmüş Yol Projesi'nin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43673) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

107.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, İzmir-Çeşme yolu ayrımı ve Balıklıova-Mordoğan-Karaburun Yolu projelerinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43674) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

108.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Urla-Çeşme Devlet Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43675) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

109.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, İzmir-Çeşme yolu ayrımı ve Seferihisar-Selçuk-Kuşadası yolu ayrımı projelerinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43676) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

110.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, Hatay Havalimanının zeminine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43677) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

111.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, Gebze-Sabiha Gökçen Havalimanı-Yavuz Sultan Selim Köprüsü-İstanbul Havalimanı-Çatalca güzergahında yapılacak olan demiryolunun finansmanına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43678) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

112.- İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel'in, 2020'den bu yana Marmaray'da gerçekleşen intihar vakalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43679) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

113.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, 5G teknolojisine geçiş sürecine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43680) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

114.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Derince Limanı-D-100-TEM Otoyolu Bağlantı Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43681) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.04.2026)

115.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, çocukların şiddet içerikli dijital içeriklere maruziyetinin önlenmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43682) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.04.2026)

116.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Alan köyündeki yol projesinin gecikmesi nedeniyle yaşanan sorunlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43683) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

117.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari-Van karayolunun heyelanlar nedeniyle ulaşımı kapatılmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43684) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

118.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Hakkari, Van ve Şırnak illeri arasındaki karayollarında GSM operatörlerinde yaşanan şebeke sorununa ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/43685) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.04.2026)

5 Mayıs 2026 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: İshak ŞAN (Adıyaman), Nurten YONTAR (Tekirdağ)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 90'ıncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

İlk söz talebi, Gaziantep ve Şanlıurfa'da yaşanan sel felaketi hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'a aittir.

Sayın Bakbak, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın, Gaziantep'te ve Şanlıurfa'da yaşanan sel felaketine ilişkin günden dışı konuşması

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, 3 Mayıs 2026 günü Gaziantep ve Şanlıurfa illerimizde yaşanan şiddetli yağış, fırtına ve hortum sebebiyle Gaziantepli ve Şanlıurfalı vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Meteoroloji Genel Müdürlüğümüzün “süper hücre konvektif sistemi” olarak sınıflandırdığı bu olay, yaklaşık yirmi dakika gibi bir sürede metrekareye 60 kilogram yağış bırakmış, bölge genelinde geniş kapsamlı bir etki meydana getirmiştir. Olayın yaşanmasının ardından devletimiz en üst seviyede harekete geçmiştir; başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, İçişleri Bakanımız, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımız, Tarım ve Orman Bakanımız, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımız, Millî Eğitim Bakanımız ve milletvekillerimiz süreci en ince ayrıntısına kadar bizzat takip etmiş, ilgili kurumlarımızla ve sahadaki ekiplerimizle sürekli irtibat hâlinde olmuşlardır. Bu çerçevede, İçişleri Bakanlığımız tarafından Gaziantep'e 100 milyon lira, Şanlıurfa'ya 50 milyon lira; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız tarafından Gaziantep'e 50 milyon lira acil yardım tahsis edilmiştir. Bunun yanı sıra, hasar tespit çalışmalarının tamamlanmasının ardından ortaya çıkacak ihtiyaçlara göre vatandaşlarımızın her an yanlarında olacaklardır.

Yağışların hemen ardından şehir hayatının olağan akışına dönmesi için Gaziantep Valiliğimizin koordinasyonunda Gaziantep Büyükşehir Belediyemiz ile Şahinbey, Şehitkâmil, Araban ve Karkamış ilçe belediyelerimizin ekipleri sahada yoğun bir mesai ortaya koymuştur. Belediyelerimiz 358 araç ve 1.165 personelle fedakârca çalışmıştır. Alleben Deresi'nde ve yollarda biriken kum, çamur temizlenerek trafik akışı yeniden tesis edilmiş, mazgallar açılarak yağmur suyu hatlarının sağlıklı işleyişi temin edilmiş, çatılardan uçan parçalar, devrilen ya da risk oluşturan ağaç dalları ile çevreye savrulan atıklar da hızla bertaraf edilmiştir. Gaziantep ilimizde 1 yıkık konut, 1 ağır hasarlı konut, 7 yıkık depo, 2 yıkık ahır ve 100'den fazla binada hasar tespit edilmiştir. Eğitim altyapımız açısından da gerekli adımlar

süratle atılmıştır. Toplam 69 okulumuzda çatı, ağaç devrilmesi, istinat duvarı ve benzeri hasarlara ilişkin tespitler tamamlanmış, gerekli onarım süreçleri başlatılmıştır. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne bağlı 17 tesiste ve Müftülüğe bağlı 5 camide hasar meydana gelmiş olup onarım çalışmaları devam etmektedir. Karkamış, Nizip, Oğuzeli, Araban ve Şehitkâmil ilçelerimizdeki Antep fıstığı, zeytin ve arpa üretim alanlarındaki incelemeler titizlikle yürütülmektedir. Gaziantep ilimizde 14 vatandaşımız yaralanarak sağlık kuruluşlarına başvurmıştır.

Şanlıurfa ilimizde de Valiliğimizin koordinasyonunda AFAD ve Birecik Belediyesi başta olmak üzere ilgili kurumlarımız şehir hayatının olağan akışına dönmesi için yoğun bir çalışma sürdürmüştür. Birecik, Viranşehir ve Harran ilçelerimizde toplam 105 okulda hasar tespit edilmiştir. Birecik, Bozova, Hilvan ve Viranşehir’de dolu sebebiyle tarımsal hasar meydana gelmiştir. Şanlıurfa ilimizde 2 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 41 vatandaşımız yaralanmıştır.

Gaziantep ve Şanlıurfa illerimizde defterdarlıklarımız, il tarım ve orman müdürlüklerimiz ile çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerimiz hasar tespit çalışmalarına devam etmektedir.

Devletimiz hadisenin ilk dakikasından itibaren tüm imkânlarıyla milletin yanında olmuştur. İçişleri Bakanlığımız ve AFAD Başkanlığımız tarafından gerekli teknik ve idari çalışmalar titizlikle yürütülmektedir. Bu çalışmalar sonucunda elde edilecek veriler ışığında milletimizin menfaatine olan ne gerekliye eksiksiz biçimde yerine getirilecektir. Hiçbir vatandaşımız yalnız bırakılmamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

Buyurun.

DERYA BAKBAK (Devamla) - Zira bizim anlayışımızda asıl olan, milletimizin yanında fiilen, samimiyetle ve kararlılıkla durabilmektir.

Bu vesileyle, sahada fedakârca görev yapan tüm kamu görevlilerimize, belediye çalışanlarımıza, kurum ve kuruluşlarımıza, dayanışma içinde olan aziz milletimize teşekkür ediyor, gazi şehrimize ve Şanlıurfa ilimize bir kez daha geçmiş olsun dileklerini iletiyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Denizli Burdurlular Derneği Başkanı ve yönetimi ile Çal Belediyespor Kulübü yöneticilerine “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Denizli Burdurlular Derneği Başkanı, yönetimi ile Çal Belediyespor Kulübü yöneticileri önceki dönem Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Gülizar Biçer Karaca’yla birlikte Genel Kurulumuzu izliyorlar; hoş geldiniz. (Alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

2.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen’in, Gaziantep’te yaşanan doğal afete ilişkin günden dışı konuşması

BAŞKAN - İkinci söz talebi, Gaziantep’te yaşanan doğal afet hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen’e aittir.

Sayın Öztürkmen, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Az önce bu kürsüde Değerli Gaziantep Vekilimiz Derya Babbak Hanımefendi'nin Gaziantep'te, bölgemizde ve Şanlıurfa'da yaşanan afetle ilgili konuşmasını ilgiyle izledim, ilgililerine teşekkür ediyorum.

Öncelikle, Derya Hanımefendi'nin söylediği gibi, vefat eden 2 yurttaşımıza Allah'tan rahmet, yaralı yurttaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

Evet, meteoroloji tarafından “süper hücre” diye nitelendirilen Gaziantep ve çevresinde neredeyse yüz yıldan bu yana görülmemiş büyüklükteki bu afetin sonuçlarını biz il başkanımız, ilçe başkanlarımızla birlikte sahada tespit ettik. Nizip, Oğuzeli ve Karkamış bölgesindeki, bizim “Barak” diye nitelendirdiğimiz bölgedeki onlarca köyü bizzat gezdim, dolaştım. Benim dolaştığım köylerde cami minareleri yıkılmış; elli senelik, altmış senelik, yüz senelik ağaçlar kökünden sökülmüş, çatılar uçmuş; fıstık tarlalarındaki yüz yıllık, elli yıllık fıstık ağaçları, burada gördüğünüz gibi, neredeyse tamamıyla birer çubuk hâline gelmiş yani bırakın artık ağacın meyve verir hâle gelmesini, ağacın üzerinde yaprak bile kalmamıştı. Üstelik bu ağaçların birçoğu da burada gördüğünüz gibi tamamıyla ya kökünden sökülmüş ya da ortadan ikiye yarılmış durumdaydı yani afet çok büyük ama benim dolaştığım köylerde -isimlerini sayabilirim; Güveçli, Gökçeli, Bozhöyük, Aşağı-Yukarı Bayındır köyleri, İntepe, Gülkaya, Hancağz, Çağlayanlar, Korkmazlar, Kaleköy, Alaçalı, Kersentaş, Akkuyu- ve diğer köylerde pazartesi günü saat üç itibarıyla herhangi bir kamu görevlisinin gelmediğini söylediler. Değerli vekilimiz anında müdahale edildiğini söylüyor ama benim dolaştığım köylerde pazartesi günü saat üçte ne vilayetten ne Kaymakamlıktan ne Belediyeden hiçbir kamu görevlisinin, kimsenin gelmediğini söylediler; muhtarlar da oradalar. Bu nedenle, maalesef, vatandaşlarımız her afette olduğu gibi kendi başlarına, kendi çarelerini kendileri üretmek zorunda bırakılmışlardır. Üstelik Gaziantep şehrinin içerisinde, anında müdahale edildiği söylenen şehir içerisinde -burada gördüğünüz gibi- vatandaşlarımız botlarla ulaşım sağlamışlardır.

Gaziantep'te yirmi üç seneden bu yana AK PARTİ belediyeciliği var; yirmi üç seneden bu yana makyaj belediyeciliği yaptılar, altyapıya yatırım yapmadılar. Evet, afet öngörülemez belki, afet öngörülemez ama bölgemizin yağış durumu göz önüne alınarak bugüne kadar yapılması gereken altyapı yatırımları da yapılmamıştır. Bu nedenle, burada olayı sahada görmeden, vatandaşlarımızın yanına gitmeden, onların dertlerine ortak olmadan, onları dinlemeden hazırlanan konuşmalarla kürsüde konuşmak kolay ama bu, sorunu çözmiyor. Bu nedenle de vatandaşlarımızın sorunlarını dile getirmek her zaman olduğu gibi Cumhuriyet Halk Partisine düşmüştür, bize düşmüştür.

Vatandaşlarımızın hasarı çok büyük, zararı çok büyük. O nedenle, yurttaşlarımızın talebi hem Gaziantep merkezinde hem Nizip, Oğuzeli ilçeleri ve köylerinde vatandaşlarımızın gerek Halk Bankasına gerek Ziraat Bankasına gerek Tarım Kredi Kooperatiflerine ve gerekse de SGK'ye olan borçlarının faizsiz en az iki sene ertelenmesi; yine, vatandaşlarımızın, hasarlarını giderebilmek için onlara en az iki sene faizsiz olmak üzere ek yeni krediler sağlanması talepleri var. Bu nedenle de burada bunların, Gaziantep ve Şanlıurfa bölgemizin -çünkü Şanlıurfa'daki hasar da en az Gaziantep'teki kadar, daha da fazla, ta Mardin sınırlarına kadar hasar var- öncelikle ve acil olarak afet bölgesi olarak ilan edilmesini, tespit çalışmalarının hızla tamamlanmasını ve mağdur olan vatandaşlarımızın, çiftçilerimizin, üreticilerimizin -az önce söylediğim gibi- Ziraat Bankasına, Tarım Kredi Kooperatiflerine ve SGK'ye olan borçlarının ertelenerek onlara yeni ek krediler temin edilmesini talep ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin lütfen.

Buyurun.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) - Kimse bize bütçe hesaplarından bahsetmesin, bütçenin yetersizliğinden bahsetmesin. Yandaşlara, uçulmayan havaalanlarına, gidilmeyen yollara bol keseden verilen bütçede vatandaşlarımıza da yeteri kadar olanak sağlanması gerektiğini talep ediyor, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Engelli bireylerin haklarıyla ilgili üçüncü söz talebi Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'e aittir.

Sayın Öztürk, buyurun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, engelli bireylerin haklarına ilişkin gündem dışı konuşması

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen değerli Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, ister doğuştan isterse de sonradan olsun fiziksel veya zihinsel bir engelin yol açtığı mahrumiyetleri ve sorunları en aza indirmek her şeyden önce insani sorumluluğumuzun doğal bir sonucudur. Engelli kardeşlerimizin herhangi bir eksiklik ve zayıflık hissine kapılmalarına müsaade etmeden onları tümüyle kucaklayıp milletimizin saygın ve eşit bir ferdi olduklarını sürekli hatırlarda tutmak gerekmektedir. Sahip olunan engel değişik neden ve olaylara bağlı olarak ortaya çıkabilecekken bu hâldeki kardeşlerimizin hayatlarını sürdürebilmeleri, ihtiyaçlarını başkalarına muhtaç olmadan karşılayabilmeleri oluşacak sosyal duyarlılık seviyesine bağlıdır.

7 Kasım 2023 tarihinde vermiş olduğum kanun teklifiyle, engelli vatandaşlarımızın yaşadığı en büyük mağduriyetlerden engellilerin çalışma hayatında yer almasının artırılmasını istemiştik. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda yapılan değişiklikle, kurum ve kuruluşların çalıştırdıkları personele ait kadrolarda ayırmak zorunda oldukları yüzde 3 engelli çalışan oranının yüzde 5'e çıkarılması gerektiğini ifade etmiştik. Böylece engelli vatandaşlarımız iş hayatında daha fazla yer bulabilecek, sosyal hayata girmeleri daha da kolaylaşacaktır. Değerli milletvekilleri, bu ve bu tip sorunların karşılanabilmesi bakımından bizler de engellilerin bütün sorunlarının giderilmesi açısından bir engellilerden sorumlu devlet bakanlığı kurulması gerektiğini düşünüyoruz ve bu konuda da bir an önce bir çalışma başlatılması gerektiğinin elzem olduğunu değerlendiriyoruz.

Bugün üzerinde durmak istediğim bir diğer konu ise doğrudan toplumun huzurunu, gençliğin istikametini, istiklalini ilgilendiren bir alandır. Daha önce de değişik vesilelerle dikkat çektiğimiz üzere, dijital dünyanın kontrolsüz ve bilinçsiz kullanımı özellikle gençler ve çocuklar üzerinde ciddi riskler barındırmaktadır. Son yıllarda yaşanan bazı olaylar bu risklerin artık teorik bir tartışma olmaktan çıktığını açıkça göstermektedir. Özellikle dijital oyunlar üzerinden yayılan şiddet teması çocukların zihinsel dünyasında giderek sıradanlaşmakta hatta normal bir davranış biçimi gibi algılanabilmektedir. Sürekli tekrar edilen bu içerikler zamanla duyarsızlaşmaya yol açmakta, empati duygusunu zayıflatmakta ve şiddeti bir çözüm olarak sunabilmektedir. Rol model bulmakta zorlanan ve dijital çağda ailesi veya çevresi tarafından yalnızlaştırılan birey dijital oyunlardaki karakterlerle kendisini özdeşleştirmekte ve sanal dünyayı gerçek hayata aktarmaya çalışmaktadır. Sanal dünyadaki bütün olumsuzlukları gerçek hayatta normalmiş gibi yaşayan birey, toplumun ruh ve beden sağlığını tehdit eder hâle gelmiştir. Bu sorun, bugünün ve geleceğin en önemli sorunlarından bir tanesi olarak karşımızda durmaktadır.

Sayın milletvekilleri, unutulmamalıdır ki şiddet çoğu zaman doğuştan gelen bir eğilim değil öğrenilen ve pekiştirilen bir davranıştır. Çocuklar yalnızca izledikleriyle değil aynı zamanda oynadıklarıyla da şekillenmektedir. Bu durum özellikle duygusal açıdan hassas, yeterli ilgi ve yönlendirmeden mahrum kalmış bireylerde daha derin etkiler doğurmaktadır. Bir diğer önemli husus ise şiddet içerikli oyunların

çoğunlukla silah ve çatışma unsurları etrafında kurgulanmasıdır. Bu durum çocukların gerçek hayatta da bu araçlara karşı merak geliştirmesine ve yanlış yönelim içerisine girmesine sebep olabilmektedir. Özellikle aile içinde bu tür unsurlara erişim imkânı bulunan ortamlarda risk daha da artmaktadır. Ancak meseleyi dijital oyunlara indirgemek de eksik bir yaklaşım olur. Aile yapısı, sosyal çevre, eğitim düzeyi, yaşanan travmalar ve iletişim eksikliği gibi faktörler bu sürecin belirleyici unsurlarıdır. Sevgi ve ilginin eksik olduğu, baskının yoğun hissedildiği ya da rehberliğin yetersiz kaldığı ortamlarda çocuklar daha kırılgan hâle gelmekte, öfke kontrolü zayıflamakta ve yanlış davranışlara yönelim artmaktadır. Bu noktada çözümün çok yönlü olması gerektiği de açıktır. Aileler, çocuklarının dijital dünyadaki varlığını yakından takip etmeli, onları yasaklarla değil bilinçli rehberlikle yönlendirmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) - Eğitim kurumları sadece akademik başarıya odaklanmak yerine öğrencilerin davranışsal gelişimini de izleyen ve destekleyen mekanizmalar geliştirmelidir. Aynı zamanda bu mesele bireysel çabaların ötesinde kamusal bir sorumluluk alanıdır. İçerik üretiminden eğitim politikalarına kadar geniş bir çerçevede insani değerleri, empatiyi ve sağduyuyu güçlendiren bir yaklaşım benimsenmelidir.

Sonuç olarak ifade etmek gerekir ki dijital dünya doğru yönetildiğinde büyük imkânlar sunar ancak ihmal edildiğinde ise ciddi tehditlere dönüşebilir. Bizler daha önce de dile getirdiğimiz bu uyarıları dikkate alarak çocuklarımızı koruyan, onları bilinçli bireyler olarak yetiştiren bir anlayışı hep birlikte inşa etmek zorundayız diyor, Genel Kurulu ve aziz Türk milletini tekrar saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın milletvekillerinin bir dakika söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz Sayın Mehmet Sait Yaz’a aittir.

Sayın Yaz, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, Amedspor'a ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Önümüzdeki sezon da Diyarbakır'ımızı Süper Lig'de temsil edecek olan Amedspor'u tebrik eder, çıktığı bu meşakkatli yolda kendilerine üstün başarılar dilerim.

Bir kez daha anlaşıldı ki futbol sadece bir oyundan ibaret değildir. Futbol, sağlık, ekonomi, sosyoloji ve psikoloji gibi birçok alanla doğrudan ilişkilidir. Bu psikoloji, spor camiası tarafından iyi yönetilirse toplumda birliğe, beraberliğe, kardeşliğe, dayanışmaya ve sevgiye vesile olur fakat hileye, kumara, şiddet ve nefrete alet edilirse kontrol edilemez bir kaosa sebebiyet verebilir.

Bu nedenle, Amedspor'un ilimizin ekonomisine sağlayacağı katkıyla beraber terörsüz Türkiye sürecine de pozitif etki yapacağına inanıyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Güneş...

2.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, 14 Nisan 2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 14 Nisan 2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaptığım açıklamada Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Özgür

Özel'in kullandığı aracın VIP donanım ücreti olan 6,8 milyon TL'nin Uşak Belediyesi Sosyal Tesisler Şirketi tarafından ödendiğini ifade etmiştim. O günden bugüne ne aracın alımına ait ne de VIP donanımın masraflarının CHP Genel Merkezi tarafından ödendiğine dair herhangi bir banka dekontu gösterilememiştir. Ayrıca, Uşak eski Belediye Başkanı Özkan Yalım'ın Şoförü Murat Altınkaya'nın ifadesi de iddialarımı doğrulamaktadır.

Buradan Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Özgür Özel'e sesleniyorum: Uşak halkının vergileriyle alınmış, Uşak Belediyesine ait olan ve hâlâ kullandığımız bu aracı derhâl Uşak Belediyesine teslim ediniz.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Ya, ona ihtiyacı mı var, bunu konuşuyorsun burada. Ayıptır! Ona ihtiyacı mı var?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Uşak halkının hakkının yenilmesine asla müsaade etmeyeceğiz. Bu araç Uşak Belediyesine teslim edilene kadar bu konuyu gündeme getireceğim.

Uşak halkı hakkını alacak diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Bektaş...

3.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, karşılıksız çıkan çeklere ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2026'nın ilk üç ayında Türkiye'de 75 bin çek karşılıksız çıktı. Sadece mart ayında bu sayı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 100 artarak 32 bine dayandı. Bu çeklerin parasal tutarı da yüzde 176 oranında artarak 33,4 milyar liraya çıktı. Bu tablo AKP iktidarının yarattığı ekonomik çöküşün açık kanıtıdır. Piyasada güven kalmamış, esnaf borcunu çeviremez hâle gelmiştir. Siz saraydan pembe tablolar çizirken vatandaş çekini ödeyemiyor, esnaf kepenk kapatıyor, KOBİ'ler her gün küçülmeye gidiyor. Artık gerçeklerle yüzleşin, bu enkazın sorumlusu sizsiniz; bu ülkenin esnafını, sanayicisini, çiftçisini bataran sizsiniz. Mehmet Şimşek ekonomiyle ilgili masallar anlatmak yerine istifa etmelidir.

BAŞKAN - Sayın Uysal...

4.- Mersin Milletvekili Levent Uysal'ın, Mersin'in Bozyazı ilçesi için taleplerine ilişkin açıklaması

LEVENT UYSAL (Mersin) - Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 27 bin nüfusuyla yıllık 100 bin ton muz üretiminin yapıldığı -Bozyazı ilçemizde- Mersin'in Bozyazı ilçesinde Enerjisa İşlem Merkezinin kapatma kararının geri çekilmesini, Sini Çayı üzerine yaya köprüsü inşa edilmesini ve Tekmen beldemize bağlantı yolu yapılmasını talep ediyoruz.

Çiftçimizin ve köylümüzün her zaman yanındayız.

Teşekkür ederim, saygılarımla efendim.

BAŞKAN - Sayın Aksakal...

5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'a ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Bugünü yarına bağlayan gece Hıdırellez'i kutlayacağız ancak yüreğimizde kor gibi yanan bir gerçek de var ki elli dört yıl önceki Hıdırellez kutlanırken emperyalizme karşı mücadelenin simge isimleri olmuş 3 fidanı katlettiler. Oysa onlar tek bir cana dahi kıymamışlardı, ülkemizin emperyalizmin boyunduruğundan kurtulması için tam bağımsızlık hedefiyle çağdaş medeniyetler düzeyine erişmesinin mücadelesini vermişlerdi. Darağacında yitirdiğimiz 3 vatan evladını bir kez daha saygıyla ve rahmetle yâd ediyorum. Bugün küresel emperyalizmin ülkemiz ve bölgemiz üzerinde yoğunlaştırdığı işgal planları ve soykırım boyutuna ulaşan katliamların yaşandığı

süreçte emperyalizme karşı Ulusal Kurtuluş Savaşı vermiş Türkiye Büyük Millet Meclisi, Amerika ve İsrail'in emir eri olmuş İmralı'daki bebek katiline yeni statü belirlemek yerine Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnân için iadeitibar yasası çıkarma gayretinde olmalıdır. Öncelikle bu tarihi hatanın ve oluşan vebalin telafisi sağlanmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Güzelmansur...

6.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'da anahtar teslimi yapılan konutlara ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Sayın Başkanım, Hatay'da anahtar teslimi yapılan depremzedenin çilesi bitmiyor. İktidar “Üç buçuk yılda konutları teslim ettik.” diyor ama Hataylı hâlâ yuvasına kavuşamıyor. Kırıkhan'da yedi ay önce anahtarını verdiğiniz konutlar hâlâ eksik, hâlâ yaşanamaz durumda. Depremzede hâlâ kira ödemek zorunda kalıyor. Yetmiyor, o, kapısından girilmeyen evler için bir de borç çıkarıyorsunuz. Çevre düzenlemesi için 15 bin lira para istiyorsunuz, ödeyemeyen depremzedeye faiz işletiyorsunuz. Zaten yıkılmış bir hayatın üstüne bu yükü bindirirken hiç mi düşünüyorsunuz? Vatandaş dardını anlatacak bir muhatap bile bulamıyor, ortada ne kurum var ne şirket; insanlar kapı kapı dolaştırılıyor, umutları tüketiliyor. Yeter artık! Hataylı oyalanmak değil yaşamak istiyor.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Karagöz...

7.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Suluova ilçesinde İlk Evim Arsa Projesi kapsamında hak kazananların taleplerine ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Suluova ilçemizde TOKİ tarafından yürütülen İlk Evim Arsa Projesi kapsamında kura kazanan yurttaşlarımıza şehir merkezine 12 kilometre uzaklıktaki Dereköy mevkinde arsa tahsis edilmektedir. Tarımsal faaliyetlerin ortasında kalan bu alan ulaşım ve altyapı yetersizliği nedeniyle dar gelirli aileler için yaşanabilir değildir. Okula giden çocukların servis yükü, çalışanların yol masrafı dar gelirli ailelere ilaç olması gereken bu projenin maliyetini artırmaktadır. Hak sahipleri daha uygun olan Beyazıt mevkinde kaydırılmasını talep etmektedir. Suluovalı hemşehrilerimizin bu haklı talebi doğrultusunda yer seçimi yeniden değerlendirilmeli ve bu değerlendirme süreci sonuçlanana kadar ön ödeme süresi uzatılarak hak kayıplarının önüne geçilmelidir. Sosyal konut ancak vatandaşın yaşamını kolaylaştırdığında amacına ulaşır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Suluovalı hemşehrilerimizin taleplerine kulak vermelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Genç...

8.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesinin nüfus kaybetmesine ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesi bugün açık bir gerçekle karşı karşıyadır. İlçemiz nüfus kaybediyor, gençlerimiz iş ve gelecek umudunu başka şehirlerde arıyor. TÜİK verilerine göre Pınarbaşı'nın nüfusu 25 binlere kadar gerilemiştir. Bu, üretim alanı açılmadığında bir ilçenin nasıl boşaldığının göstergesidir. Oysa Pınarbaşı yatırım için hazırdır. Lokasyonu, geniş mera alanları, küçükbaş hayvancılık, yem bitkileri, süt ürünleri ve tarıma dayalı sanayi için ciddi imkânları mevcuttur. Bu potansiyel ham madde olarak kalmamalıdır; üretilen değer ilçede işlenmeli, istihdam da kazanç da Pınarbaşı'nda kalmalıdır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanına çağrımdır: Pınarbaşı için organize sanayi bölgesi süreci derhâl başlatılmalıdır. Bu adım göçü durduracak, üretimi artıracak, gençlerimize umut olacak, ilçemizin geleceğine somut katkı sağlayacaktır. Pınarbaşı bu yatırımı hak ediyor, daha fazla beklememelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Sarıgül...

9.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Erzincan için taleplerine ve 13 Haziranda Cumhuriyet Meydanı'nda yapacakları açıklamaya ilişkin açıklaması

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sayın Başkanım, can Erzincan'da bizim derdimiz büyük ama hayallerimiz var; toprağımız var, çiftçimiz zor durumda; hayvancılık var ama kazanç az, gençlerimiz umutlu ama işsiz; buna kesinlikle razı değiliz. Tarım can Erzincan'da güçlensin, üretim artsın, gençlerimiz iş bulsun, sanayi gelişsin, can Erzincan'da fabrikalar açılsın istiyoruz. Kadınlarımız üretimde daha güçlü olsun, emeklilerimiz insanca yaşasın, can Erzincan'a hızlı tren gelsin, Doğusan satılmasın, başka işe kullanılsın.

Sözümüz söz: Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında can Erzincan'ın şahlanma devri başlayacak, 13 Haziran saat 14.00'te Cumhuriyet Meydanı'nda can Erzincan'ın projelerini bütün Türkiye'mizle Genel Başkanımız Özgür Özel buluşturacak.

BAŞKAN - Sayın Çan...

10.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsunspor'a ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Samsun'un en büyük markası, kentimizin ortak gururu olan Samsunspor'a yönelik kabul edilemez bir dayatmayla karşı karşıyayız.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Başkan yine CHP'lileri araya almaya başladınız.

BAŞKAN - Onu bana bırakın.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Ama hep CHP'liler giriyor araya.

MURAT ÇAN (Samsun) - AKP'li Samsun Büyükşehir Belediyesi, Samsunspor Kulübünü mevcut Nuri Asan Tesislerinden çıkarmak ve şehrin dışına taşımak için baskı yapıyor. Daha önce 19 Mayıs Stadı şehirden koparıldı, şimdi de Samsunspor kentten uzaklaştırılmak isteniyor. Bu yaklaşım, Samsun'a da Samsunspor'a da haksızlıktır. Samsunspor ranta heba edilmiştir. Hâlbuki Samsun'un menfaati ile Samsunspor'un menfaati ayrılmaz bir bütündür. Samsunspor sadece bir spor kulübü değil bu kentin hafızasıdır, kimliğidir, en büyük marka değeridir ve geleceğidir. Çağrımız nettir: Dayatmalar son bulmalı, ortak akıl devreye girmeli, bu yanlıştan derhâl dönülmelidir. Atatürk armalı Samsunspor bu şehrin kalbidir. Samsunspor'un da Samsun'un da menfaatleri birdir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Hun...

11.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, eğitim hakkına ilişkin açıklaması

YILMAZ HUN (Iğdır) - Sayın Başkan, eğitim hakkı her geçen gün daha fazla genç için erişilemez hâle gelmektedir. Ekonomik kriz, barınma sorunu, pandemi, deprem felaketi derken yüz binlerce üniversite öğrencisi eğitimden koparmıştır. Bugün yaklaşık 1,5 milyon gencin çeşitli nedenlerle üniversitelerle ilişkisi kesilmiş durumda ve bu gençler yeniden eğitim hakkına dönebilmenin yollarını aramaktadır. Sosyal devlet gençlerin barınma, beslenme ve eğitim hakkını güvence altına almak zorundadır. Bu nedenle eğitim hakkından koparılan tüm öğrenciler için kapsayıcı ve adil bir öğrenci affının ivedilikle hayata geçirilmesini talep ediyoruz; gençlerin yarım kalan eğitimlerini tamamlayabilmesi için hem

bireysel gelecekleri hem de toplumun ortak yararı için bu bir zorunluluktur, kapsamlı bir öğrenci affı acilen hayata geçirilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Öztunç...

12.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Elbistan Doğan Maden Sitesi'ndeki su sorununa, depremde yıkılan evlere ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, klasik bir bilgi, ansiklopedik bilgi “Su hayattır.” der. Evet, su hayattır, suyun olmadığı yerde hayat olmaz ama yüzyıllar sonra Elbistan ilçemizdeki Doğan Maden Sitesi'nde su yok. 20-25 hane var, bir hafta, on gündür maalesef su yok; içmeye yok, abdest almaya yok, yemek yapmaya yok, banyo yapmaya maalesef su yok. Suçu KASKİ'ye atıyorlar, KASKİ'de gidiyor Çelikler Holdinge atıyor; artık bu sorunun çözülmesi gerekiyor.

Ayrıca, Elbistan'ın Akarca Mahallesi'nde depremde 4 ev yıkılmıştı, sadece 4 ev. 2'sini vatandaş kendi imkânlarıyla yaptı, 2'sini güya devlet yapacaktı, yapmadı. Üstelik engelliler var bu evlerde ama hâlâ yapmıyorlar. Onikişubat Beşen Mahallesi'nde 6 ev hâlâ yapılmadı. Büyükimalı köyünde iki yıldır köy evleri bitirilmedi. Lafa gelince laf çok ama icraat yok...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, ben 30 kişiyle sınırlı tutmuyorum; gün geliyor 50 arkadaşımızın, gün geliyor 55 arkadaşımızın buradan -bir dakika- söz taleplerini karşılıyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Ama bazen de müsaade edin, inisiyatif alayım. Bazen de müsaade edin, acil görüşme ihtiyacı olan, dışarı çıkması gereken, sağlık sorunu olan arkadaşlara da arada söz veriyorum. Lütfen, arkadaşlar tahammül etsin. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, Sayın Konukçu...

13.- İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'nun, hayatını kaybeden MESEM öğrencisi Mahir Buğra Karagön'e ilişkin açıklaması

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - 1 Mayıs'ta polisler sendikacıları, işçileri ters kelepçeyle gözaltına alırken, aynı gün 16 yaşındaki Mahir Buğra Karagön MESEM kapsamında çalıştığı pastanede elektrik akımına kapılarak hayatını kaybetti. Mahir Buğra'nın annesi “Bizim evlatlarımızı köle gibi çalıştırıyorlar. Bizim evlatlarımız köle değil öğrenci.” diye isyan etti. İş sağlığı, iş güvenliği önlemlerini patronlar gereksiz maliyet olarak görüyor. Patronların kâr hırsı yüzünden bir çocuk işçi daha iş cinayetinde katledildi. Patronların iktidarının Millî Eğitim Bakanı bu katliamdan sorumludur. Yusuf Tekin derhâl istifa etmelidir. MESEM'ler hemen kapatılmalıdır. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bilici...

14.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, Adana'nın Kozan ilçesinde yaşanan sel ve dolu felaketine ilişkin açıklaması

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Evet, geçen hafta Adana'mızın, memleketim Adana'nın Kozan ilçesinde sel ve dolu felaketi yaşandı. Hayatını kaybeden genç kardeşimiz Kanber Ünüvar'a Allah'tan rahmet diliyorum. Kozan'ın bazı köylerinde ve başta eski Kabasakal Mahallesi'nde yaşanan selden ve doludan ötürü, mısırdan tutun narenciyeye ve tüm meyve bahçelerine, tüm ürünlere zarar geldi ve tüm emekler yerle bir oldu. Başta Tarım Bakanlığı olmak üzere, derhâl Kozan'a sahip çıkılmalıdır diyorum. Kozanlı ve Adanalı çiftçinin feryadını bu vesileyle buradan duyuruyorum zaten Kozan ve Kozanlı vatandaşımız

tarımında, turizmde, sanayide teşvik alamamakta ve öncelik görememekte, buna da bu muameleye de son diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu...

15.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'nın Orhangazi ilçesinde yapılacağı söylenen köprülülük kavşak projesine ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Bursa'nın Orhangazi ilçesindeki İznik ışıkları, Göl Yolu Kavşağı artık bir yol değil âdeta can pazarına döndü. 2025 yılında bu noktaya köprülülük kavşak yapılacağı söylendi, "2026'da başlanacak." dendi, ortada ne bir çalışma ne bir ihale ne de bir takvim var. Ama ne var biliyor musunuz? Her geçen gün artan kaza var, hayat kayıpları var, acılar var. Soruyorum: Bu proje hangi aşamada, neden başlatılmadı? İhale yapıldı mı? Yapılmadıysa neden yapılmadı? Son beş yılda kaç insanımızı biz bu kavşakta kaybettik ve en önemlisi gecikmenin hesabını kim verecek? Orhangazi halkı artık söz değil icraat bekliyor çünkü bu mesele asfalt değil can meselesine dönüştü.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Yıldırım...

16.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, Kadir Mısıroğlu'nun ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Teşekkürler Başkanım.

Bugün Türkiye'de tarih tartışmalarının en keskin, en sarsıcı aktörlerinden biri olan Kadir Mısıroğlu'nun ölüm yıl dönümü, kendisini rahmetle anıyoruz. O, kalıplaşmış anlatıları sorgulayan, resmî tarihin ezberlerini bozmaya çalışan ve bu uğurda hiçbir baskıya boyun eğmeyen bir isimdi. Şunu açıkça ifade etmek gerekir ki düşünce dünyasında iz bırakanlar her zaman alkışlananlar değil çoğu zaman eleştirilenlerdir. Kadir Mısıroğlu da tam olarak böyle bir tarihçiydi; tartışılan, eleştirilen ama asla görmezden gelinemeyen bir isimdi. Onu anlamak sadece söylediklerine katılmak değil aynı zamanda farklı fikirlerle yüzleşmeye cesaret göstermektir diyorum. Kendisini rahmetle anıyorum. Allah gani gani rahmet eylesin.

BAŞKAN - Sayın Meriç...

17.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Gaziantep'te son yağışların ardından vatandaşların yaşadığı mağduriyetlere ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Gazi şehrimiz Gaziantep son yağışların ardından çok ağır bir tabloyla karşı karşıyadır. Kentimizi etkisi altına alan şiddetli fırtına maalesef ardında bir yıkım bırakmıştır. Araçlar enkaz altında kalmış, binaların çatıları uçmuş, devrilen ağaçlar nedeniyle birçok yol ulaşımına kapanmıştır. Fıstık bahçeleri ve ekili alanlar da fırtınanın etkisiyle büyük darbe almıştır, çiftçinin alın teri bir gecede yok olma noktasına gelmiştir. İşte, bundan dolayı vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi, zararlarının hızlıca tanzim edilmesi ve müdahale süreçlerinin hızlandırılması için Gaziantep derhâl afete maruz bölge ilan edilmelidir. Meclis Başkanlığımıza bununla ilgili sunduğum kanun teklifini desteklemenizi rica ediyorum. Ayrıca, tüm yetkililere sesleniyorum: Çiftçinin, esnafın, fırtınada malı mülkü zarar gören vatandaşlarımızın yanında olun, Gaziantep'i kaderine terk etmeyin.

BAŞKAN - Sayın Kanko...

18.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, milletten toplanan vergilere ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Sayın Başkan, AKP iktidarı döneminde bu milletten toplanan vergi 3,5 trilyon doları bulmuş durumda. Bu rakam önceki tüm hükümetlerin toplamının tam 6,5 katı. Peki, soruyorum: Bu devasa kaynak nereye harcandı? Eğitimde mi dünya lideri olduk, sağlıkta mı kuyrukları bitirdik, üretimde mi çağ atlادık? Koskocaman bir hayır. Vatandaş geçim derdinde, gençler umutsuz, esnaf ayakta kalma mücadelesi veriyor. Bu paralar şeffaflıkla yönetilmediği için, hesap verilmediği için

yok sayıldı. Milletın alın teriyle toplanan vergiler saraylarda şatafatlara, israfa, yandaş müteahhitlere ve yanlış politikalara heba edildi. Buradan açıkça ifade ediyorum: Bu ülkenin kaynaklarını kimler, hangi kararlarla tükettiysen millet adına bunun hesabı mutlaka sorulacaktır.

BAŞKAN - Sayın İlhan, buyurun.

19.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, işçilerin taleplerine ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) - Teşekkür ederim Başkanım.

Bu hafta 1 Mayıs'ta Türkiye'nin dört bir yanında alanlardaydık, işçi kardeşlerimizle omuz omuza dayanışma içindeydik. Kırşehir'de emekçilerimiz ücret artışı, kıdem ve ihbar tazminatı, fazla mesai ücretleri, güvenli çalışma koşulları, yıllık izin hakkı ve sendikal özgürlükler konusundaki taleplerini bir kez daha dile getirdi. Ancak bunların yanında çok net bir çağrılar vardı beden, Anayasa'mızın 73'üncü maddesinde yer alan "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür." hükmünün hayata geçirilmesini Türkiye Büyük Millet Meclisinde dile getirmemi ısrarla talep ettiler. Emekçilerimiz açıkça söylüyor: Vergide adalet yok, vergi yükü dar ve sabit gelirlielerin sırtına yıkılmış durumda. Alın teriyle kazanılan ücretler daha ele geçmeden eriyor, yapılan zamlar kısa sürede vergiye gidiyor. Artık dayanacak güçlerinin kalmadığını ifade ediyorlar. Talepleri nettir: Anayasa uygulansın; az kazananın az, çok kazananın çok vergi alınsın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Ertuğrul.

20.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, kamu hastanelerinde çalışanların taleplerine ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Sayın Başkanım, Türkiye'de kamu hastanelerinde çalışan laboratuvar, MR, tomografi ve özellikle sterilizasyon personeli uzun süredir güvenceli çalışma talep ediyor. Taşeron sisteminde çalışan emekçiler, iş güvencesi eksikliği, düşük ücretler ve sınırlı özlük haklarıyla karşı karşıya. Oysa sterilizasyon hizmeti doğrudan halk sağlığını etkileyen kritik bir alandır. Bu nedenle, eşit işe eşit ücret ve kadrolu istihdam talepleri haklı taleplerdir. Sterilizasyonda yapılacak en ufak bir hatanın zincirleme bir enfeksiyon riskine yol açabileceği düşünüldüğünde bu personelin doğrudan kamu personeli olarak istihdam edilmeleri denetimi ve kaliteyi de artıracaktır. "Sağlıkta taşeron olmaz." diyen emekçilerimizin daha güvenli, daha adil ve daha nitelikli bir sağlık sistemi için seslerini duyun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Kara...

21.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, hayatını kaybeden MESEM öğrencisi Mahir Buğra Karagön'e ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ederim Başkanım.

İskenderun'da iki gün önce çok ciddi ve vahim bir olay yaşandı. MESEM öğrencisi Mahir Buğra Karagön staj gördüğü işletmede elektrik akımına kapılarak maalesef hayatını kaybetti. Ailesinin ve arkadaşlarının anlattığı, kamuoyuna yansıyan bilgiler maalesef çok üzücü ve vahim. Şimdi burada sormak gerekiyor: MESEM sisteminde bu çocukların sorumluluğu kimde? Denetimleri kim yapıyor ya da yapıyorlar mı? Okulda olması gereken sürelerde çocuklar iş yerlerinde ucuz iş gücü olarak çalıştırılıyor mu? Buğra kardeşimizin ailesi çok üzgün, tekrardan Allah'tan rahmet diliyorum fakat bu konuda kusuru olan kişi ve kurumların bir an evvel açığa çıkarılması için yasal sürecin takipçisi olacağımızı ve kabahati olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çakır...

22.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır 'ın, Sumud Filosunun uğradığı baskına ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) - Sayın Başkan, bu bir tekrardır: Dünya, kahrolası siyonist vahşetinin her türüne karşı hiçbir şey yapmadığı gibi, bugün sadece insani yardım amaçlı yola çıkmış olan Sumud Filosunun uğradığı baskını, saldırıyı da izlemekle yetiniyor. Bu barbarların ve arkasında duranların hiçbir sözüne güvenilemeyeceğini Mehmet Akif'in mısralarıyla tekrar hatırlatalım: “Tükürün milleti alçakça vuran darbelere/Tükürün onlara alkış dağıtan kahpelere/Tükürün ehlihalibin o hayâsız yüzüne/Tükürün onların asla güvenilmez sözüne/Medeniyet denilen maskara mahlûku görün/Tükürün maskeli vicdanına asrın tükürün.” Zulmün arşı titrettiğine hiç bu kadar şahit olunmadı, eabil kuşlarına hiç bu kadar ihtiyaç duyulmadı, kahhar isminin tecellisi hiç bu kadar arzulanmadı. 2'nci Sumud Filosu kafesine hoş geldiniz diyor, sembolize ettiği insanlığı gönülden selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Biçer...

23.- Kütahya Milletvekili Adil Biçer'in, Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın Kütahya'daki hastane projesine karşı geliştirdiği söyleme ilişkin açıklaması

ADİL BİÇER (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın Kütahya'mıza 500 odalı yeni bir hastane projesine karşı geliştirdiği söylem ve üslup maalesef siyasi nezaketle ve ahlakla bağdaşmamaktadır. Daha süreç yeni başlamışken “Milleti kandırıyorsunuz.” demek siyasi kolaycılığın ifadesidir. Üstelik 3 AK PARTİ milletvekiline yönelik Pinokyo benzetmesi gibi ifadeler siyasetin ciddiyetine de gölge düşürmektedir. Her projeye “yalan”, her yatırıma “kandırmaca” diyenlerin dönüp kendi söylemlerine bakması gerekir. CHP yönetimindeki belediyelerin hizmet yerine ahlaksızlık ve yolsuzlukla anılması gerçeği varken buradan ders vermeye kalkmak hadsizliktir.

Diğer yandan, CHP milletvekili 2028 yılına kadar herhangi bir yatırımın yapılmayacağını ileri sürmüştür. Oysaki daha geçtiğimiz ay sözleşmesi imzalanan yaklaşık 2 milyar liralık Abide-Simav duble yol yatırımı bunun en somut göstergesidir. İstesenez de istemesenez de Kütahya için Haciazizler bölgesinde 500 odalı yeni bir hastane yapım süreci başlamıştır. “Belge nerede?” diyenlere cevap: Belge, Sağlık Bakanlığımızın 4 Mayıs 2026 tarihli yazısı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Sümer...

24.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, TÜİK'in açıkladığı 4 aylık enflasyon rakamına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

TÜİK'in açıkladığı gerçek olmayan yüzde 15'lik dört aylık enflasyon vatandaşın cüzdanındaki yokluğun belgesidir. Ocak ayında verilen zamlar da küle dönmüştür böylece. Vatandaş pazara çıkmaya korkar hâle gelmiş; mutfağının temel ihtiyacı olan domatesin kilosu 200 lira, patates ve soğan 100 lira seviyesindedir. Meyveyi zaten görmüyor, hak getire. Maaşlar ise her gün eriyor. Açlık sınırı 34.580 liraya dayanmışken asgari ücretli 23.500 liraya, emekliyse 17 bin liraya yaşamaya değil aslında yok olmaya zorlanıyor. Emekli maaşı açlık sınırının yarısını bile etmiyor. Asgari ücretli ise her ay karnını doyurmak için daha fazla çalışmak, ek iş yapmak zorunda kalıyor.

Buradan iktidara sesleniyoruz: Vatandaşın temmuzu bekleyecek mecali kalmamıştır. Maaşlardaki bu yüzde 15'lik erimeyi ve sokağın gerçek enflasyonunu telafi edecek bir ara zam artık kaçınılmazdır. Vatandaşa bu yoksulluk reva görülmemelidir.

BAŞKAN - Sayın Suiçmez...

25.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'un Yomra ilçesinde kura çekimi yapılan TOKİ konutlarına ilişkin açıklaması

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, şaka değil gerçek. TOKİ ocak ayında seçim bölgesi Trabzon'un Yomra ilçesinde 300 konut için kura çekimi yaptı. Hak sahipleri belirlendi, insanlar ev sahibi olacakları için sevindi. Her şey tamam, peki bilin bakalım ne eksik? Konutlar. Evet, yanlış duymadınız, TOKİ 300 konut için kura çekimi yaptı ama ortada ne konut var ne de konutların yapılacağı bölge. Yomra Belediye Başkanımız Sayın Mustafa Bıyık "Konutların yeri nerede?" diye TOKİ'ye sormuş, "Yeri belli değil." diye yanıt vermişler. TOKİ, yeri belli olmayan projede insanlara umut verip kura çekimi yaptırıyor, soranlara ne bir yer ne de tamamlanma tarihi söylüyor. Bir an evvel proje yeri belirlenip hak sahiplerine bilgi verilmelidir.

BAŞKAN - Sayın Kış...

26.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Genel Başkan Özgür Özel'in çağrısıyla çıktıkları sahada şahit olduklarına ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel'in çağrısıyla dün 81 ilimizde örgütlerimizle sahadaydık. Çarşıda, pazarda asgari ücretlinin 4 bin lirasının nasıl buharlaştığına, emeklinin aldığı zammın nasıl geri alındığına, memurun maaşının enflasyon karşısında nasıl eridiğine şahit olduk. 2026 yılının daha ilk dört ayında enflasyon yüzde 14,64'e ulaştı. Yani yılbaşında verilen maaş artışları daha cebe girmeden eridi. İlk dört ayda vatandaşın borcu 6,5 trilyon lirayı aştı.

Tabloyu iyi okumamız lazım. AKP "Enflasyonu düşürüyoruz." dese de vatandaş geçinebilmek için krediye ve kredi kartına sarılıyor. Bu bir program değil, bu geliri eritip borcu büyüten bir düzendir. "Savaş çıktı, kriz var." diyerek sebebi başka yerde arayamazsınız. Vatandaşın içinde bulunduğu bu çıkmaz AKP iktidarının yanlış yönetiminin sonucudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kamaç...

27.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, seksen dokuz yıl önce Dersim'de yaşananlara ilişkin açıklaması

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün Dersim tertilesinin 89'uncu yıl dönümü dolayısıyla Dersim'deydik. Seksen dokuz yıl önce Dersim'de yaşananlar bir tarih değil, sonuçları itibarıyla bugüne kadar devam eden bir insanlık suçudur.

"Başını dik tut cigeram, alnımızda kara leke yoktur." diyen Seyit Rıza'yı ve bütün katledilen vatandaşlarımızı rahmetle anıyorum. Dersim'de yaşananlar bir özürle geçiştirilecek bir durum değil. Devlet, başta Seyit Rıza ve arkadaşlarının mezar yerlerinin açıklanması olmak üzere bu özrün gereğini yapmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Toy...

28.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, Anneler Günü için çekilen bir reklama ilişkin açıklaması

RUKİYE TOY (Sivas) - Anne; karşılıksız sevgi, sonsuz şefkat, letafet ve asalet. Anne gönlü hanedar, anne rızası cennete anahtar, anne dünyaya baktığımız pencere ve en güvenli limandır, bizim için anne kutsaldır ve ona yönelik tahkir edici her türlü müdahale kabul edilemezdir. Nitekim, insanlık düşmanı olduğunu her durumda gösteren siyonist akıl bu sefer de anneliğe savaş açtı. İşin garibi, aynı marka kendi coğrafyasında bebek kullandığı reklam içeriğinde Türkiye'ye özel, çocuksuz, köpekli aile şablonu kullanıyor. Avrupa'da evinde köpekle yaşayanların nüfusa oranı yüzde 25, Türkiye'de ise bu oran yüzde 5 iken eğer bir Anneler Günü reklamında ülkenin yüzde 95'i değil de yüzde 5'i

hedef alınmıyorsa burada niyetin Türk aile yapısını bozmak ve anneliği itibarsızlaştırmak olduğu kesindir. Korumak için uğrunda her türlü mücadeleyi verdiğimiziz, kutsallarımızı hedef alan bu zihniyeti lanetliyorum.

BAŞKAN - Sayın Aşla...

29.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşla'nın, açıklanan nisan ayı enflasyon rakamlarına ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Sayın Mehmet Şimşek, nisan ayı enflasyon rakamları açıklandı, aylık 4,18; yıllık 32,37. Bunu savaşıla, gazla, petrolle izah etmek imkânsız. Zira, yıllardır savaşılan ülkelerde bile böyle bir enflasyon yok. Üç yıldır uyguladığınız program da on üç yıldır iktidarınız tarafından uygulanan program da başarısız oldu, çöktü. Ya bu programı, "enflasyonla mücadele" adı altında dayatılan sıkı para politikasını bırakın ya da bu işi tamamen bırakın Türkiye nefes alsın. İmtiyazlı holdinglerden sildiğiniz, varlık barışı aldatmacasıyla vazgeçtiğiniz trilyonlarca liralık vergileri toplamak için küçük esnafın, KOBİ'lerin gırtlığını sıkımayı da bırakın. Vergileri tabana değil tavana yayın. Tabandaki milyonlarca insanımıza refahtan pay aktarın. Bir kez daha söylüyoruz: Yorgun iktidar sebep, enflasyon sonuçtur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Şevkin...

30.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın Kozan ilçesinde yaşanan sel ve dolu felaketine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adana'nın ilçesi Kozan'ımız son günlerde çok şiddetli yağmur ve dolu felaketi yaşadı. Bu afet tarımı bitirme noktasına getirdi. Ne yazık ki sel nedeniyle 1 vatandaşımızı kaybettik, birçok insanımız da selden etkilendi. 22 yaşında hayatını kaybeden Kamber Ünüvar'a Allah'tan rahmet, Kozanlı hemşehrilerime geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Meydana gelen dolu sert çekirdekli meyvelerimizi tamamen yok etti. Dolu tüm çiçekleri döktü; mısır, buğday, ayçiçeği tarlalarımız ise doluyla birlikte gelen sellerin altında kaldı. Bu tablo karşısında Tarım Bakanlığını göreve çağırıyorum. Kozan derhâl afet bölgesi ilan edilmelidir, mağdur olan çiftçimizin zararı karşılanmalı, Ziraat Bankası ile Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçları iki yıl vadeli, faizsiz ertelenmelidir.

Buradan Tarım İlçe Müdürlüğüne, Sayın Kaymakamımıza, Sayın Valimize ve Sayın Tarım Bakanlığına sesleniyorum: Kozanlı çiftçinin sesini duyun.

BAŞKAN - Sayın Alp...

31.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, fıstık vurgununa ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Başkanım, bugüne kadar çok vurgunlar duymuştuk, bugün de bir şey öğrendik: TİGEM'in fıstıklarını çalmışlar efendim, fıstık vurgunu yapmışlar. Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü bir ihale açıyor, Ceylânınar Tarım İşletmesinin fıstıklarını ihaleyle satıyor. O tarihe kadar banka teminat mektubuyla yapılan ihaleler bir ihaleye mahsus olmak üzere sigorta kefalet senediyle satılıyor. Adam fıstığı yükleyip gidiyor, ondan sonra parayı ödemiyor. Anlaşıyor ki yüklenici firmanın bir fıstık kabuğu bile yokmuş, banka kefalet mektubu da sigorta kefalet mektubu da sahteymiş. Bugünün kuruyla 200 milyon liranın üzerinde fıstık vurgunu vardır. Devletin fıstığını çaldıran TİGEM Genel Müdürünün hesap vermesini, kamu zararını tazmin etmesini ve yargılanmasını talep ediyoruz efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bozgeyik...

32.- *Gaziantep Milletvekili Bünyamin Bozgeyik'in, Gaziantep'te ve  evre illerde yaşanan afete ilişkin açıklaması*

B NYAM N BOZGEY K (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gaziantep'imizde hortum, dolu ve şiddetli yağışın aynı anda yaşandığı son derece sıra dışı bir afetle karşı karşıya kaldık. şunun altını özellikle çizmek isterim: Türkiye artık afetlere karşı eski Türkiye değildir. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde devletimiz tüm kurumlarıyla ilk andan itibaren sahaya inmiş, süreci anbean takip ederek gerekli tüm adımları hızlıca atmıştır. İçişleri Bakanlığımızdan Tarım ve Orman Bakanlığımıza, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızdan ilgili tüm kurumlarımıza herkes tam bir koordinasyon içinde görev başındadır. AK PART  olarak her zaman olduğu gibi, zor zamanlarda da milletin yanında duran anlayışın temsilcileriyiz çünkü biz biliyoruz ki bu milletin gücü birliktir, bu devletin gücü kararlılıktır, gereken neyse o her daim yapılmıştır. Gaziantep'te ve  evre illerimizde afetten etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, hayatını kaybeden kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarına acil şifalar diliyorum. Rabb'im ülkemizi, şehirlerimizi muhafaza eylesin.

BAşKAN - Sayın Gürer...

33.- *Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çalışma yaşamı sorunlarına ilişkin açıklaması*

ÖMER FETH  GÜRER (Niğde) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Çalışma yaşamı sorunları devam etmektedir. Kamuda çoğu kurumda memur sadece maaş almakta, ikramiyeden mahrumdur, almaları sağlanmalıdır. Genel idari hizmetler sınıfında olanların özel hizmet tazminatları arttırılmalıdır. Memurlar arasında özel hizmet tazminatıyla oluşturulan ek ödeme ve gelir adaletsizliği devam etmektedir, giderilmelidir. Aile yardımları günün koşullarına uygun arttırılmalıdır. Memurlar enflasyon karşısında korunmalı, ücret artışı sağlanmalıdır. 3600 ek gösterge 1'inci dereceye gelen tüm memurlara verilmelidir. Memura grev hakkı tanınmalıdır. Sendika ile toplu sözleşmenin bağıtlanması sağlanmalıdır. Fazla mesai ücretleri güncellenip hak edenin alması sağlanmalıdır. Asgari  cretli ile emekli açlık sınırı altında, memur yoksulluk sınırının altındadır. Bunların içinde bulunduğu durumlar görülerek düzeltilmesi sağlanmalıdır.

BAşKAN - Sayın Boz...

34.- *Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Muş Spor'a ve Amedspor'a ilişkin açıklaması*

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Play-off finaline yükselen Muş Spor'u ve Süper Lig'e yükselen Amedspor'u yükselme başarisından dolayı kutluyorum. Amedspor bu ülkede sadece bir kulüp değildir; yok sayılmak istenen bir kimliğin, bastırılmak istenen bir iradenin adıdır ama Muş Bulanık'ta insanlar sevindi diye cezalandırıldı, kutlama yapan yurttaşlara fahiş trafik cezaları kesildi. Bu bir trafik meselesinden öte kimin neye sevineceğine bile müdahale eden bir iktidar anlayışıdır. Hukuk burada düzen sağlamak yerine, sevinci bastırmak için kullanılmıştır. Bu iktidar Kürtlerin kamusal alandaki varlığını hâlâ bir sorun olarak görüyor ve bunu bazen yasakla, bazen polisle, bazen de ceza makbuzlarıyla yapıyor; kamusal alanda kimlerin görünür olabileceğine karar verme iddiasıdır bu ve biz Kürtler bu iddiayı reddediyoruz.

BAşKAN - Sayın  zcan...

35.- *Düzce Milletvekili Talih  zcan'ın, Bolu Dağı yoluna ilişkin açıklaması*

TAL H ÖZCAN (Düzce) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bolu Dağı yolu Düzce'nin can damarlarından biridir. Her gün binlerce vatandaşımız bu yolu kullanmaktadır. Ancak Kaynaşlı ışıklardan Bakacak mevkisine kadar aydınlatma bulunmuyor,

vatandaşlarımız karanlıkta yolculuk ediyor, sürücüler her gece ciddi trafik kazası riskiyle karşı karşıya kalıyor. Ayrıca, bölgede elektrik voltaj düşüklüğü var. Esnafın ticari faaliyetleri olumsuz etkileniyor. Bu bölgede 163 esnaf var; bugün 22 esnaf kaldı, 141 esnaf kepenk kapattı, Topuk Yaylası yollarına gösterilen özen Bolu Dağı yolundan esirgenmemelidir. Buradan çağrıda bulunuyorum: Bir an önce bu güzergâha gerekli aydınlatmalar yapılmalı, elektrik sorunları giderilmelidir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kocamaz...

36.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, iktidarın politikalarına ilişkin açıklaması

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Teşekkürler.

Hiç kimse kendini boş yere kandırmasın; çöken yalnızca iktidarın ekonomi politikası değil iktidarın eğitim, sağlık ve tarım politikaları da çökmüştür. Şu anda ülkemizde ticari işletmeler can çekiyor. Konkordato ilan eden ve kepenk kapatan esnaf sayısı oldukça fazla. Hastanelerde hastalar muayene olabilmek için aylar sonrasına randevu alabilirken okullarımızda öğrencilerimizin can güvenliği kalmamıştır. Ekip dikmekte zorlanan, tarlasına gübre atamayan çiftçilerimiz her gün artan akaryakıt fiyatları karşısında şaşkına dönmüştür. Çöken ekonomi politikasının altında kalan ve geçim mücadelesi veren asgari ücretli kesimin maaşı ise daha şimdiden 4.110 TL, en düşük emekli maaşı da 2.928 TL erimiştir. Buradan iktidara seslenmek istiyorum: Ülkemizde bunca sorun yaşanırken siz o koltuklarınızda nasıl rahat oturabiliyorsunuz, bunu gerçekten merak ediyorum!

BAŞKAN - Sayın Kılıç...

37.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, vatandaşın borç altında ezildiğine ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

2026 yılının ilk üç ayında bütçe açığı 420 milyar lirayı aşmış, faiz ödemeleri 876 milyar lirayı geçmiştir. Vatandaş borç altında ezilmektedir. Tüketici kredisi ve kredi kartı borcu 6 trilyon 139 milyar liraya ulaşmıştır. İcra dosyaları 25 milyona dayanmış, her gün binlerce insan batmaktadır. Vatandaş son çare borçları için yapılandırma istiyor. Yılın ilk dört ayındaki toplam enflasyon yüzde 14,64. Memur ve emeklisinin sene başından beri kaybı şimdiden yüzde 4'ü geçmiştir. Memur ve memur emekli acilen seyyanen zam beklemektedir. Açıkça görülüyor ki bu düzen böyle sürmez, sürdürülemez.

BAŞKAN - Sayın Sarı...

38.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'e sormak istediğine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'e sormak istiyorum: Fakir fukaranın parasını beş yıldızlı otellerde yerken şoför esnafımızın parasını neden ödemiyo? Tasarruf tedbirleri bahanesiyle okullara sıvı sabun bile koyamayan Millî Eğitim Bakanlığı Antalya Side'de beş yıldızlı otelde dört gece beş gün 500 kişiyi ağırlıyor. Bu otelin suit odasının gecelik fiyatı 42 bin lira. Çocuklarımıza bir öğün yemek veremeyen, tuvaletlerine sabun koyamayan, bir bardak suyu veremeyen Bakan okullarda güvenliği bile sağlayamazken Millî Eğitim Bakanlığı personelinin bu şekilde kesenin ağzını açmasının doğru olmadığını vurgulamak istiyorum.

Balıkesir ilinde 2025-2026 yılları için eğitim taşımacılığında 12.157 öğrenciye 1045 servis aracıyla eğitim kampanyasında okullarımıza destek veriyor taşıyıcılarımız ama bugün geldiğimiz noktada Susurluk ilçemizde -taşımali eğitim kapsamında olan- ve diğer ilçelerimizin birçoğunda da benzer şikâyetler var, ücretleri ödenmemekte.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Olan...

39.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Devlet Bahçeli'nin bugün grup toplantısında yaptığı barış süreciyle ilgili açıklamaya ilişkin açıklaması

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Teşekkürler Başkan.

PKK'nin 5 Mayıs'ta gerçekleştirdiği 12'nci Kongresi'nde aldığı fesih kararının üzerinden bir yıl geçmesine rağmen elle tutulur herhangi bir somut adım atılmamıştır. 27 Şubat deklarasyonu ve kongre kararı Sayın Öcalan'ın sürecin temel aktörü olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Geçen bir yılda Sayın Öcalan'ın çalışma koşulları iyileştirilmemiş, hukuki düzenlemeler yapılmamış, statü meselesi bilinçli bir şekilde belirsiz bırakılmıştır. Bu tutum çözümsüzlüğü büyütmekte, sürecin toplumsallaşmasını ve güvenliğini engellemektedir. Sayın Bahçeli'nin bugün gerçekleştirdiği grup toplantısında statü, barış süreci ve siyasallaşmayla ilgili açıklaması sürecin önünün açılması noktasında önemli bir tespittir. Artık oyalama değil sorumluluk zamanıdır. İktidar gerekli yasal adımları derhâl atmalı, Sayın Öcalan'ın koşulları ve statüsü açık biçimde düzenlenmelidir. Barışın ve demokratik toplumun inşası açısından bu hayati bir önem arz etmektedir.

BAŞKAN - Sayın Ersever...

40.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, hayatını kaybeden MESEM öğrencisi Mahir Buğra Karagön'e ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, MESEM'ler üzerinden yandaşlarınıza kaynak aktarmaktan, çocuk işçiliğine yasal kılıf hazırlamaktan vazgeçin. Evet, meslekî eğitim şart, ara elemana ihtiyaç var ama bu şekilde değil, çocukların hayatı pahasına hiç değil.

Mahir Buğra Karagön, 16 yaşında; 1 Mayıs'ta staj yaptığı pastanede elektrik akımına kapılarak hayatını kaybetti, bir ocağa daha ateş düştü, annesi "Oğlum pasta ustası olmak için gitti, elektrik işi vermişler." diye feryat ediyor. Bu bir kaza değil cinayettir.

Sayın Bakan, madem yasa falan dinlemiyorsunuz, bari biraz vicdan, vicdan... (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yontar...

41.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, astsubay istihdamına ilişkin olarak kamuoyuna yansıyan kanun değişikliği taslağına ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, Türk Silahlı Kuvvetlerinin stratejik insan kaynağının bel kemiğini oluşturan astsubay istihdamına ilişkin olarak 20 Nisan 2026 tarihinde kamuoyuna yansıyan kanun değişikliği taslağı ciddi tartışmaları da beraberinde getirmiştir.

Söz konusu taslağa göre astsubay temin kaynağının yalnızca sözleşmeli erlerle sınırlandırılmasına, eğitim şartının ortaöğretim seviyesine indirilmesine, sınavsız kıdem temelli geçiş sisteminin benimsenmesine, uzman erbaş statüsünün kaldırılmasına yönelik düzenlemeleri içerdiği iddia edilmektedir. Bu düzenleme hayata geçerse TSK'nin nitelikli insan gücü yapısı zayıflayacak, liyakat ve kariyer sistemi zarar görecek, astsubaylık mesleği gerileyecek, NATO ve modern askerî sistemlerde yükselen eğitim standartlarının aksine, bir geri gidiş yaşanacaktır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin gücü nitelikli personelidir. Bu yanıltan derhâl dönülmelidir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bozan...

42.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Ulaştırma Bakanının Mersin ziyaretine ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ulaştırma Bakanı Mersin'e geldi, hoş geldi ama sefa getirmedi. Sayın Bakan yanına Cumhuriyet İttifakı vekillerini aldı, Mersin'de iki tur attı, Mersin'den ayrıldı. Aynı zamanda, Sayın Bakan bir ziyaret, bir görüşme daha yaptı; Mersin liman işletmecileriyle görüştü. Liman işletmesinin yeni CEO'suyla görüştü ama yüz otuz gündür Mersin Limanı kapısında işleri için, ekmek için direnen işçilere sadece beş dakika dahi ayırmadı. Yahu, bu vicdansızlık değil mi? O işçiler sadece işlerini istiyorlar, ekmek istiyorlar, çocuklarına harçlık verebilmek istiyorlar, kiralarnı ödeyebilmek istiyorlar. Mersin'e kadar gelip liman işletmecileriyle görüşüp, CEO'yla görüşüp işçilere beş dakika ayırmamak vicdansızlık değildir de nedir? Sayın Bakan, gelin, bir defa şirketlerin değil halkın, işçilerin, emekçilerin bakanı olun.

BAŞKAN - Sayın Yüksel...

43.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, Akçakale Gümrük Kapısı'na ilişkin açıklaması

ALİ YÜKSEL (Konya) - 2011 yılında Suriye'de başlayan iç savaşta güvenlik nedeniyle kapatılan Akçakale Gümrük Kapısı savaşın sona ermesine rağmen fiilen kapalıdır. Bu durum, bölge halkının geçim kaynaklarını, sınır ticaretini ve ülke ekonomisini olumsuz etkilemektedir. Bölge halkının ve küçük esnafın kullanımının kısıtlanmasına karşın büyük şirketlerin valilik izinleriyle kapıyı kullanabilmesi dikkat çekmektedir. Pasaport geçişlerinden alınan 65 doların gerekçesi nedir? Hatay ve Gaziantep'teki kapılar açıkken Şanlıurfa'dakiler neden kapalıdır? Ayrıca, Şanlıurfa-Akçakale kara yolundaki sorunlar yıllardır neden çözülmemektedir? Yağışlı havalarda bozulan yol kazalara yol açmaktadır.

Akçakale Gümrük Kapısı ne zaman açılacaktır diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Tahtasız...

44.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, SMA'lı ve DMD'li çocuklara ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, dün Çorum pazartesi pazarında Döndü babaanne kar kış, soğuk hava demeden SMA Tıp 2 kas hastası olan torunu Mustafa Baran için bir buçuk yıldır yardım topluyor; şu anda yüzde 60 seviyesinde. "İktidara sesimizi duyurun, çocuklarımızı ölüme terk etmesin." diyor. Türkiye'de Mustafa Baran gibi SMA ve DMD'li 3 bin çocuk var. Devletimiz maalesef bu 3 bin çocuğa şefkat elini uzatmıyor. SMA ve DMD'li hastaların tedavi masrafları devlet tarafından karşılanmadığı için aileler sokak başlarında, sosyal medya hesaplarında yardım topluyor. Eğer biraz vicdanınız varsa sosyal devlet gereğini yapmalı, tedavileri üstlenmeli. Mustafa Baran gibi çocuklarımız tedavi edilmediği için anneler, babalar, dedeler, babaanneler, anneanneler evlatlarını göz göre göre yitiriyor. Parası olanın tedavi olduğu, parası olmayanın anne ve babasının gözü önünde eridiği bu düzen değişmeli, devletimiz 3 bin SMA'lı DMD'li çocuğumuzun tüm masraflarını karşılamalıdır. Çünkü yandaş ve bu ülkenin kanını emenlere para bulan Hükümet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akgül...

45.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, tarım hibe desteklerinden yararlanma şartları arasında yer alan ahır ruhsatı zorunluluğuna ilişkin açıklaması

İSMAİL AKGÜL (Bolu) - 2026 itibarıyla tarım hibe desteklerinden yararlanma şartları arasında yer alan ahır ruhsatı zorunluluğu, maalesef pek çok üreticimizi mağdur etmektedir. Anadolu'nun dört bir yanında yıllardır üretim yapan hayvancılıkla geçimini sağlayan çiftçilerimiz bürokratik engeller, imar sorunları ve maliyetler nedeniyle ahırlarına ruhsat alamamakta, bu nedenle de devletimizin sağladığı desteklerden faydalanamamaktadır. Buradan çağrımız nettir: Mevcut ahırlar için geçici ruhsatlandırma

veya af düzenlemesi yapılmalıdır. Çiftçilerimize ruhsat alınma sürecinde kolaylaştırıcı ve yol gösterici mekanizmalar oluşturulmalıdır. Üretimin devamlılığı için destek şartları sahadaki gerçeklere uygun hâle getirilmelidir. Bu mağduriyetin bir an önce giderilmesini temenni ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Mertoğlu...

46.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, 7-10 Mayıs tarihleri arasında düzenlenecek Rize Günleri'ne ilişkin açıklaması

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Karadeniz'in incisi, çayın ve yağmurun başkenti Rize'miz başkent Ankara'da hemşehrilerimizle buluşuyor. "Size, bize, hepimize Rize" sloganıyla 7 Mayıs-10 Mayıs tarihleri arasında Başkent Millet Bahçesi'nde düzenlenecek Rize Günlerinde konserlerden söyleşilere, yöresel lezzetlerden kültürel etkinliklere uzanan dopdolu bir programla bir araya geliyoruz. Bizim simit ve 1 milyon bardak çay ikramımızla başkentte âdeta bir Karadeniz esintisi yaşanacaktır. Aynı zamanda, Türkiye'nin ilk dumansız açık hava il tanıtım günleri olma özelliğiyle de Rize Günleri örnek bir organizasyon olacaktır. Bu vesileyle organizasyonda emeği geçenlere teşekkür ediyor, siz kıymetli milletvekillerimizi ve aziz milletimizi Rize Günlerinde buluşmaya davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Dinçer...

47.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer'in, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'a ilişkin açıklaması

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Yarın 6 Mayıs, elli dört yıl önce bir 6 Mayıs sabahı bu ülkenin bağımsızlığı için atan 3 genç yürek, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan, 3 fidan aramızdan koparıldı. Onları idam sehpasına götürenler aslında bir ideali, bir halkın bağımsızlık arayışını yok etmek istediler ama unuttukları bir şey vardı, fikirler asla darağaçlarında ölmez. Bugün, Türkiye'de gençler hâlâ gelecek kaygısı yaşıyorsa, adalet duygusu zedelenmişse, eşitsizlik derinleşmişse onların mirasına sahip çıkmak sadece bir anma değil, aynı zamanda bir sorumluluktur. Onların düşlediği gibi, hiç kimsenin düşüncesinden dolayı yargılanmadığı, gençlerin umutla geleceğe baktığı, tam bağımsız ve demokratik bir Türkiye'yi hep birlikte inşa edeceğiz.

BAŞKAN - Sayın Dinç...

48.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, aktivist Thiago'nun kızına yazdığı mektuba ilişkin açıklaması

FARUK DİNÇ (Mersin) - Bismillah. Siyonist zindanlarda işkence gören aktivist Thiago'nun kızına yazdığı mektubu okumak istiyorum. "Sevgili kızım Teresa, şu an yanında olmadığım için beni affet. Bugün 1 milyondan fazla çocuk, siyonizmin ve emperyalizmin ne olduğunu bilmedikleri hâlde soykırıma maruz kalıyor, açlıktan ölüyor, anestezi olmadan uzuvları kesiliyor ve korkunç bir nefretin pençesinde can çekiyor. Biliyorum, beni çok özlüyorsun, Filistinli çocukların anne ve babaları da onları çok özlüyor. Seni her şeyden çok sevdiğim için senin ve diğer tüm çocukların geleceği adına soykırımı kabul eden bir dünyada yaşamaktan daha büyük bir tehlike olamazdı. Büyüdüğünde annen sana babanın bir devrimci olduğunu ve yeryüzünün en korkunç insanları olan Trump, Netanyahu, Ben-Gvir'e karşı dimdik durduğunu anlatacak. Lütfen Filistin'i unutma!

Sevgilerimle."

BAŞKAN - Sayın Saki...

49.- *İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, DEM PARTİ Engelliler Komisyonunun çağrısıyla örgütlenen "Engelliler Onur Yürüyüşü"ne ilişkin açıklaması*

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Teşekkürler.

3 Mayıs Pazar günü DEM PARTİ Engelliler Komisyonunun çağrısıyla ilk defa örgütlenen Engelliler Onur Yürüyüşü binlerin katılımıyla Diyarbakır'da yapıldı ve orada "Sağlamcı ideolojinin hegemonyası altında örgütlenen bir yaşam, insanlık onurunu hedef alıyor. Engelli bireylere sağlanan desteklerin muhtaçlık kriterine bağlı olarak sistemli olarak uygulanması engellilerin onurunu hiçe sayan bir uygulamadır." dediler. Ayrıca, tüm sağlamcı ideolojiye karşı engellilerin eşit yurttaşlık temelinde yeni bir toplumsal yaşam için her yıl mayıs ayının ilk pazar gününü Engelliler Onur Yürüyüşü günü ilan ettiler. Buradan diyoruz ki: Erişilebilir kentler, erişilebilir kamusal alanlar ve onurlu bir yaşam için Engelliler Komisyonunun bu çağrısını gelecek yıl yüz binlere çıkaralım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son olarak, Sayın Çiler, buyurun.

50.- *Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Kocaeli'ye ve Cengiz Topel Havalimanı'na ilişkin açıklaması*

NAİL ÇİLER (Kocaeli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kocaeli, sanayinin devleştiği, farklı kültürlerin bir arada yaşadığı, teknolojinin vücut bulduğu bir il ve Türkiye'nin üretim üssüdür; emeğin, emekçinin yani alın terinin yanına akıl terini koyanların kentidir. Kocaeli'de 1,2 milyar TL vergi tahakkuk edilmiş, 1,1 milyar TL'si tahsil edilmiştir. Kişi başına millî gelirden de Türkiye'de lider bir ildir yani kişi başına millî gelirden 700 bin lirayla liderdir. Ancak Kocaeli'de yaşayanlar zengin kentin fakir bekçileri olmuştur. Ulaşımda, sağlıkta, çevre sorunlarında hak ettiği desteği alamamaktadır.

Şimdi buradan soruyorum Sevgili Bakanım: Cengiz Topel Havalimanı yıllardır neden kapalı?

BAŞKAN - Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına Grup Başkanı Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin Ekmen'e aittir.

Sayın Ekmen, buyurun.

51.- *Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Tunceli Tenkil Harekâtı'na, Kahramanmaraş'taki okul saldırısında yaralanan öğrencilerden Almina Ağaoğlu'nun vefatına, son otuz sekiz yılın en yüksek seviyelerine ulaşan yağışlara ve çiftçilerin gördüğü zarara, TÜİK'in açıkladığı enflasyon verilerine, Avukat Hatice Kocaefe ile Avukat Taha Bağaçlı'ya ilişkin açıklaması*

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben de sözlerime bir anmayla başlamak istiyorum. 4 Mayıs 1937'de başlayan ve yaklaşık iki yıl süren Tunceli Tenkil Harekâtı'nın mazlumlarını, mağdurlarını rahmetle anıyorum, yaşayan yakınlarının acılarını paylaşıyorum. Büyük devletlerin, tarihindeki benzer sorunlarla cesaret ve hakkaniyetle yüzleşebildiğini ve atılması gereken sembolik adımları da atmaktan geri durmayacağını ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkanım, önceki haftalarda, hepimizin büyük bir acıyla karşıladığı Kahramanmaraş okul saldırısındaki yaralı evlatlarımızdan Almina Ağaoğlu 11 yaşındaydı ve o da bu hafta vefat etti. Böylelikle, yaşamını yitiren öğrenci sayımız 10'a yükseldi. Burada bir Komisyon kuruldu. Mecliste araştırma komisyonu kurmak, çoğu zaman iktidarın bir süreç yönetimi gibi ele alınan bir konu maalesef, kurulduğunda da, kurulması reddedildiğinde de böyle oldu çünkü çoğunluğu iktidar milletvekillerinden

oluşan komisyonların dahi raporlarının uygulamada, politika yapıcılara yön göstermede gereken ehemmiyette ele alınmadığını biliyoruz. Ben de hem Almina Ağaoğlu kardeşimize, evladımıza rahmet diliyorum, ailesine başsağlığı, sabır diliyorum hem de Komisyonun etkili bir çalışma ve yayınlayacağı raporu da başta Millî Eğitim Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı olmak üzere, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve ilgili bakanlıklarca ele alınması gerektiğini ifade ediyorum, hatırlatıyorum.

Sayın Başkanım, gündem dışı konuşan 2 arkadaşımız da söz aldı. Aslında 2026 yılı son otuz sekiz yılın en yüksek yağış seviyelerine ulaşılması nedeniyle kuraklığın ardından hepimizi mutlu etmişti, barajlarımız doldu, bazı yerlerde baraj kapakları dahi açılmak durumunda kalındı ve bu yağışların tarım için bir rahmet, bir bereket olması dileğinde bulunuldu. Ancak geçtiğimiz hafta sonu Mersin’de, Gaziantep’te, Şanlıurfa’da, Adıyaman’da, Erzincan’da, Tokat ve Sakarya’da yaşanan kar, fırtına, kuvvetli sağanak yağmur ve benzeri olaylar nedeniyle çiftçimiz büyük zarar gördü. Tabii ki bu ve benzeri olaylar öngörülemez, önceden kestirilemez durumlardır. Ancak burada, gıda enflasyonunun da bu kadar yüksek seyrettiği bir dönemde Tarım Bakanlığının vakit kaybetmeksizin zarar gören çiftçilerin zararlarının telafisi yönünde bir tutum alması gerektiğini ifade etmek istiyoruz. Geçtiğimiz yıl, hatırlarsanız 2025 yılında Şubat ayında Mersin ve Adana’da başlayan don felaketi daha sonra İç ve Orta Anadolu’yu da esir almıştı. Geçtiğimiz yıla dönüp bakıyoruz, Şubat ayının 25’inde yaşanan don felaketinin zararlarının giderilmesine ilişkin paketi Sayın Cumhurbaşkanı 2025 yılının Ekim 25’inde açıkladı, yani neredeyse dokuz ay sonra. Peki, bu ara dönemde çiftçi ne hâle geldi? Zaten bir geliri oluşmadığı gibi gelir elde etmek umuduyla yapmış olduğu masraflar da buharlaştı. Çoğu tefecinin eline düştü, çoğu borçlandı, borç sarmalına girdi ve birçok yöremizde peş peşe 2’nci ürün, 3’üncü ürünü ekebilen çiftçilerimiz dahi o dokuz ay boyunca desteklenmedikleri için 2’nci ve 3’üncü ürünlerini de değerlendiremediler. Buradan Tarım Bakanlığına ve Sayın Cumhurbaşkanına çağrıda bulunuyorum: Bu hafta sonu yaşanan felaket nedeniyle ortaya çıkan zararları bir an önce tespit ediniz, bir an önce açıklayınız. Bunu aylara sari, sekiz ay, dokuz ay sürecek bir uygulamaya dönüştürmeyiniz ve bir başka detay da bunu TARSİM’e havale etmeyiniz çünkü TARSİM’in değişik sebeplerle zararı ödemediğini, zarar tespiti yaptığı da bunun çiftçinin gerçek zararıyla örtüşmediğini geçen yılki tecrübeden maalesef acı bir şekilde öğrendik. O nedenle, çiftçimizin zaten maliyetleri yüksekti, zaten bir önceki don ve kuraklıktan gelen büyük bir mağduriyeti vardı. Bu yılki zararlarının behemhâl tespiti ve karşılanması yönündeki çağrımızı yeniliyoruz.

Sayın Başkanım, bu hafta açıklanan resmî ekonomi verilerinden biri de TÜİK’in enflasyon verileri oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Teşekkür ederim.

Malumunuz olduğu üzere, TÜİK nisan ayı için 4,18 enflasyon verisi açıkladı. Toplamda da bu 32 küsur bir rakama tekabül ediyor. Önce, TÜİK’e bir kere daha “Allah’tan kork!” diyoruz çünkü aralık ayında baskılanan enflasyonla yani yeni yıla dair ücret artışlarına emsal olabilecek yıllık ortalamayı baskılamak için aralıkta enflasyon oldukça düşük bir seviyede gösterilmişti; ocak, şubat, mart, nisan aylarında toplamda yüzde 14’lük bir enflasyon verisiyle karşı karşıyayız. Enflasyonla mücadele eden sorumlu kurum olan Merkez Bankasına bakacak olsak bu yılın enflasyon tahmini ortalama yüzde 16 ama yüzde 15-21 aralığında. Ya, ilk dört ayda yüzde 14’lük bir gerçekleştirme sonucunda ekonomi yönetimi acaba şapkasını önüne alıp düşünmeyi düşünüyor mu diyelim çünkü alım gücündeki bu kayıpla birlikte şu anda 28 binlik bir asgari ücrette 4 bin liralık, 20 bin liralık en düşük emekli maaşında ise yaklaşık 3 bin liralık bir erime zaten gerçekleşti. İlk defa, asgari ücret açıklandığı aydan itibaren açlık sınırının

altında seyreliyordu. Şu anda da yine bu hafta TÜRK-İŞ tarafından açıklanan açlık sınırı 34.587. Zaten yoksulluk sınırından artık bahsedemiyoruz bile, 112 bin lira olarak tespit edilmiş. Bu durumda, yıl sonunda enflasyonunun yüzde 30'u aşıp yüzde 40'larda seyretmesi ve sonuçlanması kuvvetle muhtemel gözüküyor. Bu, bir hedef sapması değildir; bu, aynı zamanda bir güven meselesidir; bu, aynı zamanda bir inandırıcılık meselesidir ve bu, İran'a yapılan saldırıyla da açıklanamayacak, temel ekonomik göstergeler ve ekonomi politikalarındaki hataların bir sonucudur; başta garanti ödemeler olmak üzere davetiyeli ihaleler, gösteriş, yolsuzluk ve kime hizmet ettiğini bilemediğimiz itibar harcamalarının bir sonucudur ve bu durumda, hiç olmazsa en düşük emekli maaşı ile asgari ücretliye temmuz ayında bir düzeltme yapılmasını bekliyoruz ancak iktidar bunun için de temmuz ayını bekleyemedi; AK PARTİ Grup Başkanı Sayın Abdullah Güler tıpkı bayram harçlıklarında bir artış yaşanmadığı gibi temmuz ayında da bir seyyanen zammın veyahut da bir ara zammın söz konusu olmadığını ifade etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Teşekkür ediyorum efendim, tamamlıyorum.

Buradan bir kere daha iktidara fakir fukaranın hakkına girmemesini ve temmuz ayında yapacağı bir ara zamlarla enflasyondan kaynaklanan satın alma gücü kaybının telafisini öneriyoruz.

Sayın Başkanım, sürem azaldı ama...

BAŞKAN - Buyurun, devam edin lütfen.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Geçen hafta Bursa'da bir meslektaşımız hayatını kaybetti, 26 yaşında, Hatice Kocaefe; Erzurum'da da bir meslektaşımız Taha Bağaçlı bıçaklı saldırıya uğradı, ölümden döndü. Elbette bunları sosyal patlama, güvensizlik, ülkede yaygınlaşan bireysel silahlanma, şiddeti meşrulaştıran politikalarla da açıklayabiliriz ama emin olun, burada avukatlık mesleğinin adalet sisteminde hak ettiği yeri görmemesiyle de ilişkili bir tablo var. Avukatlık mesleği, savunma hakkını temsil ediyor olmakla birlikte adil yargılanma ilkesi ve hukuk devletinin temel unsurlarından biridir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Adalet Bakanımızın bazı açıklamalarına artık yarın değineceğiz ama avukatlara yönelik bu saldırıları sona erdirecek bir bütüncül politikaya ihtiyaç olduğunu ifade etmek istiyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Söz sırası İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Antalya Milletvekili Sayın Uğur Poyraz'a ait.

Sayın Poyraz, buyurun.

52.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın, Avukat Hatice Kocaefe'ye ve Ankara Barosu Başkanı Mustafa Köroğlu'nun geçen hafta yaptığı konuşmaya, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranlarına, Basın Özgürlüğü Günü'ne, orman yangınlarına, uzmanlık nefretine ilişkin açıklaması

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Ekranları başında bizi seyreden değerli vatandaşlarımızı, aziz vatandaşlarımızı da saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce Sayın Ekmen ifade etti, geçtiğimiz hafta bir kadın öldürüldü, Hatice Kocaefe; bir meslektaşımız, bir avukat öldürüldü, Hatice Kocaefe; bir evlat öldürüldü, Hatice Kocaefe; bir hayat yok edildi; Hatice Kocaefe.

Şimdi, bilinenin aksine avukatlar dosyanın tarafı değildir, dosyanın taraflarının vekilidir. Türk yargısında ve Türk toplumunda, uzun zamandır, avukatlar gittikçe değersizleştirilip gittikçe yetersizlik duygusuna doğru sürükleniyor. Bu öyle bir noktaya geldi ki artan hukuk fakülteleri sayısı, niteliksiz hukuk fakültesi eğitimi, devamında yetersiz ve kısıtlı süredeki baro eğitimi ve özellikle Türkiye'nin 17-25 Aralık ve 15 Temmuz sürecinden sonra Türk yargısında istihdam edilen hâkim ve savcılarının da mesleki yeterliliğinin sorgulandığı bir dönemdeyiz. Avukatlar da bunun bir parçası ve avukatlar bunun bir parçası olarak ciddi anlamda bir yetersizlik ve değersizlik duygusu içerisinde. Geçtiğimiz hafta Ankara Barosu Başkanı Mustafa Köroğlu bu konuyla ilgili avaz avaz bağırdı, herkesin Mustafa Köroğlu'nun o konuşmasını dinlemesini şiddetle tavsiye ediyorum. "Avukatlar olarak biz taraf değiliz." dedi Mustafa Köroğlu ve bunun kaçınıcı cinayet, kaçınıcı saldırı olduğunu ifade etti. Tabii, bunun sosyolojik sebepleri de var, dışarı çıktığınızda ve dışarıda biraz gezdiğinizde görüyorsunuz ki toplumda ciddi bir cinnet hâli var. Ekonomik kriz, yozlaşma, çaresizlik, umutsuzluk, gelecek kaygısı; herkeste ciddi bir toplumsal cinnet hâli var. Sokakta yürürken 10 kişiden 3'ü kendi kendine konuşmaya başlamış; bunun farkında mısınız, bilmiyorum. Sokakta yürürken bir etrafınıza bakın, 10 kişiden 3'ü kendi kendine konuşmaya başladı yani herkes aslında kendi terapisti olmaya çalışıyor.

Şimdi, öyle bir noktaya geldik ki -biraz önce Sayın Ekmen ifade etti, muhtemelen diğer Grup Başkan Vekilleri de değinecek- TÜİK 3,19 olarak açıkladı enflasyon oranını, yıllık enflasyon da yüzde 70'in üzerinde. Burada biri yalan söylüyor ya da toplum olarak biz bir şizofreni hâlindeyiz çünkü markete gittiğinizde enflasyon oranını yüzde 100, yüzde 120 olarak hisseden bir vatandaş var ve vekiller olarak bizlerin asilleri onlar, onlar diyorlar ki: "Biz sahada gezdiğimizde, eve alışveriş için gittiğimizde her şey yüzde 100, yüzde 120..." Enflasyonu onlar bu şekilde hissediyorlar ama Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin yarattığı en önemli aktörlerden olan, daha doğrusu, bu sistemin en önemli savunucusu ve kendini siper etmiş olan TÜİK "3,19" diyor. Biri yalan söylüyor burada, bu yalan denkleminde ya vatandaş yalan söylüyor ya TÜİK yalan söylüyor yani burada bir kere buna bir karar vermemiz gerekiyor. Ben milletin vekili olduğum için ve İYİ Parti gücünü ve meşruiyetini millettten aldığı için biz vatandaşa inanıyoruz çünkü ben burada milletin vekili olarak konuşuyorum, vatandaş sesiyle konuşmuyorum, milletin vekili olarak; tıpkı mahkemede mesleğimi icra ederken avukat olduğum gibi, müvekkilimin bana anlattıklarını anlatır gibi konuşuyorum. Vatandaş "Ben şu an çarşıda, pazarda enflasyonu yüzde 100, yüzde 120, yüzde 130 hissediyorum." diyor ama Türkiye Cumhuriyeti devletinin Kurumu TÜİK "Enflasyon oranı yüzde 3,19, yıllık enflasyon da yüzde 70'lerde." diyor. Dolayısıyla, biri yalan söylüyor ve biz burada İYİ Parti olarak ve çizgimiz olarak da milletin yalan söylemediği, buna tenezzül etmediği gerçeğini defaatle tecrübe ettik ama TÜİK'in bu konuyla ilgili sabıkası belli. Yani eğer bu ekonomik kriz içerisinde "sabret" ve "şükret" üzerinden milleti idare etmeye çalışacaksanız, o zaman, inanın, bu iktidar ve bu iktidarın getirdiği rejime ve bu iktidarın hiçbir aktörüne bu milletin ihtiyacı yok; bu millet başında hiç kimse olmasa da şükredip sabredebilir.

Evet, bugün Basın Özgürlüğü Günü. Öyle bir memleketteyiz ki mevzuatı tuzaklarla dolu, yargısı avcı gibi, basını da av hâline getirilmiş. "Dezenformasyon" "Cumhurbaşkanına hakaret" "devlet kurumlarını karalama" bütün bu suçlamaların hepsi basın mensuplarının tamamını örümcek ağı gibi sarmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Başta İsmail Arı olmak üzere Alican Uludağ ve cezaevindeki bütün tutuklu gazetecilere buradan selam gönderiyorum. İnşallah, en kısa sürede özgürlüklerine kavuşurlar ama kavuştukları şey sadece bedenlerinin özgür olması olacak çünkü Türkiye’de her ne kadar Anayasa’mızda vatandaşın haber alma özgürlüğünden bahsedilmekteyse de bir gazetecinin haber verme özgürlüğünün olmadığı yerde vatandaşın haber alma özgürlüğü mümkün değildir.

Evett, şu an her ne kadar dışarıda yağmur ve soğuk olsa da yine yaz yaklaşıyor ve orman yangınları başta olmak üzere Türkiye’nin kâbusu tekrar geri geliyor. Tabii, her sene birçok milletvekili iline ilişkin sel baskınlarıyla ilgili, birçok milletvekili bölgelerindeki don felaketiyle ilgili ve bütün milletvekilleri Türkiye’deki orman yangınlarına ilişkin bütün dertlerini, bütün şikâyetlerini bu Genel Kurul Salonu’ndan ifade ediyorlar ama her sene bu burada kalıyor. Her sene aynı yerde don, aynı yerde sel, aynı yerde yangın oluyor, her sene ve bununla ilgili çılgınlık dışında hiçbir sene bir tedbir ve iyileştirme söz konusu olmuyor. Şimdiden İYİ Parti olarak yaklaşan yaza ve muhtemelen yaklaşacak olan orman yangınlarına ilişkin Türkiye Cumhuriyeti devletinin Hükümetinin ve Parlamantonun bu konuyla ilgili baskıcı bir tutumla hazırlıklarını ve tedbirlerini alması gerektiğini hatırlatmak istiyoruz.

Son olarak, biraz önce sıraladıklarımın hariç olarak TÜİK rakamlarına, soruşturmalara, mahkeme kararlarına, doktorların teşhisine, gazetelerin haberlerine, gazetecilerin yorumlarına, kitapların yazarlarına güvenemiyoruz. Dikkat edin, bir doktora gidiyorsunuz, o doktor size bir teşhis koyuyor, 5 doktora daha teşhisinizi kontrol ettiriyorsunuz; burada çıkacağız iki kelam bir şey edeceğiz, gazete manşetlerine bakıyoruz, gündeme bakıyoruz, ya, okuduğumuz haberi 5 yerden teyit etmek zorunda kalıyoruz; mahkemeye gidiyorsunuz, tanık olarak gittiğiniz yerde sanık oluyorsunuz, üç ay, altı ay, sekiz ay tutuklu kalıp “Pardon.” denilip salınıyorsunuz, aylarca tutuklu kalıp beraat ediyorsunuz yani bu ülkede öyle bir noktaya geldik ki artık hiçbirimiz hiçbir uzmana güvenemiyoruz, Türkiye’nin genelinde bir uzmanlık nefreti oluştu. İşte bu uzmanlık nefretinin sonucunda da herkesin sahip olduğu takipçi sayısı ya da sahip olduğu diplomayla kendini uzman ilan ettiği, o uzmanlık çerçevesinde her şeyi konuşabildiği bir memleket hâline geldik. İşte, o yüzden, bugün Türkiye’nin en önemli önceliklerinin başında uzmanlıkların gereğinin ve hakkının verilmesi ve toplum olarak bu uzmanlık nefretinden uzaklaşarak uzmanlara itimat eder hâle gelmemiz lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

UĞUR POYRAZ (Antalya) - Bitiriyorum efendim.

Bu da asli olarak devletin ödevi ve görevi. Bugün hiçbirimiz maalesef -biraz önce de söyledim- bu güven duygusuna sahip değiliz. Vatandaş da hâliyle ne iktidara güveniyor ne muhalefete güveniyor. Bunun sonuçları hepimizi büyük bir felakete doğru sürüklüyor. Bu, toplum olarak birbirine güvenmeyen, güvenmediği için toplum, güvenmediği için birlik ve beraberliği tesis edemediğiniz bir insan kalabalığına doğru dönüyor. Bütün gün burada hamaset yapabiliriz “Ezan dinmez, bayrak inmez...” “Vatan, millet...” her şeyi söyleyebiliriz ama gittikçe ve gittikçe insanlar milletin bir parçası olmaktan uzaklaşıyor, toplumun bir ferdi olmaktan uzaklaşıyor, mahallenin bir sakini olmaktan uzaklaşıyor ve sosyalleşmekten vazgeçip kabuğuna çekiliyor. Bunun sürdürülebilir olmadığını ve bunun öngörülemeyen sonuçlarıyla birlikte vahim ama çok vahim toplumsal patlamalara doğru meyledeceğini üzülerken ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Manisa Milletvekili Sayın Erkan Akçay’da.

Sayın Akçay, buyurun.

53.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay*'ın, 3 Mayıs Milliyetçiler Günü'ne, partilerinin olağan kongre takvimine, Sırrı Süreyya Önder'e, Erzurumspor'a ve Amedspor'a, 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü'ne ve 5 Mayıs Noterler Günü'ne, Ahmed Cavad'ın doğumunun 134'üncü ve Ahmed Cevad Enstitüsünün kuruluşunun 2'nci yıl dönümüne, Fatih Sultan Mehmet Han'a ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

3 Mayıs Pazar günü Türk milliyetçileri için müstesna anlam taşıyan Milliyetçiler Günü'dür. 3 Mayıs 1944 Türk milliyetçiliğinin fıkirden iradeye, iradeden tarihi ve ahlaki bir duruşa dönüştüğü önemli bir dönüm noktasıdır. İkinci Dünya Savaşı'nın karanlık ikliminde, Türkiye yabancı ideolojilerin baskısı altındayken Türk milletin varlığına, devletin bağımsızlığına ve gençliğin millî şuuruna sahip çıkan dava adamları unutulmaz bir duruş sergilemiştir. Merhum Hüseyin Nihal Atsız'ın zamanın hükûmetine yönelik mektuplarıyla başlayan süreçte, başta merhum Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş olmak üzere Türk milliyetçileri haksız ithamlarla yargılanmış, baskı, zulüm ve işkenceye maruz kalmıştır, "tabutluk" denilen işkencehanelere atılmıştır. 3 Mayıs bizlere göstermiştir ki millet sevdası mahkeme salonlarına sığmaz, vatan aşkı dar duvarlara hapsedilemez, baskıyla söndürülemez. Bu vesileyle, 3 Mayıs 1944'ün kahramanlarını rahmet ve saygıyla anıyorum.

Partimizin 27 Nisan 2026 tarihli Merkez Yönetim Kurulu toplantısında olağan kongre takvimi belirlenmiştir. Buna göre, ilçe ve il kongrelerimiz 7 Mayıs 2026'da başlayacak, 15'inci Olağan Büyük Kurultay'ımız 7 Mart 2027 Pazar günü gerçekleştirilecektir. Milliyetçi Hareket Partisi için kongreler yalnızca idari bir süreç değil dava ahlakının, teşkilat sadakatinin ve demokratik olgunluğun tezahürüdür. Elli yedi yıllık şanlı mazisiyle Milliyetçi Hareket Partisi devletimizin bekasını, milletimizin birliğini ve güçlü Türkiye idealini siyasetin merkezine oturtmuştur. "Önce ülkem ve milletim." anlayışıyla yürüten partimizin kongre sürecinin partimize, ülkemize ve demokrasimize hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, vefatının yıl dönümü münasebetiyle eski Meclis Başkan Vekilimiz, İstanbul Milletvekili arkadaşımız, siyaset, kültür ve düşünce hayatımızda kendine özgü bir yer edinmiş olan merhum Sırrı Süreyya Önder'i rahmetle anıyorum. Terörsüz Türkiye sürecinde ortaya koyduğu emek ve katkıları her zaman saygıyla hatırlanacaktır. Ailesine, sevenlerine ve yakınlarına bir kez daha başsağlığı diliyorum.

1. Futbol Ligi'nde hafta sonu oynanan müsabakalarla birlikte Süper Lig'e yükselecek takımlarımız netleşmiştir. Süper Lig'e çıkmayı daha önce garantileyerek beş yıl aradan sonra ait olduğu yere dönen Erzurumspor'u ve hafta sonu elde ettiği sonuçla tarihinde ilk kez bu başarıyı yakalayarak futbolun birleştirici ruhuyla Diyarbakır'ımıza heyecan katan Amedspor'u tebrik ediyorum. Her iki kulübümüzün yönetimine, sporcularına ve taraftarlarına Süper Lig'de başarılar diliyorum.

5 Mayıs Dünya Ebeler Günü vesilesiyle, hayatın başlangıcına şefkat, emek ve fedakârlıkla eşlik eden tüm ebelerimizin gününü kutluyorum. Anne ve bebek sağlığına sundukları kıymetli hizmetleri için kendilerine şükranlarımızı sunuyorum.

Ayrıca, hukuki güvenliğimizin teminatı olan ve adalet sistemimizin sağlıklı işleyişinde kritik rol üstlenen noterlerin 5 Mayıs Noterler Günü'nü de tebrik ediyorum. Noterlerimize ve tüm noterlik çalışanlarına meslek hayatlarında başarılar diliyorum.

Sayın Başkan, bugün Türk dünyasının ortak vicdanı, büyük mütefekkir Ahmed Cavad'ın doğumunun 134'üncü ve Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin talimatlarıyla partimiz bünyesinde kurulan Ahmet Cevat Enstitüsünün 2'nci kuruluş yıl dönümüdür. Onun kaleme aldığı "Çırpınırdı Karadeniz" yalnızca bir şiir değil, esaret zincirlerini kıran Türklük şuurunun, Turan sevdasının ve yüreklerimizde ebediyen dalgalanacak olan bağımsızlık aşkının destansı haykırışıdır. Hayatını Türk dünyasının

birliğine, dirliğine adayan Ahmet Cevat'ı rahmet ve hürmetle yâd ediyor, aziz hatırasının birlik, dirlik ve kardeşlik ülküsüne ilham vermeye devam edeceğine yürekten inanıyoruz.

3 Mayıs tarihi aynı zamanda bir cihan padişahı, bir medeniyet kurucusu Fatih Sultan Mehmet'i anma için de vesiledir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Fatih Sultan Mehmet Han'ı yalnızca kılıç kuşanan bir cihangir olarak değil, çağları aşan bir siyaset filozofu, evrensel bir medeniyet kurucusu olarak anmak istiyorum. Fatih'in fethi bir toprak ilhakı veya kuru bir cihangirlik davası değildir; bu fetih, köhnemiş, derebeyleşmiş ve insanı ezen bir sisteme karşı adaleti merkeze alan ontolojik bir diriliş hamlesidir. O, İstanbul'un surlarını aşarken aslında Doğu ile Batı arasında tıkanmış medeniyet yollarını açmış, insanlığa yeni bir ufuk çizmiştir. Onun siyaset felsefesi gücü zorbalıkla değil gönülleri fethederek, nizamı adalet şemsiyesi altında tesis etmektir. Fetih, yıkmak değil açmak, inşa etmektir; sömürüye karşı hakkın, gerilemeye karşı ilerlemenin zaferidir. Fatih'i anmak sadece geçmişti hatırlamak değil geleceği kurma cesaretini de göstermektir. Fatih'in medeniyet vizyonu sadece fethetmek değil fethedilen yeri imar ve mamur hâle getirmek, mamur edilen yeri adaletle yaşatmak, adaletle yaşatılan yere de ruh ve mana kazandırmak, insani ve adil bir nizam kurmaktır. Yüce Meclisimizin çatısı altında bugün bizlere düşen yegâne vazife de Fatih'in o çağlar aşan medeniyet ufkunu rehber edinerek lider ülke Türkiye ülküsünü gerçeğe dönüştürmek, Türkiye Yüzyılı'nın nizamını kurmaktır.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkürler.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Tekin Bingöl'ün, 3 Mayıs 2025'te hayatını kaybeden Meclis Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e ilişkin konuşması

BAŞKAN - Hayatı boyunca barışı ve kardeşliği savunmaktan asla geri durmayan, ağır bedeller ödemesine rağmen ödünsüz bir siyasetçi olarak hafızalarımızda yer edindi. O, Sırrı Süreyya Önder'di. Maalesef 3 Mayıs 2025'te aramızdan ayrıldı. Sevgili Sırrı sadece bir sanatçı kimliğiyle hatırlanmıyor, sevgili Sırrı sanatçı kimliğinin yanı sıra milletvekili ve Meclis Başkan Vekili olarak da ülkemizin siyaset tarihinde iz bırakmış kıymetli bir isim olarak daima hatırlanacaktır, hatırlayacağız. Hepimiz çok iyi hatırlıyoruz, anılarımızda bu koltukta oturduğunda yaptığı esprilerle, büyük olgunlukla nasıl bir Meclis Başkan Vekilliği yaptığını hepimiz zaman geçse de hatırlayacağız. Kendisini özlem ve saygıyla anıyoruz. (CHP, DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili, Kars Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit'te söz.

Sayın Koçyiğit, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Tekin Bingöl'e, Sırrı Süreyya Önder'e, 4 Mayıs 1937'de yaşananlara, Amedspor'a, şiddetli hava olayları nedeniyle oluşan hasarlara ve yaşanan can kayıplarına, TÜİK'in açıkladığı enflasyon rakamlarına ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle bir teşekkürle başlamak istiyorum sevgili yoldaşımız, barışa hayatını adanmış Sırrı Süreyya Önder'i unutmadığınız ve Divandan da andığınız için.

Evet, barış mücadelesine, bu ülkede Kürt sorununun demokratik çözümüne gerçekten emeği çok büyüktü. Kendi sağlığını, kendi yaşamını hiçe saymak, geride bırakmak pahasına barış için çalıştı. Bu ülkede en ufak bir barış ihtimali varsa o ihtimali gerçeğe dönüştürmek için gecesini gündüzüne kattı ve ne yazık ki geçen yıl, bir yıl önce de aramızdan ayrıldı. Onu çok özleyoruz, gerçek anlamda eksikliğini çok hissediyoruz; eksikliği, yeri doldurulamaz bir arkadaşımızdı, yoldaşımızdı. Gerçekten bir yıl sonra da bir kez daha anısına bağlılığın gereği olarak şu sözü bu Mecliste de yinelemek istiyoruz: Ne olursa olsun Sırrı Süreyya'nın özlemi olan ve uğruna mücadele ettiği o barışı bu ülkede gerçekleştireceğiz ve onu Sırrı Başkana armağan edeceğiz diyorum. Anısı önünde saygıyla, sevgiyle, minnetle eğildiğimi ifade etmek istiyorum. Onu unutmadık, asla da unutmayacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 4 Mayısı dün. 4 Mayıs 1937'de Bakanlar Kurulunun aldığı kararla Dersim katliamı gerçekleştirildi. Bizim "Dersim tertesi" dediğimiz ve on binlerce insanımızın yaşamını yitirdiği, on binlercesinin yaralandığı ve birçok insanın kendi topraklarından, yaşam alanlarından koparıldığı, çocukların ailelerinden alınıp evlatlık verildiği ve deyim yerindeyse Dersim'de taş üstünde taşın, omuz üstünde başın bırakılmadığı bir tarihin adıdır 4 Mayıs 1937 tarihi. O anlamıyla, bugün burada yeni bir dönemi konuştuğumuz bu eşikte, barış arayışımızın güçlendiği bu eşikte Dersim'i anlamanın, Dersim'le yüzleşmenin, Dersim hakikatine dönüp bakmanın çok kıymetli olduğunu ifade etmek istiyorum. Aslında Dersim'e baktığımız zaman, hâlihazırda yüzleşilmemiş bir acının, inkâr edilmiş bir hakikatin ve geciktirilmiş bir adaletin adı olduğunu orada göreceğiz. Bugün o anlamıyla sadece bir anma yapmanın çok ötesinde aslında; evet, yas tutuyoruz elbette, kefensiz toprağa düşen çocuklarımızın, annelerimizin, kız kardeşlerimizin, babalarımızın yani atalarımızın yasını elbette tutuyoruz ama aynı zamanda bir adalet talebini de dillendiriyoruz. Gerçekten ortak geleceği kurmak konusunda adım attığımız bugünlerde bir kez daha "Dersim için adalet!" diyoruz, "Hakikatin açığa çıkarılması." diyoruz ve onarıma talep ediyoruz. O anlamıyla, üzerinden seksen dokuz yıl geçmiş olmasına rağmen hâlihazırda cevapsız olan birçok sorunun olduğunu ifade etmemiz gerekiyor. Kayıpların akıbeti, ailelerinden koparılan çocukların gerçekten kökleriyle buluşması, toplu mezar yerleri, özellikle Seyit Rıza ve yol arkadaşlarının mezar yerlerinin açıklanması gibi, Dersimlilerin ve bu ülkedeki yaşayan herkesin talebini de ifade etmek gerekiyor. O anlamıyla, bir kez daha buradan, Dersim'de kefensiz toprağa düşen her bir canımızı saygıyla, minnetle andığımızı ve ne olursa olsun Dersim'in hakikatine, Dersim'in tarihine, Dersim'in gerçeğine sahip çıkacağımızı bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz, Amedspor 1'inci Lig'e çıktı. Tabii, Amedspor deyince aklımıza ne geliyor? Haksızlıklar, taraftarlarının uğradığı linçler, deplasmanda oynadığı zaman özellikle linç girişimleri ve birçok aslında dışlayıcı politikaya maruz kalmış bir takımın adı Amedspor. Ama hem Amedsporun inancı, kararlılığı hem Kürt halkının ve Türkiye'deki demokratların Amedspor etrafındaki kenetlenmesi ve tabii ki barış annelerimizin duasıyla Amedspor 1'inci Lig'e çıktı ve şampiyon oldu. Şimdi önünde yeni bir dönem var ve biz inanıyoruz ki bu yeni dönemde Amedspor hem Amed'in hem de bütün Kürt halkının ve bu ülkede Amedspordan gurur duyan, Amedsporun şampiyonluğundan mutluluk duyan herkese yeni başarıları armağan edecektir. Özellikle siyaset kurumundan gelen tebrikleri, Sayın Cumhurbaşkanının, Sayın Devlet Bahçeli'nin, Sayın Özgür Özel'in ve diğer bütün liderlerin Amedsporu tebrik etmiş olmaları ve yine tabii ki Sayın Neçirvan Barzani'nin, Sayın Bafel Talabani'nin ve diğer birçok kesimin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - ...dünyanın birçok yerinden gelen tebrik mesajlarının da önemli bir toplumsal barışa önemli bir katkı olduğunun altını da çizmek isterim. Bütün bunlara kıymet verdiğimizizi ifade ediyor, tekrardan Amedspor'u ve taraftarlarını, camiasını, teknik direktörlerini ve tabii ki futbolcularını canıgönülden tebrik ettiğimizi DEM PARTİ olarak buradan ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, biliyorsunuz, Gaziantep, Şanlıurfa ve Malatya başta olmak üzere çok ciddi bir şekilde bütün bölgeyi etkileyen bir fırtınayla karşı karşıya kalındı. Şiddetli hava olayları nedeniyle büyük hasarlar oluştu ama bütün bu hasarın ötesinde can kayıpları oluştu, onu ifade etmek istiyorum. Ben buradan özellikle bu 3 ilimize geçmiş olsun dileklerimizi DEM PARTİ olarak iletmek istiyorum. Şanlıurfa'nın özellikle Birecik ve Viranşehir ilçelerinde meydana gelen fırtına ve sel felaketinde de 1 yurttaşımız hayatını kaybetti. Yine, kötü hava koşulları nedeniyle Malatya'da yaşanan trafik kazası nedeniyle 4 yurttaşımız yaşamını yitirdi. Onlara da Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dileklerimizi buradan ifade etmek istiyorum.

Fakat bu tablonun bir gerçeği açığa çıkardığını da görmemiz gerekiyor. Burada mesele doğal olayların olması, doğal felaketlerin yaşanması değildir; burada yaşadığımız sorun şiddetli yağış ya da fırtına değil buradaki altyapı yetersizliği, denetimsizliğin kendisi, tıkanmış yağmur suyu hatları ve afetlere hazırlıksızlık bugün en fazla canımızı yakan meselelerin başında geliyor. O anlamıyla, bu bir kader değil bu, yanlış politikaların bir sonucudur. Ne yazık ki Hükûmet, iktidar her seferinde bütün bu felaketler yaşandıktan sonra geçmiş olsun dileklerinde bulunuyor, gidip orada kısmî bir hasar tespiti yapıyorlar, zararı ziyarı ödemeye gelince de ortalıktan kayboluyorlar. Onlarca felaket yaşadık, onlarca fırtına geçti, onlarca sel oldu, heyelan oldu; günün sonunda ne oldu? Halk kendi kaybıyla, kendi acısıyla ne yazık ki baş başa kaldı. Bütün bunları gideren, bütün bu zararı tazmin eden ve önleyici politikalar geliştiren bir siyaset aklının ne yazık ki hâlâ hâkim olmadığını görüyoruz.

O anlamıyla, buradan DEM PARTİ olarak talebimiz net; başta Şanlıurfa, Antep olmak üzere etkilenen tüm bölgeler derhâl afet bölgesi ilan edilmelidir. Zarar gören yurttaşlarımızın kayıpları hızlı, şeffaf ve eksiksiz bir şekilde karşılanmalıdır. Yerel yönetimleri dışlayan değil güçlendiren afet yönetim anlayışı etkinleştirilmelidir. İklim krizine karşı bilimsel, planlı ve bütüncül politikalar hayata geçirilmelidir. Kent planlaması ranttan değil yaşam hakkından yana yeniden düzenlenmelidir. Doğayla uyumlu, yaşam hakkını önceleyen, yerel yönetimleri güçlendiren bir anlayış mümkündür ve bu anlayış hayata geçirilmeden bu acıların tekrar etmesi ne yazık ki engellenemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Hızla Hükûmeti şapka'yı önüne koyup bu iklim krizini, bütün bu felaketleri gören bir yerden bir makro afet planı yapmaya ve önleyici tedbir almaya davet ediyorum.

Son başlık olarak, izin verirseniz Sayın Başkan, TÜİK'e ve TÜİK yalanlarına ve TÜİK enflasyon rakamlarına değinmek istiyorum. Biliyorsunuz, nisan ayı enflasyon oranı açıklandı; 4,18 ve bu hâliyle yıllık enflasyon yüzde 32,37 oldu. Böylelikle 2026 yılının ilk dört ayında enflasyon yaklaşık olarak yüzde 14,6'ya ulaştı. Peki, hedef enflasyon neydi 2026 için? Hedef enflasyon da 9,7'den yüzde 16'ya revize edilmişti. Bakın, sadece ilk dört ayda biz neredeyse hedef enflasyona yaklaşmış durumdayız. Peki, kalan sekiz ayda ne olacak?

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Kalan sekiz aydaki enflasyon oranını sabit tutsanız, 0,1 bile artırırsanız hedef enflasyonun tutmadığını görüyoruz. Demek ki burada artık TÜİK'in bile manipüle etmeye gücünün yetmediği bir gerçeklik var, ona dönüp bakmak gerekiyor.

İkincisi, TÜİK'in açıkladığı verilere göre, aylık gıda enflasyonu yüzde 3,70; yıllık gıda enflasyonu 34,55 Sayın Başkan. Hâlihazırda dünyadaki gıda enflasyonunun en yüksek olduğu dört ülkeden 1'i Türkiye ama bunu Hükümet duyuyor mu? Hayır, duymuyor. İlk dört ayda asgari ücret 4.110 TL ve en düşük emekli aylığı 2.928 TL erimiş ama bütün bunları da duymuyorlar, görmüyorlar. O anlamıyla uzatmadan şunu ifade ederek bitirmek istiyorum: Şimşek programı çökmüştür, orta vadeli program çökmüştür, hedef enflasyon ıskalanmıştır şimdiden; hedef enflasyonu nasıl revize ediyorlarsa hedef enflasyon üzerinden emekliye, asgari ücretliye verdikleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Toparlayacağım Sayın Başkan, selamlayacağım.

BAŞKAN - Selamlayın, peki.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Hedef enflasyon üzerinden asgari ücretlinin, emeklinin maaşını belirleyen Hükümetin hızlı bir şekilde ücretleri güncellemesi gerekiyor, asgari ücrete zam yapması gerekiyor, emekli maaşlarına zam yapması gerekiyor, emeklilere zam yapması gerekiyor; bu hakikat ortada duruyor, kafanızı kuma gömerek bu hakikatten kurtulamazsınız diyorum.

Size de teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Grup Başkan Vekili ve Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir'de söz sırası.

Sayın Emir, buyurun.

55.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Sırrı Süreyya Önder'e, ekonomik programa ve dört aylık enflasyona, bugün Meclise getirilen 9'uncu varlık barışına, Dünya Basın Özgürlüğü Günü'ne, annelik üzerinden yaratılan tartışmaya, 1 Mayıs'ta Taksim'in kapatılmasına ve yaşananlara ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir yıl önce 3 Mayıs'ta yitirdiğimiz Sevgili Başkan Vekilimiz Sırrı Süreyya Önder'i rahmetle, saygıyla ve özlemle anarak sözlerime başlamak istiyorum. Kendisi sadece bir siyasetçi değil, sadece barışa adanmış bir yaşam değil aynı zamanda sanatçı kimliğiyle ve Meclis salonundaki, kürsüdeki o muzipliğiyle bildiğimiz, her gerilimden bir şakayla çıkmayı bilen bir bilge kişiydi; kendisini anıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekonomik program çuvallamıştır, ekonomik programınız çökmüştür ve “dezenflasyon” dediğiniz, “Pahalılığı bitireceğiz.” dediğiniz, “rasyonel” dediğiniz politikalar artık duvara çarpmıştır; herkes bunu görmektedir, herkes bunu bilmektedir; bir tek duymayan, görmeyen sizsiniz çünkü bunu kabul ettiğiniz anda işçiye, memura, emekliye zam yapmak zorunda kalacaksınız. O “Enflasyonu düşürüyoruz.” gerekçesiyle emeklinin, işçinin, asgari ücretlinin zammını kısıtlınız, açlığa mahkûm ettiniz ama bugün de tabloyu sadece seyrediyorsunuz. Bakın, son nisan ayı enflasyonuyla birlikte dört aylık enflasyon yüzde 16'yı geçti, Merkez Bankasının hedefi yüzde 16'ydı. Bu, şu demektir: Siz 2026'daki hedefinizi dört ayda tutturdunuz. Bravo demek lazım size. Peki, bundan sonraki enflasyonları nasıl karşılayacaksınız? Emeklinin maaşından 3 bin liraya yakın para daha hiç cebe girmeden gitti, memurun maaşından 9 bin lira, asgari ücretlinin o maaşından 4 bin lira eridi ama siz bunu seyrediyorsunuz ve buradan sesleniyoruz: Bu Meclis mutlaka bu ücretlere el atmak zorundadır, zamların, maaşların mutlaka bu yeni enflasyona göre güncellenmesi gerekmektedir. Siz farkında değilsiniz, siz duymak istemiyorsunuz ama vatandaşlarımız, emekliler, asgari ücretliler, işçiler derin yoksulluk çekmektedir; açlık çekmektedir, sefalet içindedir.

Tulumbada su bitti, kaynaklarınız tükendi, seçim yapmak istiyorsunuz, harcayacak paranız kalmadı, 9'uncu varlık barışını getirdiniz bugün Meclise, "9'uncu kez varlık barışı yapacağız." diyorsunuz. Türkçesi şu: Ne olursa olsun, kara para olsun, uyuşturucu baronlarının parası olsun, silah tüccarlarının parası olsun, sanal kumar oynatanların parası olsun ama yeter ki gelsin, "Biz ne kaynağını soracağız, devlete yatırırız da sıfır vergi alacağız." diyorsunuz. Bu aslında bitmiş, tükenmiş olmanın bir itirafıdır. Bakın, Türkiye'yi kara para cenneti yaptınız, Türkiye Cumhuriyeti gibi bir devleti dünyadaki kara paracıların çamaşır makinesine çevirdiniz; bakın, Türkiye'yi uluslararası suç örgütlerinin pazarı hâline getirdiniz. Uluslararası suç örgütlerine, para babalarına, uyuşturucu babalarına, silah tüccarlarına, bahis baronlarına ev alma, konut alma karşılığında vatandaşlık veriyorsunuz; işte, bu nedenle Türkiye maalesef suç baronlarının mekânı olmuştur, memleketi olmuştur.

Değerli arkadaşlar, yoksulu, işçiyi, emekliyi, asgari ücretliyi açlığa mahkûm ettiniz, yoksulluğa mahkûm ettiniz; feryadı duymuyorsunuz ama onlardan vergi almaya devam ediyorsunuz, ümüğünü sıkmaya devam ediyorsunuz ama söz konusu olan kara paracı olunca ona her türlü vergi kolaylığını da sağlıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, 3 Mayıs aynı zamanda Dünya Basın Özgürlüğü Günü'ydü. Bu vesileyle, Dünya Basın Özgürlüğü Günü'nü kutlayamadık çünkü Türkiye dünya basın özgürlüğünde kapkara bir yerde, 163'üncü sırada. Türkiye gazeteciler için bir cezaevi durumundadır ve yüzlerce gazeteci gazetecilik yaptığı için cezaevindedir. Bunlardan birisi Alican Uludağ. Alican Uludağ'ı "Cumhurbaşkanına hakaret ettin." diye İstanbul'a götürüp orada tutukladılar. Kişi Ankara'da, saray Ankara'da, Cumhurbaşkanı Ankara'da ikamet ediyor, "Ne işi var İstanbul'da?" dedik. Ezizet için götürdünüz ve orada, tutukluluk incelemesinde ilgili hâkimin Alican Uludağ'ı dinlemeden anında karar verdiğini ve "Tutukluluğunun devamına..." dediğini öğrendik. Sonrasında mahkeme "Ben yetkisizim." dedi, Ankara'ya gönderdi mahkemeyi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) - Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) - Ankara Mahkemesi 21 Mayıs'ta bu davayı görecektir. Alican Uludağ diyor ki: "Ben orada yargılanmak istiyorum, Ankara'da hâkimin karşısına çıkacağım." Ceza yargılamasında doğrudan doğruyalık ilkesi vardır, yüz yüzelik ilkesi vardır. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin açık kararları var, ilgili sanığın oluru olmadan SEGBİS'le duruşmalara katılması hukuksuzdur ve bozma sebebidir. AİHM kararları ortadadır. Alican Uludağ diyor ki: "Paranız yetmiyorsa ben karşılayayım ama beni mahkemede hâkimin karşısına çıkarın." Çıkarmıyorsunuz. Bu hukuksuzluğa son verin, bu haksızlığa son verin; Türkiye'yi İsmail Arı gibi, Alican Uludağ gibi gazetecilerin mahpusu hâline çevirmeyin, Türkiye'ye bu kara lekeyi sürmeyin.

Bakın, İsmail Saymaz bir haber yaptı, haberi dolayısıyla tutuklandı, gözaltına alındı, bir süre sonra serbest bırakıldı. Haberi şuydu: Bakan Göktaş'ın eşi, Yunus Emre Vakfı Başkan Yardımcısı 400 milyarlık bir usulsüzlüğe konu olan 61 ihalenin altında imzası olan kişi. Bu yolsuzluk ortaya çıktı, daire başkanları tutuklandı, Yunus Emre Vakfı Başkanı kaçtı ama Başkan Yardımcısı -Mahinur Göktaş'ın eşi- olduğu gibi duruyor, yargılanmıyor ve biz bunu defalarca gündeme getirdik, o kişinin de yargılanması ve bu ihalelerdeki sorumluluğunun ortaya konması gerekiyor ama Mahinur Göktaş belli ki siyasi nüfuzunu kullanmış. Bugün ise annelik üzerinden bir tartışma yaratıp "Efendim, reklam çekiyorsunuz, anneliği sıradanlaştırıyorsunuz, anneliği esnetiyorsunuz." diye ucuz polemikler yapıyor. Oysa bakın, Türkiye'de anneler çocukları gözü önünde öldürülürken sesiniz çıkmadı, çocukları ısınsın diye saç kurutma makinesiyle çocuklarını ısıtmaya çalışan annenin evlatları yandığında sesiniz

çıkmadı, Murat Çalık'ın annesi cezaevinin kapısında “Ben ölürsem beni buraya gömün, evladım hasta, tutuksuz yargılayın.” dediğinde, o gözyaşlarını gördüğünüzde sesiniz çıkmadı; anneler çocuklarına besin veremiyorlar, çocuklarının beslenme çantasına gıda koyamıyorlar, akşamları doğru dürüst yemek pişiremiyorlar; yoksulluğu en derinden yaşıyorlar, umursamıyorsunuz... Bakın, Türkiye’de doğum hızı düşüyor. Evet, Türkiye’de doğum hızının yüzde 1,48'lere kadar düşmüş olmasının en temel sebebi sizin ülkedeki ekonomiyi perişan etmeniz ve Türkiye’nin adım adım çürümesidir, bu halkın yoksullaşmasıdır, umutsuzlaşmasıdır; çocukların, gençlerin geleceğe güvensiz bakmasıdır. Bunları çözmek yerine ucuz polemiklerle kendinize göre bir “anne” tartışması başlatıp oradan üste çıkmaya çalışıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın efendim.

Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Sizin aileden anladığınız yolsuzluklara bulaşmış eşinizi korumak mıdır yoksa gerçekten yoksullukla pençelesen, çocuklarına olması gerektiği gibi yemek yapamayan annelerin derdine derman olmak mıdır; bu soruyu gündeminize getiririz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, son olarak, 1 Mayısı andık; emeğin, işçinin bayramını kutladık. Yine 1 Mayısı kapattınız. 3 Anayasa Mahkemesi kararı var. Anayasa Mahkemesi kararları açık, Anayasa son derece açık; Taksim'i kapatmanız için en ufak bir hukuki gereklilik yok, en ufak bir kamu düzeni bozukluğu söz konusu değil ama emekçiden korkuyorsunuz, alın terinden korkuyorsunuz, örgütlenmekten korkuyorsunuz, işçinin sesinden korkuyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) - Emeğin kalesi olan o 1977 1 Mayısıyla kanlı bir hafızası olan ama bizim için emeğin kalesi olan Taksim'i kapatmaya devam ediyorsunuz çünkü “emek” deyince, “işçi” deyince bacaklarınız tir tir titiyor. İşte bu nedenle, o şanlı polis üniformasını giyen bazı memurlar, gördük, yakın mesafeden vatandaşların gözüne gaz sıktılar, gençlerin boğazını sıktılar, gazetecilerin saçını çektiler. Bunun için ne yaptınız; kimleri açığa aldınız, hangi soruşturmaları yaptınız? Siz bunlara izin veriyorsanız siz emek düşmanısınız ama izin vermiyorsanız, “Biz bundan sorumlu değiliz.” diyorsanız, güvenliğimizi sağlayan Polis teşkilatını bu zan altından kurtarmak adına ilgili sorumlular hakkında bir an evvel soruşturma açmalısınız, açığa almalısınız ve burada da hesap vermelisiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına, Grup Başkan Vekili ve Ankara Milletvekili Sayın Leyla Şahin Usta'da.

Sayın Usta, buyurun.

56.- *Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kahramanmaraş'ta yaşanan okul saldırısında yaralanan öğrencilerden Almina Ağaoğlu'nun vefatına, Sırrı Süreyya Önder'e, Güneydoğu Bölgesi'nde etkili olan süper hücre fırtınasına, 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü'ne, orman yangınlarıyla mücadelede, “Aile ve Nüfus On Yılı”na, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekillerimiz; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kahramanmaraş'ta yaşanan saldırılarda acısı henüz yüreğimizde iken yaralı olarak yaşam mücadelesi veren evladımız Almina Ağaoğlu'nu Rahmetirahman'a uğurladık. Almina evladımıza Allah'tan rahmet diliyor, başta kıymetli ailesi olmak üzere tüm yakınlarına sabır ve başsağlığı temenni ediyorum. Hayatını kaybeden tüm yavrularımızı da tekrar rahmetle anıyor, yaralılarımıza acil şifalar diliyor, ailelerine de sabırlar diliyorum.

Yine, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin Başkan Vekili olarak görev yapan, bir yıl önce 3 Mayıs'ta Rahmetirahman'a kavuşan İstanbul Milletvekili ve aynı zamanda sanatçı ve bilge kimliğiyle tanıdığımız Sayın Sırrı Süreyya Önder'i de vefat yıl dönümünde rahmetle anıyorum. Ailesine, sevenlerine ve tüm yakınlarına da sabır ve başsağlığı diliyorum. Mekânı cennet olsun.

Bu hafta sonu Gaziantep ve Şanlıurfa başta olmak üzere Güneydoğu Bölgemizde etkili olan süper hücre fırtınası ne yazık ki birçok noktada büyük hasara yol açmıştır. Bu afetle birlikte vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum. Devletimizin her zaman olduğu gibi, hasar tespitinden sonra yaraları sarmak üzere bölgede olduğunu çok iyi biliyoruz ve ihtiyaç duyulan her adımda da daha öncesinde olduğu gibi, vatandaşımızın yanında olmaya da devam edeceğiz. Tekrar bu bölgede yaşanan afetten etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletmek istiyorum.

5 Mayıs, bugün Dünya Ebeler Günü. İnsan hayatının en hassas, en mucizevi anlarından birine eşlik eden ebelerimizin 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü'nü kutluyorum. Ebeler sadece doğum anında değil gebelik süresince annenin fiziksel ve psikolojik hazırlığında, doğum sonrasında ise anne ve bebeğin sağlıklı bir şekilde hayata adapte olmasında büyük bir sorumluluk üstlenmektedirler. Bu noktada, Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayelerinde yürütülen Ebe ve Gebe Okulları Projesi'nin önemine de özellikle değinmek isterim. Bu okullar sayesinde anne adaylarımız gebelik süreci, doğum ve doğum sonrası dönem hakkında bilinçlendirilmekte, doğuma yönelik farkındalık artırılmakta ve sağlıklı nesillerin temeli de daha güçlü bir şekilde atılmaktadır. Bu vesileyle, gece gündüz demeden fedakârca görev yapan, her yeni hayatın başlangıcında umut olan tüm ebelerimizin Ebeler Günü'nü kutluyor, emekleri, özverileri ve insan hayatına kattıkları değer için kendilerine teşekkür ediyor ve tüm ebelerimizi de saygıyla selamlıyorum.

Orman yangınlarıyla ilgili mücadeleden bahsedildi, bu konuyla ilgili kısa bir açıklamaya ihtiyaç olduğunu düşünüyorum, keza kamuoyunun da bilgilendirilmesi açısından çok önemli. Bu mücadelemizde, yangın çıktıktan sonra değil yangın çıkmadan önce aslında çalışmalara başlamış bulunuyoruz. Orman Genel Müdürlüğümüz kasım ayından bu yana orman içi yollardan akıllı gözetleme kulelerine, ilk müdahale ekiplerinden eğitim çalışmalarına kadar geniş bir alanda hazırlıklarını yaptı. Köylerimizde, okullarımızda, camilerimizde vatandaşlarımıza ulaşılarak bilgilendirme çalışmaları tamamlandı. 2025 yılı istatistiklerine bakıldığında, orman yangınlarının yüzde 91'inin insan kaynaklı olduğu tespit edilmiştir. Bu açıdan, yapılan eğitimlerin, verilen farkındalık çalışmalarının çok önemli olduğunu tekrar hatırlatmak isterim. Tabii ki sadece eğitimler yeterli değil. Yine, orman yangınlarıyla mücadelede kapasitemizi de genişletiyoruz; 28 uçak, 119 helikopter ve 14 İHA görev yapacak; havadan müdahale kapasitemizi de 462 tona ulaştırmış oluyoruz. Ümidimiz ve temennimiz, vatandaşlarımızla el birliği içerisinde, ormanlarımızı hep birlikte dikkatle ve özenle davranarak koruyalım ve bu yangınlar çıkmadan hepimiz daha dikkatli ve özenli olarak bu alanda çalışmalarımıza devam edelim istiyoruz.

Yine, önemli bir başlıktan bahsetmek istiyorum. 2026-2035 dönemini "Aile ve Nüfus On Yılı" olarak belirlemiştik. Aile ve Nüfus On Yılı, aileyi toplumun temeli, nüfusu ise milletimizin geleceğinin teminatı olarak gören güçlü bir devlet iradesinin tezahürüdür. Tüm dünyada genç nüfus sorunu en önemli sorunlardan biri olarak ortaya çıkmaya başlamışken vizyon belgemizle insanla başlayan, aileyle

köklenen, nesillerle büyüyen, nüfusla güçlenen, istikbale yürüyen Türkiye vizyonunun yol haritasını da belirlemiş bulunuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ederim.

Ne tesadüftür ki tam da bu vizyon belgesinin açıklandığı güne denk gelen bir zamanlamayla, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın da ifade ettiği gibi çocuğu aileye, nüfusu ülkeye yük gören anlayış iflas ettiği yerden tekrar başını çıkardı ve bir reklam üzerinden "Tam bir anne hikâyesi." diye aile ve çocuk kavramının içini boşaltma alt metnini servis ettiler. Açıkça ifade etmek isterim ki annelik gibi derin ve kutsal bir değeri, çocuk gibi ailenin temel bir direği olan kavramı müflis ideolojilerine alet eden anlayışı kınıyorum.

Doğum hızının düşmesini sadece ekonomik gerekçelere bağlamak çok sığ bir bakış açısıdır. Eğer böyle olsaydı sosyoekonomik düzeyi gelişmiş ailelerdeki çocuk sayısının neden düştüğünü nasıl açıklayabilirsiniz? Sosyoekonomik düzey geliştikçe çocuk sayısının 1 veya 2'de kaldığını hepimiz biliyoruz. Doğum hızının artmasıyla ilgili çok yönlü ve multidisipliner bir yaklaşımla, işte, bu vizyon belgeleriyle doğum hızını arttırmaya yönelik çalışmalarımızı devam ettiriyoruz.

Yeri geldikçe, fırsat buldukça -Bakanlarımızla ilgili birtakım açıklamalara rağmen- tekrar tekrar gündeme konuların getirilmesini ve sataşmaları doğru bulmuyoruz. Burada şunu söylemek istiyoruz: Bakanlığımız, bugüne kadar görev yapmış tüm bakanlarımızla birlikte Aile Bakanlığımız özellikle sosyal politikalar konusunda çok ciddi çalışmalar hayata geçirerek bu ülkede sosyal desteğin gerekli yere ve gerektiği anda ulaşması için büyük bir çaba ve emek sarf ediyorlar. Bu konuda da hem vizyon belgemizin açıklanmasında hem Mecliste son, geçen hafta yasalaştırdığımız kanunla annelik izinlerinin uzatılmasıyla ilgili çalışmalarımıza destek olan Aile Bakanımızı ben tebrik ediyorum. Bu çalışmalarla birlikte ülkemizin nüfusunu, gençlerimizi ve çocuklarımızı daha da iyi bir yetiştirme ve koruma çabası içerisinde olduğumuzu kamuoyuyla da paylaşmak isterim.

"Anne" ve "çocuk" deyince aklınıza gelmeyen birisini hatırlatmak isterim: Giresun Görele Belediye Başkanının taciz ettiği daha 16 yaşındaki gencecik bir yavrumuz yine şüpheli bir kazayla birlikte bu hayattan ayrıldı. Bu kızımıza ve annesine söyleyecek bir sözünüzü hiçbir gün bile duymadım. Bir kere bile çıkıp ne bu kızımızdan bahsettiniz ne de annesinden bahsettiniz. Umarım bu anneyi de hatırlar, bu anneyi de düşünür ve gerekli açıklamaları yaparsınız.

Uluslararası suç örgütleriyle mücadelede kararlıyız. Bu konuda özellikle hem Adalet Bakanlığımızın hem de İçişleri Bakanlığımızın yapmış olduğu operasyonları dikkatle takip etmenizi ve açıklamaları da takip etmenizi istirham ederiz çünkü gün geçmiyor ki bu uluslararası örgütlerin baronlarının yapılan operasyonlarla yakalanmaları ve ekiplerinin burada, Türkiye'den geçtikleri sırada veya bulundukları sırada yakalanmalarıyla ilgili açıklamaları çok net kamuoyuyla da paylaşıyoruz ve bu mücadeleye de aynen devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Ancak bu uluslararası suç örgütleriyle ilgilenenlerin asıl CHP'nin içindeki suç örgütleriyle de ilgilenmesini bekliyoruz. Bu noktada da kendinizi temizlemenizi,

aklamanızı ve aklandıktan sonra, bu suç örgütlerinden temizlenmiş gerçek bir ana muhalefet Cumhuriyet Halk Partisini görmeyi arzu ediyoruz.

Türkiye’de, ayrıca, kimse gazeteci olduğu için bugün cezaevinde değil; bunu çok net daha önce de söyledik, yine söylüyoruz. Gazetecilik kimliği insanlara hukukun önünde hiçbir yerde suç işleme özgürlüğü vermez. Varsa suçları, suçlarından dolayı cezaevlerindedirler ve yargılanmaktadırlar.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkürler.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Sakarya Karasu Şehit Ahmet Baş Anadolu İmam-Hatip Lisesi öğrencilerine ve öğretmenlerine “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Sakarya Karasu Şehit Ahmet Baş Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencileri ve öğretmenleri locadan Genel Kurulu izliyorlar; kendilerine hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Emir, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- Ankara Milletvekili Murat Emir’in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Şimdi, Sayın Usta’ya birkaç noktada cevap verme ihtiyacı hasıl oldu.

Bir defa, şöyle bir soru sordu, hemen cevabını vereyim -kendisi de bir hekim- bir sorunumuz var, Türkiye’de doğum hızı düşüyor; bir devlet politikası olarak gerçekten doğum hızını artırmamız, belirli bir seviyeye getirmemiz gerekiyor ama biz diyoruz ki bunu yapmanın en temel ve en olması gereken yolu vatandaşlarımızın ekonomik esenliğini yükseltmektir, geleceğe umutla bakmasını sağlamaktır. Geleceğe umutla bakan ve çocuklarını güzel bir ülkede büyütebileceğini düşünen insanlar çocuk yaparlar. Şimdi, Sayın Usta diyor ki: “O zaman daha yoksul ailelerin daha çok çocuk yapmasını, daha ekonomisi iyi olanların daha az çocuk yapmasını nasıl açıklayacağız?” Ben onu açıklarım. Bakın, eğitimle nüfus planlaması biraz daha kolaylaşıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Yaşamdan beklentiler daha çok artıyor. Bu nedenle, ekonomik seviyesi yüksek olan ailelerde daha az çocuk yapma eğilimi oluyor. Ancak eğer sizin teziniz doğru ise -bir an için doğruluğunu düşünelim- zaten milleti gerçekten açlığa mahkûm ettiniz, millet perişan; eğer bu ekonomik kriz böyle devam ederse, demek ki sizin aklınıza inanırsak Türkiye’nin nüfus sorunu çözülecek; gittikçe yoksullaşacaklar, yoksullaştıkça çocuk yapacaklar ve sizin bu derdiniz bitecek. Böylesine sığ düşünmeyin!

İkincisi, Görele’yi söyledi. Kendisi duymamış olabilir, kendisinin kulakları Cumhuriyet Halk Partisine tıkalı, onu biliyoruz ama bir kez daha buradan söyleyelim: Biz, her bir yavrumuz için nerede olursa olsun en ufak bir cinsel istismar iddiasının üzerine gideriz, gidilmesini sağlarız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) - Cumhuriyet Halk Partisi olarak üstümüze düşeni yaptık ama sizden de istismar edilen çocuklar için, tarikat yurtlarında cinsel saldırıya uğrayan erkek çocukları için, çocuklarımız için ve aynı zamanda “Bir kereden bir şey olmaz.” diyen Bakanınız için aynı netlikte ve aynı mertlikte konuşmanızı bekleriz. Hodri meydan!

Efendim, “Cumhuriyet Halk Partisi temizlensin.”miş! Cumhuriyet Halk Partisi tertemiz, veremeyeceğimiz hiçbir hesap yok ama biz tutuklu yargılamaya karşıyız. Siz, darbe yaptığınız için, darbenin altında kaldığınız için böylesine bize leke sıçratmaya çalışıyorsunuz; önce dönüp kendinize bakacaksınız, burada bu tartışmayı yapacak en son kişi sizsiniz, en son grup AKP Grubudur! (CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Evet, Sayın Usta...

Çalışma haftasının ilk gününde gayet iyi gidiyoruz. Yeni bir sataşmaya mahal vermeden şöyle seri bir şekilde gündeme geçerse çok mutlu olacağız ben ve bütün milletvekili arkadaşlarım.

Buyurun lütfen.

58.- *Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkanım, ben dedim ki sosyoekonomik düzey yükseldikçe çocuk sayısının azalması ile sizin ekonomik sebeplerle çocuk nüfusun azaldığını, genç nüfusun azaldığını söylemeniz arasında bir bağlam kurulamıyor, burada bir çelişki var; bunu bütün dünya da kabul etmiş durumda ki Avrupa ülkelerinde de sosyoekonomik düzey yükseldikçe yine çocuk sayısının azaldığını, genç nüfusun azaldığını ve bitmekte olduklarını kendileri de söylüyorlar. Ben bunu söyledim ama bunun tersinden bir yorum yapmaya çalıştı Sayın Murat Emir. Bu gerekçe ve bu bakış açısı doğru bir yaklaşım değil. Sayın Cumhurbaşkanımız son on yıldır “3 çocuk” diye hep söylediğinde, “en az 3 çocuk” diye söylediğinde ciddiye almadınız hatta bu konuda bile eleştirilerde bulundunuz ama bu konunun aslında ta geçmişten bugüne kadar çok önemli bir konu olduğunu, bir başlık olduğunu ve genç nüfusumuz için çalışmamız gerektiğini tekrar hatırlatıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Derdimiz bir, hedefimiz bir; bu ülkenin genç nüfusunu artırmak istiyoruz, annelerimizi yüreklendirmek istiyoruz. Anneliği küçümseyen insanlara, anneliği yok sayan insanlara şunu anlatmaya çalışıyoruz: Annelik çok güzel bir -aslında yapılan bir iş de değil, meslek de değil- duygu, bir yaşam tarzı. Temennimiz ve dileğimiz, bu hissi bütün gençlerimiz yaşasınlar, çocuk sayılarımız artsın ve ülkemizin geleceği de bu güzel annelerle birlikte daha da iyi teminat ve güvence altına alsın.

Biz her konuda çok açık ve netiz: Hangi çocuk istismara uğruyorsa, mağdur ediliyorsa her zaman çıktık ve bu konuda...

MURAT EMİR (Ankara) - Tam söyleyin, “tarikatlarda” diye söyleyin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Hiç fark etmez, ister tarikat olsun...

MURAT ÇAN (Samsun) - Kaç kereden bir şey olur? Kaç kereden oluyor?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - ...ister Epstein dosyaları olsun isterse...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Tarikatla niye sınırlandırıyorsunuz Murat Bey?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bakın, konuyu saptırmaya gerek yok. Bir çocuğun canı yanıyorsa, bunu yapan kimse sonuna kadar gidip hesabı verilmesi lazım. O yüzden, kim yapıyorsa hesabını da verecektir ve sonuna kadar da bunun peşindeyiz.

MURAT EMİR (Ankara) - Adres göstererek söyleyin de herkes duysun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Başta da söyledim, sizin yaptığınız gibi kendi yaptıklarınızı görmezden gelip üstünü örtterek başkalarını öne çıkarmaya çalışmayın; varsa içinde de sorun, çıkın söyleyin.

MURAT EMİR (Ankara) - Söyleyemediniz, söyleyemediniz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Başta da söyledim: İster tarikat olsun ister bir cemaat olsun, kim olursa olsun...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Tarikatla niye sınırlandırıyorsunuz ki siz?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - ...ister bir sosyete mensubu olsun, büyük yaşta insanların gencecik çocukları kullandığı Epstein davaları olsun, nerede olursa olsun; belediye başkanı olsun, isterse gazeteci olsun, kim olursa olsun bir çocuğun canını yakıyorsa hesabını sonuna kadar vermek zorundadır! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) - Şimdi anladım, iyi oldu(!)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Bu konuda şanslıyız, 2 hekim Grup Başkan Vekilimiz var. Bu 2 hekim Grup Başkan Vekilimiz bu konuyu çok daha detaylı, araştırmalarla, rakamlarla kendi aralarında konuşabilirler.

Sayın Olgun, sisteme girmiştiniz, buyurun lütfen.

59.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, kamuoyunda "siyasi" olarak adlandırılan davalara ilişkin açıklaması

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamuoyunda "siyasi" olarak adlandırılan davaları İYİ Partiyi temsilen başından beri takip ediyorum. Bir hukukçu olarak şu ana kadar edindiğim izlenim vicdanları yaralamaktadır. Silivri'de ceza yargılaması yapılmıyor, siyasi bir hesaplaşma yaşanıyor. Her duruşmada aynı manzara; ertelemeler, usul ihlalleri...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

DERYA YANIK (Osmaniye) - Söylesenize siz de "CHP'deki tecavüzlere de karşıyız." diye.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Tarikatlarla sınırlandırmaya gerek yok.

DERYA YANIK (Osmaniye) - Siz de "CHP'deki taciz iddialarına karşıyız." diye açıkça söylesenize! Bakın, Leyla Hanım'inkine "var" diyorsunuz ama.

MURAT EMİR (Ankara) - Bunu demeye gerek var mı ya, zaten öyleyiz. Siz "AKP'deki" deyin, ben de diyeceğim; deyin hadi! "AKP'deki tecavüzlere karşıyım." desenize, deyin hadi!

DERYA YANIK (Osmaniye) - Leyla Hanım "hepsi" derken "tarikatlar" diyorsunuz, siz niye demiyorsunuz "CHP" diye? AK PARTİ'de olmuyor da onun için diyorsunuz, evet.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

MURAT EMİR (Ankara) - Yok mu? Öyle mi sanıyorsunuz? A Haber izlemekten o! A Haber izlemeyi bırakın, görürsün. Öyle şey mi olur ya! Dikkatli konuşun biraz, olur mu öyle şey! Dikkatli konuşacaksınız!

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri...

DERYA YANIK (Osmaniye) - Siz düzgün konuşacaksınız!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bir milletvekiline söz verdim, şu anda konuşmasını yapamıyor. Lütfen... Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri, lütfen...

Buyurun Sayın Olgun.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Başkanım, süremi baştan alabilir miyim konu bütünlüğü açısından?

BAŞKAN - Buyurun, ilave edeceğim.

DERYA YANIK (Osmaniye) - Hiç öyle laf kalabalığı yapmaya gerek yok.

MURAT EMİR (Ankara) - Hayır, dikkatli konuşacaksınız, öyle şey mi olur! Laf kalabalığı falan değil, öyle konuşamazsınız!

DERYA YANIK (Osmaniye) - Ben konuşuyorum, siz konuşamazsınız!

MURAT EMİR (Ankara) - Cevabınızı alırsınız böyle işte, alırsınız cevabınızı!

DERYA YANIK (Osmaniye) - Siz de cevabını alırsınız! Neyin cevabı! Veremiyorsunuz, cevabını veremiyorsunuz.

MURAT EMİR (Ankara) - “AKP”deki tecavüzlere karşıyım.” diyecek kadar cesaretin var mı, yok mu; onu söyle! Var mı, yok mu; söyle! Yok işte, söyleyemezsin!

BAŞKAN - Sayın Olgun’u dinliyoruz.

Buyurun.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Olmayan şeyi niçin söyleyelim? Gündem niye oluşturuyorsun ki olmayan şeyi söyleyelim?

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen... Sayın milletvekilleri, lütfen... Şu güzel giden çalışma gününü lütfen tamamlayalım. Sayın milletvekilleri, ara vermek zorunda kalacağım, lütfen...

DERYA YANIK (Osmaniye) - Öyle laf cambazlığıyla olmuyor bu işler!

MURAT EMİR (Ankara) - Çok ayıp! Çok ayıp! Bir de Bakanlık yaptınız.

DERYA YANIK (Osmaniye) - Size çok ayıp! Size çok ayıp!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Olmayan şeyi kayıtlara geçirmek için yapıyorsun, buraya geçirmek için yaptığın belli Murat Bey.

DERYA YANIK (Osmaniye) - Ayıp! Ayıp!

BAŞKAN - Lütfen...

MURAT EMİR (Ankara) - Herkes duysun ya, herkes duysun tabii sözlerimi; doğruyu söylüyorum çünkü, doğruyu söylüyorum çünkü.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Neyi duysun? Sen tarikatlarla niye sınırlandırıyorsun?

MURAT EMİR (Ankara) - Doğruyu söylüyorum çünkü.

DERYA YANIK (Osmaniye) - Hayır, yalan söylüyorsun! Açıkça yalan söylüyorsun!

MURAT EMİR (Ankara) - Doğruyu söylüyorum çünkü.

DERYA YANIK (Osmaniye) - Açıkça çelişki içinde konuşuyorsunuz!

MURAT EMİR (Ankara) - Doğruyu söylüyorum çünkü.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Hepsine “siyasi partilerdeki” niye diyemiyorsun? Hepsini söyle!

MURAT ÇAN (Samsun) - Tarikatları siz söyleyin o zaman.

MURAT EMİR (Ankara) - Orada oturup bize leke sıçratamazsınız! Dönüp kendinize bakacaksınız!
Dönüp kendinize bakacaksınız!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Sadece belli yerlere sıkıntı vermek için konuşuyorsunuz.

DERYA YANIK (Osmaniye) - Söylesene CHP’dekileri!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, böyle bir usul yok ya!

BAŞKAN - Sayın Olgun, ara vereceğim, aradan sonra size söz vereceğim.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.17

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.33

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: İshak ŞAN (Adıyaman), Nurten YONTAR (Tekirdağ)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 90'ıncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Sayın Olgun, size söz vermiştim. Şimdi söz talebinizi tekrar karşılayacağım ve süreyi yeniden başlatıyorum.

Buyurun.

59.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, kamuoyunda "siyasi" olarak adlandıran davalara ilişkin açıklaması (Devam)

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamuoyunda "siyasi" olarak adlandırılan davaları İYİ PARTİ'yi temsilen başından beri takip ediyorum; şu ana kadar edindiğim izlenim bir hukukçu olarak, vicdanları yaralamaktadır. Silivri'de ceza yargılaması yapılmıyor, siyasi bir hesaplaşma yaşanıyor. Her duruşmada aynı münazara, ertelemeler, usul ihlalleri ve adalet üretmesi gereken bir mekanizmanın sistematik biçimde gecikme üretmesi. Sanıklar bekliyor, aileler bekliyor, bu ülkenin vicdanı bekliyor ama adalet gelmiyor. Bu artık bir yargılama değildir; bu, zamana yayılmış bir infazdır.

Silivri'de yargılanan herkes, kim olursa olsun, hangi düşüncede olursa olsun adil yargılanma hakkına sahiptir. Bu, Anayasa'nın güvencesi altındadır, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadının temel taşıdır, evrensel hukukun tartışmasız ilkesidir. Peki biz ne görüyoruz? Tutanaklara yansıyan somut ve bariz ihlaller manzumesi, 105 tutuklu için yalnızca 3 cümlelik gerekçeyle verilen tutukluluk kararları.

Açık konuşalım, bağımsız yargı iktidarın gölgesinde nefes alamaz ki alamıyor. Mahkemeler hesap sorma aracına dönüştüğünde adalet üretmez; itaat üretir, korku üretir, siyaset üretir. Ortada örtülü, meşrulaştırılmış, kurumsal bir adaletsizlik mevcut. Yapılması gereken açık ve net: Tutuksuz yargılama derhâl sağlanmalı, dosyalar tefrik edilerek yetkili ağır ceza mahkemelerine dağıtılmalı, yargılamaya o şekilde devam edilmelidir.

Buradan Hâkimler ve Savcılar Kuruluna tekrar sesleniyorum: Görevinizi yapın. Her gün kararname çıkarmak, davaya göre hâkim aramak yerine elinizi taşın altına koyun, gerekeni yapın, aldığınız maaşın hakkını verin yoksa o koltukları boşaltın. Unutmayın ki tarih görevi başında uyuyanları da kayıt altına alır. Adalet bir gün herkese lazım olacaktır. Susmak bu tablonun parçası olmaktır, seyirci kalmak bu sistemin taşıyıcısı olmaktır. Adalet ertelenebilir ama yok sayılamaz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Peki.

Gündeme geçiyoruz.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**B) ÖNERGELER**

1.- Başkanlıkça, İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyeliğinden 4/5/2026 tarihinde istifasına ilişkin önerge yazısı (4/142)

BAŞKAN - Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanlığının, İç Tüzük'ün 21'inci maddesi uyarınca İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazısı 4 Mayıs 2026 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Buyurun.

VII.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- YENİ YOL Grubunun, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 19 milletvekili tarafından, Türkiye'de internet altyapısının teknik kapasitesi, hız ve kalite sorunları, fiber ve mobil altyapı yatırımlarının yeterliliği, sektördeki rekabet koşullarının işleyişi, tüketici haklarının korunma düzeyi ile afet ve olağanüstü durumlarda iletişim altyapısının dayanıklılığı başta olmak üzere tüm boyutlarıyla incelenmesi, sorunların kaynağının tespit edilmesi ve kalıcı çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla 5/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5/5/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 5/5/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Emin Ekmen

Mersin

Grup Başkanı

Öneri:

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen ve 19 milletvekili tarafından, Türkiye'de internet altyapısının teknik kapasitesi, hız ve kalite sorunları, fiber ve mobil altyapı yatırımlarının yeterliliği, sektördeki rekabet koşullarının işleyişi, tüketici haklarının korunma düzeyi ile afet ve olağanüstü durumlarda iletişim altyapısının dayanıklılığı başta olmak üzere tüm boyutlarıyla incelenmesi, sorunların kaynağının tespit edilmesi ve kalıcı çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla 5/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 5/5/2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, YENİ YOL Partisi Grubu adına Grup Başkanı ve Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin Ekmen.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Ben de sözlerimin başında, 3 Mayıs 2025 yılında kaybettiğimiz Meclis Başkan Vekillerimizden Sırrı Süreyya Önder'i rahmetle anarak başlamak istiyorum sözlerime.

Hayatını hiçe saydığı ve âdeta baş koyduğu barışa olan sevdası, bilgelik dolu, ince esprileri ve eleştirileri, gülen yüzü ve tıkanma anındaki esneklikleriyle hatırlayacağız her daim kendisini ve bu ülkenin ama özellikle de 28'inci Dönem TBMM'nin Sırrı Süreyya Önder'in anısını yaşatmak için yapabileceği en iyi şey, görüşmeleri devam eden sürecin barışla neticelenmesi ve bunun demokrasiyle, hukukla, adaletle ve özgürlüklerle taçlanmasıyla olacaktır diyorum.

Sayın Başkanım, bugünkü önergemiz bir bireysel iletişim aracı olarak algılanabilir ama artık internet günümüzde bireysel bir iletişim aracı olmaktan çıkmış; ekonomik kalkınmanın, kamu hizmetlerindeki etkinliğin, eğitimde fırsat eşitliğinin, demokratik katılımın ve ulusal güvenliğin ayrılmaz bir parçası hâline gelmiştir. Ama bugün için internet hizmetlerine ve altyapısına baktığımızda, bağlantı hızlarının uluslararası ortalamaların dahi gerisinde kaldığını, fiber internet altyapı yatırımlarının yetersizliğini, telekomünikasyon sektöründeki rekabetin zayıflığını, fiyatlandırma politikalarının tüketici aleyhine işlenmesini ve yeni nesil teknolojilere erişimde yaşanan idari ve yapısal engelleri görüyoruz. Tabii ki 2022 depremlerinde gördüğümüz afet anındaki yetersizliği ve bırakınız yetersizliği, çökme anını da birçok kritik dönemde hep birlikte görüyoruz.

Olayın teknik boyutları çok. OECD ülkelerini baz alalım, gelişmekte olan ülkeleri baz alalım, coğrafyamızı baz alalım, birçok konuda Türkiye'nin neden, nasıl geride kaldığı rakamlarla konuşulacaktır ama ben esas olarak hem Genel Kurulumuzun hem de vatandaşlarımızın dikkatini iletişim sektörünün üzerine bir heyula gibi çöken Türkiye Varlık Fonuna çekmek istiyorum. Bugün bir özel sektör rekabeti gibi gördüğümüz iletişim sektörünü, özellikle GSM altyapısını Türkiye Varlık Fonu yönetmektedir. Türkiye Varlık Fonunun resmî sayfasındaki verilere göre Turkcell iletişim hizmetlerindeki Fonun sahiplik oranı yüzde 26,2'dir. Turkcell Genel Müdürünün atanmasından en basit bir işe alıma kadar siyasi referansların nasıl etkili olduğuna hepiniz mutlaka şahit oluyorsunuz. Fonun TÜRKSAT Haberleşme AŞ'deki sahiplik oranı ise yüzde 100'dür. Geliyoruz TÜRK TELEKOM'a; yine, yüzde 61,68 oranında bir Fon sahipliğini görüyoruz. Fon bu konuda o kadar iddialı ki 2022-2023 yıllarında "web" sitesini dizayn ederken "TVF Bilgi Teknolojileri İletişim Hizmetleri Yatırım AŞ" diye yüzde 100 Fon sahipliğinde bir şirket kurmuşlar. Yine, bununla yetinmemişler; "TVF Teknoloji Yatırımları AŞ" diye yüzde 100 Fon sahipliğinde başka bir şirket daha kurmuşlar. Bununla da yetinmemişler -sayfadaki ifadeyle, aynen buradan okuyorum, şu iddialı cümleye bakınız- fonların fonu modeliyle Türkiye Teknoloji Fonunu yüzde 100 sahiplikle oluşturmuşlar. En az beş yıldır Türkiye Varlık Fonu bu alana hükmediyor. Google'a bakıyoruz, "web" sitesine bakıyoruz, Hükümet yetkililerinin değişik vesilelerle yaptıkları açıklamalara bakıyoruz; Türkiye Varlık Fonunun kurduğu, yönetici atadığı, yönetim kurulu üyesi atadığı, değişik isimler altında huzur hakkı, maaş ve diğer nam ve hesaplarına ödeme yaptığı yüzlerce kişi varken bu iki AŞ'nin de bu iki Fonun da herhangi bir faaliyetine kamusal alanda rastlamıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Bugün eğer internet altyapımızın 5G'ye geçtiğini iddia ettiğimiz son iki ayda Whatsapp mesajlarının dahi iletilmesinde gecikme yaşıyorsa bunun tek bir sorumlusu var: Türkiye Varlık Fonu. Bugün bunu konuşmak için biz bu önergeyi vermiş bulunuyoruz.

Türkiye Varlık Fonu ne zaman kuruldu? Genel Başkanımız Sayın Ali Babacan'ın 2015'e kadar bir şekilde engellediği Varlık Fonu ancak başkanlık döneminde kurulabildi ve bu dönemde bünyesine aldığı bütün şirketlerin zarar ettiği ve âdeta yöneticilerinin keyif içerisinde, lüks içerisinde bir yönetim zafiyeti oluşturduğu bir Fona dönüştü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET EMİN EKMEK (Devamla) - Bugün, Türkiye'de TÜRK TELEKOM hizmetlerinin altyapısındaki eksiklikleri enine boyuna konuşacağız ama Türkiye Varlık Fonunun bu sektöre nasıl bir heyula olarak çöktüğünü de dikkatlerinize sunmak istiyoruz.

Teşekkür ediyorum. (YENİ YOL, CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

İYİ Parti Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'da söz sırası.

Sayın Olgun, buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bu kürsüden yalnızca bir teknik sorun için söz almıyorum; bir kamu güvenliği sorunu için, bir devlet sorunu için, bir vicdan meselesi için söz alıyorum. İnternet artık bir lüks değildir; su gibi, elektrik gibi vazgeçilmez bir temel ihtiyaçtır. Peki, siz bu ihtiyacı ne ölçüde karşılayabiliyorsunuz? Hız, kalite ve erişilebilirlik açısından uluslararası standartların neresindeyiz? Söyleyelim: Gerisindeyiz, hem de ciddi ölçüde gerisindeyiz. Dünya fiber hız sıralamalarında onlarca ülkenin gerisinde kalan bir Türkiye tablosuyla karşı karşıyayız. Bu tablo kabul edilemez, bu tablo utanç vericidir ama asıl mesele bu bile değil; asıl mesele şu: Kriz geldiğinde bu sistem çöküyor. 6 Şubat depremlerini unuttunuz mu? Ben unutmadım, bu milletin hafızasından o gece silinmedi. Enkaz altındaki insanlar yardım istedi, sesleri ulaşamadı. Aileler çocuklarını aradı, hatlar çöktü. Arama kurtarma ekipleri koordinasyon kurmaya çalıştı, altyapı buna izin vermedi. Devlet kurumları birbirine ulaşmak istedi, sistemler yanıt vermedi. O gecenin acısında, o gecenin karanlığında çökmüş bir iletişim altyapısının da derin bir payı vardı. Bunu açıkça söylemek bu kürsünün görevidir. Şimdi bize 5G'yi anlatıyorlar. Kâğıt üzerinde parlak hedefler, vitrin söylemler ama şunu sormak zorundayım: Mevcut 4,5G altyapısı sağlıklı işlemezken, kriz anında tamamen devre dışı kalırken 5G hangi temelin üzerine kurulacak? Temeli çürük bir binanın üstüne çatı oturtamazsınız. Sayısal dönüşüm söylemi sahada karşılığı olmayan bir vaade dönüşmemelidir. Sorunun kökü bellidir; yetersiz fiber altyapı, plansız yatırım politikaları ve piyasada gerçek bir rekabetin yokluğu. Altyapı sınırlı sayıda özel şirketin elinde kaldıkça fiyatlar düşmeyecek, kalite artmayacak, vatandaş hak ettiği hizmete kavuşamayacaktır. Bu noktada, telekomünikasyon altyapısının millî bir mesele olarak ele alınması zorunludur. Kritik iletişim altyapısının yabancı sermayenin ya da birkaç özel tekelin insafına bırakılması ulusal güvenlik açısından da kamu yararı açısından da kabul edilemez bir risktir.

Güney Kore, Finlandiya ve Japonya gibi ülkeler bu altyapıyı salt piyasaya bırakmak yerine stratejik planlamayla, güçlü düzenlemeyle ve doğrudan yatırımla süreci yönlendirmiş ve sonuçlarını almıştır. Bu bir siyasi tercih meselesi değildir. Bu, devletin vatandaşına karşı yerine getirmesi gereken anayasal bir sorumluluktur. Afet anında iletişimin kesilmesi teknik bir arıza değil devletin görev yapamamasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) - Türkiye'nin iletişim altyapısı kapsamlı biçimde ele alınmalı, kalıcı ve denetlenilebilir çözümler hayata geçirilmelidir çünkü güçlü bir iletişim altyapısı güçlü bir devletin, bağımsız bir milletin ve dirençli bir toplumun temelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Ceylan Akça Cupolo.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Sayın Başkan, Değerli Genel Kurul; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Süper Lig’e çıkan kentimin takımı Amedspor’u bir kez daha tebrik etmek isterim.

Benden önceki konuşmacılar aslında bağlantısallığın ve güçlü internetin neden gerekli olduğunu çeşitli yönlerden anlattılar ama ben devam eden başka bir krizden doğru bu kısmı anlatmak isterim; o da hâlihazırda 28 Şubattan bu yana kapalı olan Hürmüz Boğazı’nın yaratacağı domino etkisiyle oluşacak yeni krizler ve internetin buna hazır olmaması üzerinden bir anlatı geliştirmek isterim. Şimdi, Covid zamanı bağlantısallığın, güçlü internetin ve hareketin kısıtlandığı dönemlerde güçlü dijital altyapıların neden önemli olduğunu bir şekilde deneyimlemiş olduk. 28 Şubattan beri kapalı olan Hürmüz Boğazı önümüzdeki krizin tek nedeni olmayacak, bir diğer nedeni de bölgede hedef alınan altyapı ve üstyapılar. Bunlar enerji alanında krizleri tetikleyecekler; tarım alanında, seyahat alanında, turizm alanında bütün bu alanlarda yeni, büyük krizleri tetikleyecekler.

Şimdi, Avrupa’nın birçok ülkesi hâlihazırda evden çalışmayla ilgili önlemler alıyor ve hareketi, seyahati kısıtlamakla ilgili çağrılarda bulunuyor. Bu çağrılar neye işaret ediyor? Bu ülkelerin kendi dijital altyapılarına ve internet altyapılarına güvendiğini ve bu altyapının devletin ihtiyacını yani toplumun tüm ihtiyacını karşılayacak şekilde güçlü olduğuna inandığını gösteriyor. Türkiye’deki bu sistemin hazır olmadığını ve ilgili altyapıya, ilgili güce sahip olmadığını zaten Covid’de test ettik ve sonrasında depremde test ettik ve şimdi önümüzde duracak olan, önümüze gelecek olan bu enerji altyapısında bir kez daha test etmiş olacağız.

Türkiye sıklıkla birçok enerji ve ticaret koridoruna iddialarda bulunuyor. Örneğin “Hürmüz Boğazı kapandığı için Orta Koridor -aslında biz bununla ilgili- ne kadar gereklidir deyip duruyorduk.” diyordu ilgili yetkililer ama Orta Koridor’un işleyebilmesi için güçlü bir bağlantısallık gerekiyor ve bu bağlantısallığın bir kısmı da güçlü internetten geçiyor. Yine, diğer bir koridor, Kalkınma Yolu koridorundan bahsediliyor; bu da yine güçlü bir dijitalleştirmeyi gerektiriyor ama Türkiye’nin hem interneti hem de dijital altyapısı 3 tane zayıf noktaya sahip. Birincisi oldukça ilkel, ikincisi oldukça yasağa ve hızla yasaklanma riskine açık ve üçüncüsü de güvensiz yani sıklıkla sızıntılar oluyor. Örneğin, e-devlet sızıntısıyla dünyanın çeşitli hacker gruplarına sızan Türkiye’deki Türkiye vatandaşlarının bilgilerinin ortalıkta dolandığını biliyoruz. Yine, Covid döneminde uzaktan eğitim için açılan EBA Sistemi’nde çocukların bilgilerinin üçüncü taraflara verildiğini biliyoruz, bunun insan hakları örgütlerinin raporlarıyla da tescil edildiğini görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen, tamamlayın.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) - Hemen tamamlayacağım.

İlkel olduğunu söylüyoruz çünkü benden önceki İYİ Partili konuşmacı da söyledi; 5G örneğin şu anda işleme girmiş durumda ama 5G’yle bağlanamadığımız için şu an bütün ayarlarımızı 4’e, 3’e çekmiş durumdayız. Yani ne demek bu? Sistem şu anda iddia ettiği şeye hazır değil. İddia ettiği şeye hazır olmamanın yanında, önünde yükselen yeni dönemin de gerekliliği olan farklı krizlere de hazır değil. Bu krizlere hazırlıklı olmak için bu önergeyi desteklediğimizi ve bunun elzem bir ihtiyaç olduğunu dile getirmek isterim.

Konuşmamı bitirirken, bu koridorlarda, bu salonda büyük emeği olan Sırrı Süreyya Önder’i bir kez daha anıyorum ve televizyonları başında Genel Kurulu takip eden bütün halkları saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Hasan Öztürk'te söz sırası.

Sayın Öztürk, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HASAN ÖZTÜRK (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, hepimizin telefonlarında açıp baktığımızda sağ üst köşede 5G yazıyor, hemen hemen bu Meclis ve etrafında. Ama 5G hızında mıyız, bir bakalım; saat 14.15'te, ben kendi çalışma ofisimden, F-125 no.lu odadan bir test yaptım; indirme hızı 40,6 megabayt, "upload" hızı 23,7 megabayt. Peki, bu ne demek? 4,5G'de pratikte Türkiye'de ortalama olması gereken 50 ve 100 megabaytın altında. Eğer bu 5G olsaydı 200 ve 600 megabayt bandında bir değer görmem gerekirdi indirmede, "upload"da da 30 ve 100 megabayt aralığında. Dolayısıyla buraya 5G yazmakla 5G olmadığını herhâlde AK PARTİ Grubundaki arkadaşlar da çok iyi biliyorlar. Daha kötü, 4,5G'yi arar bir noktaya geldik.

Bağımsız ölçüm platformları Speedtest Global Index Mart 2026 verilerine göre Türkiye sabit geniş bant internetinde de 117'nci sırada. Fransa, Danimarka, Romanya, İspanya demiyorum, bırakın onları; Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan, Arnavutluk, Azerbaycan, Ermenistan'ın da gerisindeyiz. Dolayısıyla antende 5G yani telefonda 5G yazınca olmuyor.

Değerli arkadaşlar, onu da operatörler istediği gibi yazıyorlar. Dolayısıyla bu geçiş sürecinde Turkcell'in Turkcell gücünde 5G, gerçekte 4,5G; Turkcell gücünde 5G, gerçekte 3G hatalarıyla paylaştığına da hep beraber şahitlik ettik. Dolayısıyla dijital altyapıyı kurmadan bugün dijital vatandan ve siber vatandan bahsedemeyiz.

Ne yazık ki 2008 yılında -ne yazık ki diyorum- 5G'nin temelini oluşturan polar kodlamayı bulan bizim hocamız Profesör Doktor Erdal Arıkan iken biz ancak 31 Martta sanki yine bir algıyla, sanki gerçekten 5G'ye geçiyormuş gibi Sayın Erdoğan'ın düğmeye basmasıyla "5G'ye geçtik." dedik ama oldu mu? Tabii ki olmadı ve olmuyor, öyle "Oldu." demekle maalesef teknoloji hayata geçmiyor. 5G anteninin yani baz istasyonunun 5G'ye uyumlu olması sizin omurgaya 5G hızında ulaştığınız anlamına gelmiyor çünkü yol bozuk, fiber altyapı bozuk, oraya giden santraller bozuk. Dolayısıyla bunu nerede görüyoruz? Bütçede de yok çünkü yükün fazlası özel sektöre bırakıldı. TELEKOM stratejik bir kurumken sizin döneminizde özelleştirildi, bugün ise tekrar garip bir kamulaştırmayla kamulaştı. Turkcell de keza öyle, onlar ne yapıyorlar? Bunları alt taşeron işçilerle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

HASAN ÖZTÜRK (Devamla) - Türkiye'nin aslında dijital altyapısının temelini oluşturacak bu fiber altyapıyı bu işçiler yapıyor. Açık bıraktığınız bu işçilerin nasıl bir güvenlik problemi yarattığını da bu özel sektörle birlikte hatırlatmak istiyorum. Dolayısıyla dijital vatanın damarları bu şekilde hazırlanınca da biz dünyada 117'nci sırada oluyoruz. Bunun temeline bakıldığında bu, bütçede de yok, bütçede de göremiyoruz; Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının bütçelerine baktığımızda da burada neredeyse binde 3'ler seviyesinde bir yatırım rakamı var. Dünya buna yatırım yaparken bu görünmeyen altyapı, bugün yapay zekâ, dijital ekosistem, nesnelerin interneti, akıllı şehirler, dolayısıyla her şeyin temelini oluşturuyor arkadaşlar yani anlayacağınız; lafta dijitalsiniz ama bütçede ve gerçekte analogsunuz diyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Büşra Paker.

Buyurun lütfen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA BÜŞRA PAKER (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Günümüz dünyasında egemenlik coğrafya temelli, fiziki ve sınırlandırılmış bir toprak parçası olmaktan çıkmıştır. Küresel güç rekabetinin sertleştiği bu dönemde teknoloji ve dijitalleşme alanında meydana gelen hızlı gelişmeler klasik alandaki egemenlik tanımını yeniden şekillendirmiştir. İşte, bu gelişmeler ışığında, Türkiye Yüzyılı vizyonumuzla siber vatani savunmak, dijital teknolojide öncü olmak ve bu alanda en ön safta yer almak bizim için bir tarihsel mecburiyettir. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde yatırımlarımızı bu bilinçle yapıyor, bu bilinçle milletimize hizmet ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye 2000’li yılların başında sınırlı yatırım kapasitesine ve kısıtlı teknolojik erişime sahip bir yapıdan düzenleyici reformlar ve serbestleşme adımlarıyla bugün rekabete açık, yatırımın teşvik edildiği, dinamik bir pazara dönüşmüştür. Önergede yer aldığı şekliyle liyakat üzerinden üretilmeye çalışılan tartışmaların aksine milli değer hâline gelmiş firmalarımızın bugün küresel ölçekte rekabet eden stratejik birer güç hâline geldiğini görmekteyiz. Bu kurumlarımız, dijital egemenliğimizin kalesi olarak görevini hakkıyla, liyakatle ve tam bir eş güdümlle yerine getirmektedir. Bundan yaklaşık yirmi yıl öncesinde sadece 1,96 milyar lira olan sektör yatırımları bugün 145 milyar lira seviyesine çıkmıştır. Dijital entegrasyon her kesime yayılarak 1,5 milyon olan geniş bant abone sayısı devasa bir artışla bugün 97,4 milyona ulaşmış, vatandaşlarımızın tamamı dijital dünyaya bağlanmıştır. 95 bin kilometre olan fiber altyapı uzunluğu, ülkemizin en ücra köşelerine kadar uzanan 680 bin kilometrelik -tabiri caizse- bir sinir sistemine dönüşmektedir.

Sayın milletvekilleri, pazarda faaliyet gösteren 412 işletmecimizle tesis edilen rekabet ortamı meyvelerini fiyat istikrarı olarak vermektedir. Bağımsız araştırmalar Türkiye’nin sabit internet ucuzluğunda dünya genelinde 16’ncı sırada yer aldığını ve birçok Avrupa ülkesini geride bıraktığını tescil etmektedir.

Teknolojik, ekonomik büyümenin ötesinde afet yönetimi de önceliğimizdir. Evrensel Hizmet Fonu aracılığıyla coğrafi zorluk gözetmeksizin 5 binden fazla yerleşim yerine mobil kapsama götürülmüştür. Bu yatırımlarla kriz anlarında kesintisiz iletişim bir kamu hakkı olarak güvence altına alınmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen, devam edin.

BÜŞRA PAKER (Devamla) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimi noktalarken vurgulamak isterim ki Türkiye artık başkalarının teknolojisini izlememektedir, aksine kendi rotasını çizen bir ülke konumuna gelmiştir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın da ifade ettiği gibi, biz 5G’ye sadece bir hız artışı olarak değil Türkiye’nin dijital bağımsızlık mücadelesinin yeni bir safhası olarak bakıyoruz. 1 Nisan 2026 tarihinde devreye aldığımız 5G ve yüzde 60 yerlilik hedefimizle milli teknoloji hamlesini haberleşme sektöründe de zafere ulaştırıyoruz. Bu doğrultuda hedefimiz, vatandaşlarımızın kesintisiz, yüksek hızlı ve güvenilir internet hizmetine erişimini sağlamak, dijital ekosistemimizi büyütmek ve ülkemizi küresel rekabette daha üst sıralara taşımaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Buyurun.

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Uğur Poyraz tarafından, toplumun en dinamik ve temel taşı olan çocukların sadece temel biyolojik ihtiyaçlarının karşılandığı bir büyüme süreciyle sınırlı kalınmayıp zihinsel, duygusal ve sosyal yetkinliklere sahip donanımlı birer birey olarak yetiştirilmesi; ebeveynlik hazırlık sürecindeki boşluğun giderilerek anne-baba eğitimlerinin devlet eliyle kurumsallaştırılması, çocukların sokakta güvenliğinin sağlanması, çocukların maruz kaldığı kontrolsüz dijital dünyanın barındırdığı siber ve psikolojik risklerin haritalandırılması, ebeveynlerin mesai saatleri ile çocukların okul çıkış saatlerinin çakışmasından kaynaklanan koruma ve eğitim mahrumiyetinin giderilmesi, özellikle evlilik birliği sona ermiş yapılarda çocuk bakımının bir istihdam engeli ve kaygısı olmaktan çıkarılması ve kalıcı çözüm stratejileri üretilmesi amacıyla 5/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5/5/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 5/5/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Uğur Poyraz

Antalya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekili, Antalya Milletvekili Uğur Poyraz tarafından, toplumun en dinamik ve temel taşı olan çocukların sadece temel biyolojik ihtiyaçlarının karşılandığı bir büyüme süreciyle sınırlı kalınmayıp zihinsel, duygusal ve sosyal yetkinliklere sahip donanımlı birer birey olarak yetiştirilmesi; ebeveynlik hazırlık sürecindeki boşluğun giderilerek anne-baba eğitimlerinin devlet eliyle kurumsallaştırılması, çocukların sokakta güvenliğinin sağlanması, çocukların maruz kaldığı kontrolsüz dijital dünyanın barındırdığı siber ve psikolojik risklerin haritalandırılması, ebeveynlerin mesai saatleri ile çocukların okul çıkış saatlerinin çakışmasından kaynaklanan koruma ve eğitim mahrumiyetinin giderilmesi, özellikle evlilik birliği sona ermiş yapılarında çocuk bakımının bir istihdam engeli ve kaygısı olmaktan çıkması ve kalıcı çözüm stratejileri üretmesi amacıyla 5/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 5/5/2026 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Adana Milletvekili Sayın Ayyüce Türkeş Taş.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, seçim bölgem Adana Kozan başta olmak üzere, Şanlıurfa, Kilis, Diyarbakır, Mardin ve Gaziantep'te geçtiğimiz günlerde yaşanan sel felaketlerinden ötürü başta bölge halkı olmak üzere tüm milletimize geçmiş olsun diyorum. Yaşanan bu felaket Adana Kozan'da 1, Şanlıurfa'da 2 can kaybına sebep olmuştur. Bunun yanında mal kaybı, tarım arazilerine etkisi ve tabii, yaralanan vatandaşlarımız için de ayrıca çok üzgünüz, yaralılara da acil şifalar diliyoruz.

Ben Adana Kozan'da yaşanan felaketin ertesi günü selin meydana geldiği bölgeye gittim, Kanber Ünüvar kardeşimin vefat ettiği yerdeydim. Gerçekten oralarda durum çok vahim, bir sürü hayvan, özellikle küçükbaş hayvan telef olmuş, telef olan hayvanları da gözlerimizle gördük, bu da çok acıydı.

Buna ek olarak yaklaşık 90 bin hektar tarım arazisi perişan olmuş, daha kesin hasar tespiti yapılmadı ama çiftçi gerçekten perişan hâlde bekliyor. Tarlaların, bahçelerin görüntüsü de içler acısı; bahçeler molozlarla dolmuş, tarlalar sular altında kalmış, büyüyen mısırlar yerlerde yatıyor ve su altında, bir sürü meyve ağacı kökünden kopmuş. Oradaki vatandaşlarla konuştuk ve daha önce böyle bir afeti bu coğrafyada hiç yaşamadıklarını dile getirdiler.

Evet, biliyoruz, farkındayız, global ısınma, iklim değişikliği bu tarz afetlere sebep ama bu afetlere hazır olmak da çok zor değil aslında; hazır olmayı bırakın, biz sanki bu afetlerin gelmesine ortam hazırlıyor gibiyiz. Kozan'da maalesef sel gelen köyün tepesine boksit madeni tesisi kurulmuş ve oradaki tepeden bir yol açılmış, açılan bu yol yağışı tutmamış ve derenin deniz olmasına sebep olmuş, sonucu da biraz önce anlattıklarım. Bu, çok büyük bir ihmal, plansız hesapsız yapılan bir işin ağır bedeli. Bu bölgedeki selde bu maden ocağının etkisi muhakkak incelenmelidir.

Lafı çok uzattım ama ilginç bir konuyu daha dile getirmek istiyorum. Ben oradayken o gün Sayın Tarım Bakanı da Adana'daydı, Çukurova Üniversitesinde düzenlenen Türkiye Gençlik Vakfı (TÜGVA)'nın İhtisas Akademi Programı'nın gençlik oturumu için gelmişti ama afet bölgesine uğramadı bile; çok ilginç değil mi, hiç uğramadı. Oysa bölgedeki halk hepsi çiftçi ve hayvancılıkla uğraştığı için kendisini dört gözle bekliyordu. Zaten perişan olan çiftçi yine sezon başında bir tokat yedi ve çiftçi kredi borçlarının acilen ötelenmesini istiyor, TARSİM ödemelerinin ivedilikle yapılmasını ve sulama birliğinin bu sene çiftçiye suyu ücretsiz vermesini diliyor, istiyor, talep ediyor; Sayın Bakan bunları duymamak için bu bölgeye gelmedi diyor ama biz çiftçimizin sesini duyuracağız deyip kürsüye çıkma sebebi olan partimizin önergesine dönüyorum.

Kıymetli milletvekilleri, bugün partimizin verdiği önergede gerçekten partilerüstü ve üzerine çok ciddi eğilmesi gereken bir konu: Sağlıklı, doğru, ahlaklı ve topluma yararlı çocuk yetiştirebilmek. Son zamanlarda Meclisin de konusu olan suça sürüklenen çocuklar, gerçekten ivedilikle ele alınması gereken bir konu. Bu konuya girmeden de Maraş'ta kaybettiğimiz küçücük yavrularımıza bir daha Allah'tan rahmet diliyorum ve böyle bir olayın ülkemizde yaşanmış olmasından, Türk milletinin güzel çocuklarının bu duruma düşmüş olmasından dolayı da çok büyük vicdan azabı duyup omuzlarımda daha fazla sorumluluk hissediyorum. Maalesef, yaşanan bu talihsiz olaylardan görüyoruz ki Hükûmetimiz tedbir değil de olay olduktan sonra bir şeyler yapma politikası gütmeye eğiliminde. Yine, bu Maraş olayından sonra bir sürü güya tedbirler sıralanıyor ama bunlar ne kadar doğru olacak, sağlıklı olacak, bunlardan da emin değiliz. Yine, bu olaydan sonra bir araştırma komisyonu kuruldu ama henüz daha yeni Suça Sürüklenen Çocuk Araştırma Komisyonu kurulmuştu, onun sonucu gelmedi. Bir de biliyor muydunuz, ben bu konuşmaya hazırlanırken öğrendim: Bundan tam yirmi yıl önce, 2006'da yine bu Mecliste çocuklarda ve gençlerde artan şiddet eğilimi ve okullarda meydana gelen olayların araştırılması için bir komisyon kurulmuş ve Türkiye'de ortaöğretim kurumlarına devam eden tüm çocuklara yönelik yaptığı araştırmada, Millî Eğitim Bakanlığının ilk ve ortaöğretim kurumlarında yaptığı çalışmalara, İçişleri ile Adalet Bakanlıkları ve Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğünün kayıtlarına göre, ülkemizde çocuk ve gençler arasında şiddetin bir toplumsal sorun hâline geldiği görülmektedir diye de bir sonuca varılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Devamla) - Bitmek üzere Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Devamla) - Ama yirmi yılda ne yapılmış? Hiç, bir hiç yapılmış. O yüzden biz de tekrar bir araştırma komisyonu kurulmasını istiyoruz. Neden bunu istiyoruz? Çünkü gerçekten topluma sağlıklı, doğru ve güvenli bir birey yetiştirmek, bu bireyleri yetiştiren ebeveynleri

de bir nevi yetiştirmek için; gerçekten sonucunun da uygulanması gereken bir komisyonun kurulmasını istiyoruz ve tüm partileri bu araştırma önergesinin kabulü için “evet” oyununa davet ediyoruz.

Çok teşekkür ederim. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Elif Esen.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ELİF ESEN (İstanbul) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; sizleri, Genel Kurulu ve izleyen kıymetli vatandaşlarımızı saygılarımla selamlıyorum.

Çocuğun maruz kaldığı tehdit ve riskler ile ailesi, okulu, sosyal çevresi, zaman geçirdiği dijital mecralar arasında doğrudan bir bağ olduğunu hepimiz biliyoruz. Suça Sürüklenen Çocuklar Komisyonunda yaptığımız dinlemelerde çok çarpıcı bir veri vardı. Çocukların risklere en çok maruz kaldığı saatler okul ile ebeveynlerinin eve geldiği saatler arası, çocuk en çok bu saatlerde bir suç varsa suça karışıyor ya da suçun mağduru oluyor. İşte bu sebeple, bugün kürsüde İYİ Partinin açtığı araştırma önergesini destekler nitelikte, hatta daha da kapsamlı bir çözüm önerimizden bahsedeceğim. Türkiye’nin bir ulusal çocuk ajansına ihtiyacı var. Japonya 2023’te bu yapıyı kurdu. Neden? Çünkü çocuk meselesi Sağlık Bakanlığında ayrı bir veri seti, Millî Eğitim Bakanlığında ayrı bir dosya, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında ayrı bir birim olarak kalınca o dosyalar arasındaki boşluklarda çocuklar kaybolup gidebiliyor. Oysa Japonya’nın kurduğu ajans kabine ofisine doğrudan bağlı, tüm bakanlıklardaki çocuk politikalarını tek elden koordine eden bir kontrol kulesi işlevi görüyor. İşte bizim de ihtiyacımız, çocuğu odağına alan, eş güdümü sağlayan bir çatı sistem. Bugüne dek çocuğu hep ailenin bir parçası, bir uzantısı gibi ele aldı politikalarımız oysa çocuk zaman zaman ailesinden bile korunması gereken, devletin doğrudan sorumluluğunda, muhatabı olan hassas bir özne. Gaziantep’te, daha yeni, aile içi istismar nedeniyle yaşamına son veren 13 yaşındaki yavrumuz bunun binlerce acı ispatından birisi. Dolayısıyla çocuk koruma daha yetkin bir sistemi gerektiriyor. Talep ettiğimiz ulusal çocuk ajansı bakanlıkların üzerinde bir koordinasyon çatısı. Bu çatının altında kurulmasını önerdiğimiz ulusal çocuk izlem sistemi ise gebelikten 18 yaşına dek her çocuğun sağlık durumu, beslenme, eğitime erişim ve içinde bulunduğu risk ortamı gibi temel ihtiyaçlarının kişisel veri güvencesi sağlanarak hane ziyaretleriyle takip edileceği ve bu ziyaretlerde çok daha efektif sosyal inceleme raporlarıyla ilgili bakanlıklar için anonim veriler hâline getirileceği ve müdahale gerektiren her durumda ilgili mekanizmaların otomatik devreye girerek çocuğu koruyucu, önleyici tedbirlerle kuşatacağı bir önleyici tedbir sistemi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

ELİF ESEN (Devamla) - Biz bu konuyu çocuk hareketi komitelerinde titizlikle çalışmaya devam ediyoruz. Tüm bunlara ek olarak okul sosyal hizmet modelinin bir an önce hayata geçirilmesini talep ediyoruz. PDR norm kadrolarının artırılması, okul sosyal hizmet görevlileri, rehber öğretmenler ve branş öğretmenleriyle ortak çalışılması, acil durumlarda sağlıklı yaşam merkezleri ve Emniyet birimleriyle koordineli bildirim hakkına sahip olunması oldukça önemli. Unutmayalım ki akran zorbalığı, özel eğitim güçlüğü, ihmal ve istismar; bunlar çocuğun tüm hayatında iz bırakacak meselelerdir ve okulda başlayan sosyal hizmet desteğiyle çözülmesi mümkündür.

Önergeyi desteklediğimizi ifade ederek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Özgül Saki.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Teşekkürler.

AKP iktidarının sosyal politikaları aile içi iktidar ilişkilerini, patriarkayı, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini görmezden gelerek oluşturmasının kadınlar, çocuklar LGBTI+'lar üzerindeki olumsuz etkilerini birçok defa dile getirdik.

Aileci sosyal politika anlayışının olumsuz etkilediği çok büyük bir kesim de çocuklarını tek başına büyüten anneler. Türkiye’de tek ebeveynli hanelerin yüzde 80’inden fazlasında bu tek ebeveyn kadın. Devasa boyutta ekonomik, toplumsal, yapısal sorunlarla tek başına boğuşan, çocuklarını tek başına büyüten 3,5 milyon kadın var ve bu hanelerde 7,5 milyon çocuk yetişiyor. İş yerlerinde, mahallelerde, kamusal kreşlerin olmadığı, bakım emeğinin neredeyse tamamının kadınların omuzlarına bırakıldığı bu sistemde bekâr annelerin güvenceli istihdama erişimi ise neredeyse imkânsız. OECD ülkelerinde bekâr annelerin istihdam oranı yüzde 77 iken buna karşın TÜİK verilerine göre bile bu oran Türkiye’de yüzde 11. Bugün Bekar Anneler Derneği Mecliste çeşitli ziyaretlerde bulundu, taleplerini ve çözüm önerilerini içeren bir dosyayı iletiler. “Toplumsal ve ekonomik dönüşümler sonucunda aile yapısı farklı biçimlerde ortaya çıkabilmekte, tek ebeveynli haneler de bu toplumsal gerçekliğin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Buna karşın mevcut sosyal güvenlik sistemi ve istihdam politikaları ağırlıklı olarak çift ebeveynli hane modelini esas almaktadır. Oysa bu sosyal hizmet sistemleri bizim ‘bekâr anne’ olarak tanımladığımız boşanmış, eşi vefat etmiş veya evlilik birliği bulunmaksızın çocuk sahibi olan ve çocuğunun bakım sorumluluğunu fiilen üstlenen kadını ifade etmemektedir.” diyorlar ve nafaka konusunda, kreşler konusunda, istihdama katılım konusundaki zorluklarını kapsamlı bir dosyayla bize iletmış durumdalar ve burada, üzerinde durmak istediğimiz bir başka nokta bu. Aslında, sosyal hizmet anlayışının hane esasına göre uygulanmasını gerçekleştiren birçok ülke var ve bu ülkelerde kadınlar sadece ailede tanımlanmayıp eşit, özgür bir birey olarak tanımlandıkları için bu sosyal hizmet politikaları onları güçlendiriyor. Dolayısıyla onları güçlendirirken çocukları da kamusal hayatta güvenli bir şekilde kendini ifade edebileceği bir sistemde var olabiliyorlar ama şu anki var olan sistemde kadınlar çocuklarıyla tek başına evlerine kapatılmış durumdalar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

ÖZGÜL SAKİ (Devamla) - Evet, tüm bunlara rağmen çözüm yok mu? Mesela, Aile Bakanı Mahinur Göktaş’ın vatandaşı olduğu Belçika’da tek başına çocuk büyüten kadınlar için konut desteği, vergi indirimi, ücretsiz kreş ve çeşitli projelerle 6 yaşından küçük çocukların bir yıl geçinmesinin tamamını devletin sağladığı, ondan sonra kademeli olarak desteklemeye devam ettiği sistemler var. Aile Bakanı bunları bizzat kendisi yaşadı kendi vatandaşı olduğu ülkede ama ne hikmetse bizim Aile Bakanlığının şu anki sosyal hizmetinde tek başına çocuk büyüten kadınlarla ilgili tek bir ibare olmadığı gibi “sosyal yardım” diye ayda 2 bin lirayı çok büyük bir rakammış gibi sunan bir anlayış var. Biz bunlara itiraz ettiğimizi ve kadınların, çocukların eşit, özgür özne oldukları bir sosyal hizmet politikasının gerekli olduğunu düşünüyoruz. (DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Çanakkale Milletvekili Sayın İsmet Güneşhan.

Sayın Güneşhan, buyurun. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. İYİ Parti grup önerisi üzerine söz aldım. Çok değerli ve kıymetli bulduğumuz bu öneriyi desteklediğimizi belirterek sözlerime başlamak istiyorum.

Bir ülkenin geleceği çocuklarına verdiği nitelikli eğitimle belirlenir değerli arkadaşlar. Son zamanlarda çocuklarımızın dijital dünyadaki güvenliği, gelişimi ve geleceği üzerine son derece önemli konuları konuştuk, hep beraber burada tartıştık. Bunu yaparken ailelerin bilinçlendirilmesi konusu üzerine de defalarca değindik. Bu yüzden mesele sadece çocuklarımızı büyütmek değil nasıl bireyler olarak yetiştirildiğidir. Çocuk yetiştirmek yalnızca karnını doyurmak, barınmasını sağlamak, okula göndermek değildir. Asıl mesele o çocuğu vicdan sahibi, sorgulayan, sorumluluk alan, topluma duyarlı bir vatandaş olarak hayata hazırlayabilmektedir ancak dünya yeni ve hızlı bir değişim sürecinden geçiyor değerli arkadaşlar. Bu değişim çocuklarımız için akran zorbalığı başta olmak üzere siber zorbalık, dijital bağımlılık ve kontrolsüz içerik gibi yeni riskleri de beraberinde getiriyor. Bu Meclis tüm bu riskleri görerek 2018-2026 yılları arasında 4 ayrı Meclis araştırması komisyonu kurdu. Bu komisyonlarda çocukların korunması ve dijital bağımlılıkla mücadele konusunda kapsamlı çalışmalar yapıldı, raporlar hazırlandı ve çözüm önerileri ortaya konuldu. Bakın, komisyonlarda neler söylendi, neler denildi değerli arkadaşlar: “Keskin yasaklarla değil akıllı ve kademeli bir sistemle ilerleyelim.” denildi, “Sağlıklı nesiller yetiştirilmesi için planlı ve programlı ilerleyelim.” denildi. Ailelere, çocuklara, okullara, kurumlara uzanan bir eğitim zinciri kuralım dedik. Tam 7 farklı kuruma yetki ve bütçe verelim, çocukları dijital bağımlılıklara karşı hep beraber koruyalım dedik. Çocukları dijital bağımlılıktan korumak için sadece yasaklar getirmeyelim, onlara alternatif sunalım dedik. Sporla, sanatla, kültürle buluşturalım, sosyal alanlar oluşturalım dedik. Yine, geçtiğimiz günlerde, biliyorsunuz, burada her zaman olduğu gibi sarayın hazırlamış olduğu Sosyal Hizmetler Kanunu’nu hep beraber konuştuk, komisyon raporlarına hiç bakılmadı bile. Bunun gibi birçok öneri havada kaldı, binlerce sayfalık rapor, saatlerce süren tartışmalar; hepsi yok sayıldı, eller kaldırıldı, indirildi ve Meclisten geçti yani bu Meclisin kendi iradesi tamamen -tabiri caizse- yok sayıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

İSMET GÜNEŞHAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, ortada çok net bir gerçek var: Çocuklarımıza maalesef iyi bir eğitim sunamıyorsunuz, can güvenliğini sağlayamıyorsunuz. Hijyenik bir ortamda eğitim görmesini sağlayamadığınız gibi bir öğün yemeği dahi veremiyorsunuz, bir de gelip Cumhuriyet Halk Partili belediyelerimizin açtığı kreşlerle, öğrenci yurtlarıyla, kent lokantalarıyla uğraşıyorsunuz. Tamam, anlaşıldı, sizden teşekkür beklemiyoruz ama bari mâni olmayın.

Değerli milletvekilleri, bizim yaklaşımımız çok açık ve nettir: Yasaklarla değil akılla, cezayla değil sistemle bu işi çözmeliyiz; bütüncül bir devlet politikasıyla hep beraber hareket etmeliyiz, onların hayatlarını yasaklarla daraltmamalı, aksine zenginleştirmeliyiz. Çocuklar üzerinden siyaset olmaz, vatani korumak çocukları korumakla başlar. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Fatma Öncü.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Maraş’ta hayatını kaybeden çocuklarımıza ve öğretmenimize Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Bizim temel yaklaşımımız açıktır değerli arkadaşlar; ülkemizdeki tüm çocukların korunması, haklarının, eserlerinin güvence altına alınması, çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişiminin temin edilmesi ve tüm risklere karşı bilinçli, duyarlı nesiller olarak yetiştirilmesi öncelikli hedefimizdir. Bu kapsam da “çocuğun üstün yararı” ilkesi çerçevesinde hayata geçirilmekte ancak şunu da açıkça ifade etmek gerekir ki bu alanda Hükümetimiz olarak yeni değil yola başladığımız günden itibaren politikalarımızı bu yönde geliştirmekteyiz. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız “çocuğun üstün yararı” ilkesi doğrultusunda her çocuğun aile ortamında güvenle büyümesini temel hedef olarak belirlemiş, bu kapsamda 2025 yılında Sayın Cumhurbaşkanımızın riyasetiyle Aile Yılı ilan edilmiş ve bu alanda 19 bin program gerçekleştirilmiştir. Aile Eğitim Programı kapsamında 6,7 milyon kişiye, Evlilik Öncesi Eğitim Programı’nda da 2,7 milyon kişiye eğitim verilmiştir. Ayrıca, aile danışmanlığı hizmeti 81 ilde ücretsiz olarak 2012’den bugüne kadar 173 bin başvuruya cevap vermiştir. Çocuklarımızın aile yanında desteklenmesi konusunda güçlü bir sosyal hizmet modeli uygulanmaktadır. 2026 sonu itibarıyla 189.425 çocuğumuz sosyal ve ekonomik destek hizmetiyle aile yanında desteklenmektedir; 9.733 lira da çocuklarımıza eğitim, SED yardımı yapılmaktadır. Kreş desteği konusunda 2.368 kreşimizde toplamda 94.173 çocuğumuza eğitim vermekteyiz, bunlardan 3.468 çocuğumuzun da -ailenin sosyoekonomik durumu göz önünde bulundurularak- ücretsiz eğitimden faydalanmasını sağlıyoruz.

Çocukların devamsızlığı, istismar suçuna sürüklenme ve sokakta risk altında bulunma konularında Aile Bakanlığımız uzun zamandır bir program işletiyor arkadaşlar, Çocuklar Güvende Ekipleri tarafından denetlenmesi. Bu programı Bakanlık kendi başına, tek başına değil İçişleri Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığıyla koordineli bir şekilde yürütüyor. Toplamda 18 milyon öğrencimizin tüm verileri KVKK kapsamında 3 Bakanlığın bütünleşik sisteminden, denetim merkezinden yönetiliyor; olağanüstü bir risk görüldüğünde, aileden veya sosyal çevreden veya okuldan uyarı gelmesi sonucunda çocuk denetim altına alınıyor.

Dijital riskler ve siber zorbalıklarla mücadele konusunda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız aktif ve çok boyutlu bir mekanizma işletmektedir. Tam yirmi dört saat hizmet veren sosyal medya çalışma grubumuz bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

FATMA ÖNCÜ (Devamla) - Alo 183 hattıyla da ihtiyaç duyan tüm ailelerimize yirmi dört saat bu hizmet verilmektedir.

Değerli arkadaşlar, az önce de ifade ettiğim gibi, ülkemizde 18 milyon öğrencimiz var -dünyada neredeyse ülkelerin yüzde 50’sinin nüfusundan daha fazla bir nüfustan bahsediyoruz- 1 milyon 50 bin öğretmenimiz var, 753 bin dersliğimiz var -ki bu derslikler 20 kişiliğe düşürülmüş durumda- tam 42 bin rehberlik öğretmenimiz çocuklara bire bir hizmet vermektedir. Gerek ailenin talebi gerek çocukların oluşturulan dosyalarıyla, sınıf öğretmenlerinin tespiti doğrultusunda tüm çocuklarımız rehberlik hizmetinden faydalanmaktadır. Ayrıca çocukların genel durumunun kontrol edilmesi ve denetlenmesi konusunda 3.500 tane de rehberlik merkezimiz bulunmaktadır.

Elbette ki çocuklarımız geleceği oluşturuyor; birlikte, beraber çalışacağız; daha iyi yarınları çocuklarımızın hayatını kolaylaştırarak gerçekleştirileceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- DEM PARTİ Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar ve arkadaşları tarafından, basın özgürlüğünün önündeki engellerin araştırılması amacıyla 5/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

5/5/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 5/5/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

5 Mayıs 2026 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar ve arkadaşları tarafından, basın özgürlüğünün önündeki engellerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan -17742 grup numaralı- Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 5/5/2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Diyarbakır Milletvekili Sayın Osman Cengiz Çandar.

Buyurun. (DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3 Mayıs günü yani önceki gün Birleşmiş Milletler Dünya Basın Özgürlüğü Günü'ydü. Türkiye'de basın özgürlüğünün önündeki engellerin araştırılması önergesini vereli ve üzerinde konuşalı çok zaman geçmedi. 25 Martta, topu topu kırk gün önce aynı konuda önerge vermiştik ve ben söz almıştım. Önergemiz ve bizim önergemizden bir gün önce aynı mahiyette verilmiş olan bir önerge -Sayın AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarımız- her zaman olduğu gibi sizlerin oylarıyla reddedilmişti. Peki, bu kadar kısa bir süre sonra bir kez daha Türkiye'de basın özgürlüğünün durumunun araştırılması önergesini niye veriyoruz ve ben niçin tekrar aynı konuda bu kürsüyü işgal ediyorum? Çünkü aradan geçen kısa süre içinde Türkiye'de basının özgürleşeceğine dair hiçbir emare görülmediği için 3 Mayısın ardından gelen ilk TBMM birleşiminde bugün Türkiye'de basın özgürlüğünün durumu hakkında bir Meclis araştırması açılmasını gerekli görüyoruz. Bu arada, Türkiye'de basının tekel altına alınmasının basın özgürlüğünü nasıl geriletmiş olduğunun yanı sıra, AKP iktidarının her konudaki tekелci tavrının doğurduğu vahim sonuçlara ilişkin çok önemli bir konunun da tutanaklara geçmesi için bu kürsüden dikkatinizi çekmek istiyorum.

22 Nisanda yani iki hafta önce Brüksel'de Küresel Sumud Parlamenterler Kongresi toplandı. İsrail'in Gazze'de yürüttüğü soykırımı teşhir etmek için ve Gazze'ye deniz yoluyla insani yardım götüren konvoyla destek olmak amacıyla dünyanın dört bir yanından gelen parlamenterler ve insan hakları savunucuları Brüksel'de bir araya geldi. Toplantıya Türkiye'den aralarında benim de bulunduğum, 4'ü AK PARTİ'li, 3'ü YENİ YOL Grubundan, 1'i HÜDA PAR'lı, 1'i Yeniden Refah Partili 10 parlamenter katıldı. Gelgelelim söz konusu Gazze'ye yapılacak yardım ile dayanışma kongresi perde arkasından öyle ayarlanmıştı ki konuşma yapmaları için Türkiye'den gelenler arasında söz verilen 3 parlamenterin 3'ü de AKP'liydi. Oysa aramızda, Ekim 2025'te İsrail'in, Sumud Filosuna

saldırıp rehine almış olduğu 3 parlamenter arkadaşımız vardı: Sema Silkin Ün, Necmettin Çalışkan ve Mehmet Atmaca. Bu 3 arkadaşımızdan hiçbirisi kürsüye davet edilmedi, hiçbirine hak etmiş oldukları kadirşinaslık gösterilmedi. Brüksel’deki Sumud Filosuyla dayanışma kongresinin kürsüsü, Türkiye’den gelenler arasında AK PARTİ’lilerin şovu için ayrılmıştı sanki. Brüksel’deki Sumud Parlamenterler Kongresi’nden tam bir hafta sonra, İsrail bir kez daha, Gazze’ye yardım götürmekte olan konvoyu, üstelik Yunan kara sularında saldırdı ve İsrail’in bu saldırısına, Başkanlığını Trump’ın yaptığı, adını “Gazze Barış Konseyi” koyduğu yapı arka çıktı ve Sumud Filosunu gösteriş yapmak amacı taşıyan sahte eylemcilik olarak niteledi. İsrail saldırısına arka çıkan bu yapının içinde Türkiye de yer alıyor. “Türkiye’nin orada ne işi var?” diye bu kürsüden Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’a ve Dışişleri Bakanı Hakan Fidan’a çağrıda bulunarak “Türkiye’yi bu ayıptan kurtarın, Trump’ın kuyruğuna takılmayın, derhâl o konseyden çıkın.” diye haykıran ve davette bulunan ilk kişi benim, açın tutanaklara bakın, göreceksiniz.

Şimdi, bu kez, Brüksel Kongresi’ne katılmış olan AKP’li milletvekili arkadaşlarıma sesleniyorum: Hadi kalkın, Genel Başkanınıza söyleyin, Türkiye, Trump Başkanlığındaki Netanyahu patentli Gazze konseyini derhâl terk etsin. Bunu yaptığınız takdirde işte o zaman boynunuza Filistin kefiyesi takıp orada burada İsrail’i kınamaya hak kazanırsınız. Bu arada siz AKP milletvekilleri, pek umudum yok ama verdiğimiz Türkiye’de basın özgürlüğünün durumu konusundaki Meclis araştırması açılması önergesine de destek olun.

Saygılar sunuyorum. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Cemalettin Kani Torun.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Basın özgürlüğü konusunda verilen önerge üzerine söz aldım. Ülkemizin karnesinde maalesef çoğu zaman zayıflar arasında olan bir alan bu. Sınır Tanımayan Gazetecilerin her yıl hazırlamış olduğu bir endeks var, basın özgürlüğü konusunda ülke puanları ve sıralamaları mevcut. Maalesef Türkiye geçen yıla kıyasla 4 sıra daha gerileyerek 2026’da 163’üncü sıradan girdi listeye. Bulunduğumuz kategoriye “vahim” ismi veriliyor, zaten listede bizden daha vahim durumda sadece 17 ülke var. Biraz daha gayret edersek en vahim ülke durumuna düşebiliriz.

Değerli arkadaşlar, dünyanın hiçbir yerinde hiçbir zaman basına, kitlesel haberleşme araçlarına sansür uygulayarak, ket vurarak bir iktidarın devamı mümkün olmamıştır. Ülkemizde son yıllarda bilgi edinme hakkının, haber verme ve yayma hakkının kullanımını önlemeye veya bu hakkı kullananları yıldırıma yönelik binlerce örneğe şahit olduk. Medyanın tek sesli olması; televizyon kanallarının, gazetelerin iktidarın istediği tarzda, istediği ayarda yayınlar yapması kısa vadede faydalı görünüyorsa olabilir ancak size her zaman önemli katkılar sağlayabilecek eleştirilerden kaçarken çok daha sert bir dirençle karşı karşıya kaldığınızın farkına varmalısınız. Her gün basın emekçilerinin, yazarların, televizyon programcılarının suç unsuru taşımayan sözleri yüzünden şafak operasyonu ile alındıklarını izleyen vatandaşlarımız, hürriyetlerini ihlal eden bu uygulamalara çok daha sert bir muhalif tavırla karşılık veriyor.

Diğer taraftan, konvansiyonel medya organlarını kontrol altında tutarak toplumda haber alma kanallarına yönelik bir güvensizlik algısını besliyorsunuz. Bu yasaklar sosyal medya mecralarını alıştığımız basın-yayın organlarından çok daha popüler bir hâle getirdi. Reklam anlaşmalarından tutun

medya organlarına el koymaya kadar, hem maddi hem moral anlamda basının önüne her gün yeni setler çekiliyor.

Kıymetli milletvekilleri, kontrollü kanallarda sunulan Türkiye manzarası maalesef bugün inandırıcı olmaktan uzaktır. Son on yılda gelir dağılımında yaşanan adaletsizlik, yoksullaşma, işsizlik gibi sorunlar yaşamın her anında hissedilir durumdadır. Basın özgürlüğünün adaletle, adaletin de ekonomik sistemle olan irtibatını artık anlamak zorundasınız. Her eleştiriyi düşmanlık, temel hak ve hürriyetlerin kullanımını iktidarınıza birer tehdit olarak görmekten vazgeçin. Bu hassas terazinin dengeleriyle oynadıkça sosyal hayatı da ekonomik sistemi de siyasal düzeni de altüst ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Eğer dün Sayın Cumhurbaşkanının ifade ettiği gibi, bir Avrupa Birliği vizyonumuz varsa, ekonomik krizden çıkmak için yatırım çekme niyetiniz varsa bu dengede basın özgürlüğünün, haber alma hakkının en hassas alanlardan biri olduğunu bilmeniz gerektiğini düşünüyorum.

Son olarak, Sayın Cengiz Çandar biraz önce bizim gruptan ve diğer gruplardan milletvekillerinin maruz kaldığı muameleye ilişkin olayı anlattı ve bu yakışsız tavrın bir muhatabının da tabii kendisi olduğunu söylemedi ama maalesef kendisidir. Yıllarca uluslararası alanda gazetecilik yapmış, Filistin davasının tanınmış bir ismi olarak, devletin ajansı kendisine mikrofon uzatmaya bile değer bulmamıştır. Bu, bu ajansın kaçınıcı ayıbı arkadaşlar?

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; “basın özgürlüğü” dediğimiz şey aslında sadece gazetecilerin meselesi gibi görülse de doğrudan doğruya bu ülkede yaşayan her bir insanın meselesi ve gerçeğe ulaşma hakkıdır çünkü insanlar ancak doğru bilgiye ulaşabildiğinde sağlıklı düşünebilir, sağlıklı karar verebilirler. Bugün baktığımızda, Türkiye’nin son dönemde bu alandaki uluslararası konumu ne yazık ki iç açıcı bir tablo ortaya koymamaktadır.

Şimdi ülkemizin özellikle basın özgürlüğü konusundaki karnesine kısaca bir bakalım: Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütünün 2026 yılı Basın Özgürlüğü Endeksi’ne göre ülkemiz 180 ülke arasında 163’üncü sırada ve “çok ciddi sorunlar” kategorisinde yer almaktadır. Freedom House tarafından yayımlanan raporda ise Türkiye “özgür değil ülkeler” arasındadır ve 100 üzerinden yalnızca 33 puan almaktadır. İşte bu sebepten dolayı Demokrasi Çeşitlilikleri Enstitüsü ise ülkemizi “seçimli otoriter rejim” olarak tanımlamaktadır. Dünya Adalet Projesi’nin verileri de hukukun üstünlüğü ve temel haklar konusunda ciddi sıkıntılar yaşadığımızı açıkça ortaya koymaktadır. Ortaya konulan bu veriler dünyadan bakıldığında nasıl görüldüğümüzün açık bir ifadesidir.

Değerli milletvekilleri, bu tabloyu sadece eleştiriden öte anlamak ve düzeltmek için dikkate almalıyız çünkü basın özgürlüğü zayıfsa demokrasi de zayıflar,へlkeye gelen yatırımlar azalır, belki de şimdi olduğu gibi hiç gelmez; ondan sonra da yatırımcıların nitelikli çalışanlarını vergiden muaf tutmak için anlamsız yollara girersiniz.

Son olarak, bu alandaki önemli konulardan, tüm basın emekçilerinin ortak sorunu olan basın meslek odasının bir an evvel kurulması için kanun çalışmalarının başlatılması gerektiğini ve İYİ Parti

olarak bu çalışmayı desteklediğimizi belirtiyor, başta basın emekçileri olmak üzere tüm basınımızın Basın Özgürlüğü Günü'nü kutluyor; tüm basın emekçilerini, yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Kadri Enis Berberoğlu.

Sayın Berberoğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, kıymetli vekiller; Cengiz Çandar'ın da ifade ettiği gibi, rutin görevlerimizden birini ifa etmek üzere huzurunuzda bulunuyoruz.

Basın özgürlüğünü, daha doğrusu basının cenazesini kaldırmak üzere ihtisas esasıyla çalışan Meclisimizde bu görev gördüğüm kadarıyla gazetecilere, eski emekli gazetecilere düşüyor, medya mensuplarına düşüyor.

Bakın, size bir kötü haberim var ama sabahtan beri konuşuyoruz zaten. Enflasyon hedefiniz tutmuyor, terörsüz Türkiye patinaja girdi, dış politikada ciddiye alan yok pek bizi fakat bir iyi haberim var: AKP müthiş bir performansla ve uzun bir çalışma döneminin ardından medyayı bitirdi, tam anlamıyla bitirdi. Şimdi, dolayısıyla tek tek “şu gazeteci, İsmail Arı, Alican Uludağ içeride, Tele 1 satılıyor” gibi tekil olayları konuşmak yerine AKP'nin belki de en istikrarlı politikasını konuşmakta yarar var; o da medyayı bitirme politikasıdır.

2008-2009 yılında, bu partinin Cumhurbaşkanı, bu ülkenin en fazla satan 2 gazetesinden birinin, en fazla seyredilen 2 televizyonundan birinin yani Sabah grubunun satışına fiilen katıldı. Katar Emirini getirdi. Bir iş adamına sattırdı TMSF'den bu grubu. Yetmedi, onların parası bitince bu sefer herhâlde ilham alan Başbakan müteahhitleri toplayıp aynı grubu bir daha sattırdı. Onunla da yetinmedi, kalktı Aydın Doğan Grubuna aynı dönemde öyle bir ceza kesti ki izin verirsiniz şöyle bir tarifle izah edeyim: Kırmızı ışıktaki geçen arabaya el konuldu. Bütün grubun varlıkları bir araya gelse o vergi cezasını ödeyebilecek konumda değildi. Doğan Grubu biraz direndi, o da teslim oldu, o da sahadan çekildi.

Televizyonları hiç konuşmaya bile gerek yok; ne hâlde, ne durumda hepimiz farkındayız. Peki, nereye geldik? Maalesef, emekli bir gazeteci, haberci olarak şunu söylemek zorundayım: Artık bu meslek habercilik noktasından tetikçilik noktasına geldi.

HALUK İPEK (Amasya) - Sen de tetikçiydin!

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (Devamla) - O yüzden de sadece muhalefetin değil iktidarın da...

HALUK İPEK (Amasya) - İyi hatırla, sen de tetikçiydin!

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (Devamla) - Yahu, arkadaş...

HALUK İPEK (Amasya) - İyi biliyorsun!

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (Devamla) - Yahu, sana cevap versem süremden gidecek, değmeyecek.

HALUK İPEK (Amasya) - Dön kendine bak!

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (Devamla) - Hadi sus lütfen, olur mu? (CHP sıralarından alkışlar)

Benden tetikçi çıkmaz, senden vekil zor çıkıyor, onu anladık.

BAŞKAN - Sayın Berberoğlu, Genel Kurula hitap edin, boş verin.

KADRİ ENİS BERBEROĞLU (Devamla) - Yani tetikçilikle başlayan bu süreçte sadece muhalefetin değil iktidarın da fena hâlde canı yanıyor. Daha da önemlisi, bugün siyaset kurumu derdini

anlatılabilecek mecra bulamıyor. Bu bizim için de geçerli, sizler için de geçerli ama seviye bu olduğu müddetçe de bundan kurtulmak zor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Murat Alparıslan.

Buyurun Sayın Alparıslan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MURAT ALPARıSLAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ, kurulduğu günden itibaren yasaklarla mücadele etmiş ve kurduğu hükümetlerle de bunları kaldırmak için eylem planlarını hayata geçirmiş bir siyasi harekettir.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Vay be, vay be, yapmayın ya! Güldürmeyin hiç olmazsa bizi ya!

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Özgürlükler ülkesi olmuş!

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Taksim yasak değil mi, Taksim? Taksim'e çıkabiliyor mu insanlar? Taksim yasak değil mi? Bir gün önce oldu.

MURAT ALPARıSLAN (Devamlı) - Başta temel hak ve hürriyetler ile özgürlükler alanında olmak üzere düşünce ve ifade özgürlüklerinin üzerindeki engelleri kaldıran, millî irade ve demokrasiye bariyer kuran ve tuzak oluşturan vesayetle mücadele eden bir siyasi harekettir.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Evet, vesayetin en büyüğünü siz yarattınız.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen...

MURAT ALPARıSLAN (Devamlı) - O sebeple, bu gerçeğin aksine yaklaşımları kabul etmediğimizi peşinen ifade etmek isterim. Öncelikle AK PARTİ öncesindeki basın durumunu ve meselelere yaklaşımını hatırlatmakta fayda olduğunu düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, o günlerde basın tek tipçi, tek sesli, millete parmak sallayan...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - 98 kanalın aynısını gösteriyor.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Şu anda ne âlemde?

MURAT ALPARıSLAN (Devamlı) - ...millî iradeye ve demokrasiye ayar vermeye çalışan, pek çok vesayet kurumunun aparatı olarak ayaklarına gidip brifing alan, attığı manşetlerle iktidar kurmaya ve yıkmaya çalışan bir durumda idi.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Aynen şu dönemi tarif ediyorsunuz, aynen şu dönemi!

MURAT ALPARıSLAN (Devamlı) - AK PARTİ'yle birlikte çok sesliliğe, çeşitliliğe ve çok farklı renkliliğe kavuşmuş...

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - 98'i aynı yayını yapıyor!

MURAT ALPARıSLAN (Devamlı) - ...ifade ve düşünce özgürlüğünün ve özellikle basın hürriyetinin önündeki engeller kaldırılarak gazetecilerin özgürce görevlerini yapması için hem özlük hakları hem meslek kanunları düzenlenmiştir. Önergede ifadesi bulunan ve toptan bir yaklaşımla tutuklu gazetecilerin var olduğunu bir iddia olarak kabul etmekle birlikte gerçek olmadığını da ifade etmek isterim. Zira, hukuk, herhangi bir eylem karşısında o eylemi yapanın mesleğine, cinsiyetine, makamına bakmaz. Her kim işledi ise suç olacak bir eylemi, şayet gazeteci de işlemiş ise o şekilde karşılık bulmuştur ve o şekilde takibat yapılmıştır.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Düşünceyi ifade etmek ne zamandan beri suç oldu?

MURAT ALPARıSLAN (Devamlı) - Basın hürdür ve sansür edilemez.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Gazetecilik ne zamandan beri suç oldu?

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - Düşünce özgürlüğü ve ifade özgürlüğü de Anayasa'da güvence altına alınmıştır. Ancak devletin, yine Anayasa'nın 2'nci, 5'inci, 13 ve 14'üncü maddeleri gereğince toplumun objektif ve doğru bilgilendirilme hakkını da muhafaza etmesi bir görevdir.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - 1 Mayıs'ta Taksim kapalıydı, Taksim, 1 Mayıs'ta. "Yasak yok." diyorsunuz da işte, iki gün oldu.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - Bu anlamda bu düzenlemelerin birtakım yasal mevzuat içerisinde yapılması da bir zarurettir. Önergede birtakım uluslararası kuruluşların güya ülkemizdeki basın özgürlüğüyle ilgili vermiş olduğu karneleri kabul etmemiz mümkün değildir.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Tabii, hiçbir şeyi kabul etmezsiniz. Siz işinize gelirse kabul edersiniz. İşinize gelince kabul edin. "Kabul ediyoruz." demenize şaşardık zaten.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Sizden başka bir şey beklenmez zaten.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - Zira, o kuruluşların Filistin'de, Gazze'de gazetecilere yapılan saldırılarda tek ses çıkarmazken bizlere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - ...objektiflikten uzak, belli bir metodolojisi olmayan ve farklı saiklerle yaklaşım göstererek ortaya koyduğu güya karneyi kabul etmiyoruz.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Böyle konuşmak ne kadar acı geliyor değil mi şimdi sizlere? Mecbursunuz çünkü.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, basın ve basın hürriyeti, kamuoyunu aydınlatma ve bilgi verme çok kıymetlidir.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - 98 kanal aynısının yayını yapıyor ya! Aynı manşetli gazeteler çıkıyor ya!

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - Zira, hakikati muhafaza etmek ve gerçeği güvence altına almak çok değerlidir ve bunlar toplumsal huzurun teminatı ve demokrasinin de güvencesidir.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Aynı manşetle çıkıyor gazeteler, aynı manşetle!

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - AK PARTİ olarak bizler ülkemizi yalanın, manipülasyonun ve dezenformasyonun karanlığına değil hakikatin ve gerçeğin aydınlığına kavuşturmak için çalışıyor diyor ve hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Tabii, tabii, tabii(!)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Koçyiğit.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

60.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ankara Milletvekili Murat Alparslan'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, burada bazı önergeler indirdiğimiz zaman lafûgüzaf olsun diye indirmiyoruz. Bu ülkenin hakikatini, bu ülkenin sorunlarını konuşmak ve bunlara da Meclis olarak çözüm aramak için önergeleri indiriyoruz. İndirdiğimiz önergelerde de genel olarak, veri olarak yasladığımız kuruluşlar da uluslararası saygınlığı olan kuruluşlar. O anlamıyla, genelgeçer ya da belirli lobilerin, şirketlerin yaptığı

değerlendirmeleri asla ve kata dikkate almıyoruz. Şimdi, Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütünün basın endeksi var, bizim önergemizde de Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi var. 180 ülke içerisinde Türkiye 163'üncü pozisyonunda. Şimdi, ben sayın hatibe sormak istiyorum: Gerçekten iktidarlarından önce de bu ülke böyle miydi? En azından bizim bildiğimiz, bizim yaşadığımız ülke böyle değildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Tamamlayacağım Sayın Başkan.

Bu ülkede gazeteciler her düzeyde röportaj yapabiliyordu, her düzeyde haber yapabiliyordu, her düzeyde eleştiri yapabiliyordu; iktidarı eleştirmek sıradan, rutin bir işti ve bu ülkede gazeteciler sayesinde gerçekten birçok olay, olgu, yolsuzluk ve hukuksuzluk da açığa çıkarılmıştı ama bugün tam da hatibin söylediğinin aksine tek sesli bir Türkiye var, sadece yandaş basın var, iktidara biat eden bir basın var. İktidara biat ediyorsanız fonlanıyorsunuz, iktidara biat ediyorsanız önünüz açılıyor, iktidarı eleştiriyorsanız İsmail Arı gibi ya da Alican Uludağ gibi ya da Nedim Oruç gibi tutuklanıp cezaevine konulabiliyorsunuz. Türkiye'nin hakikati budur, bu hakikati çarpıtmak da gerçeği değiştirmeyecektir diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Usta.

61.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, grup önerilerini tartışıyoruz, grup önerilerini tartışırken her siyasi grup kendi hatibini kürsüye çıkarıp verilen grup önerisiyle ilgili düşüncelerini açıklıyor. En son bizim grup önerisinde söz hakkımız var, bizden de bir arkadaşımız, bir milletvekilimiz çıkıyor ve bu grup önerisiyle ilgili düşüncelerini açıklıyor, doğruları söylüyor ama ne hikmetse bu grup önerisini veren bazı siyasi gruplar bunun üzerine tekrar söz alıp tekrar kendi grup önerileri üzerinden bizim hatibimizin söylediklerinin doğru olmadığını, çarpıtma olduğunu, yalan olduğunu vesaire söyleyerek bir savunma hâline geçiyorlar. Burası Meclisin kürsüsü ise bu kürsüde hepimiz çıkıp konuşma özgürlüğüne sahipsek sizin grup önerinizin üzerinde bizim de istediğimizi söyleme hakkımız var. Bunun üzerine söz alıp tekrar bunların doğru olmadığı şeklinde birtakım açıklamalara girmek usulen de doğru değil, etik olarak da doğru değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Siz bir milletvekilisiniz, konuşmayı yapan arkadaşımız bir milletvekili, o da grubumuz adına çıkıp açıklama yapıyorsa buna saygı duyulması gerekiyor. Bu Meclisin kürsüsünde her konuşulan üzerine muhalefetin söz alıp bir “çarpıtma” bir “yalan” bir “doğru değil” ithamlarıyla konuşmacılarımızın ve hatiplerimizin sözlerini yok etme çabalarını doğru bulmuyorum, birbirimize saygılı olmak durumundayız.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN - Öneriyi oy...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Koçyiğit, bir sataşma yok ki.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, etik olmayan...

BAŞKAN - Bir sataşma yok ama.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Var. “Etik olmayan söz.” dedi.

BAŞKAN - Ama sizin söylediğinize hitaben cevap verdi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, “etik olmayan” bir satışma, aynı zamanda hakaret; olur mu...

BAŞKAN - Ne yapacağız? Bu tartışmayı sürdürelim mi ilanihaye?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Tabii ki cevap vereceğiz Sayın Başkan, usule ilişkin söylüyoruz yani lütfen.

BAŞKAN - Lütfen siz de söz isteyin.

Buyurun, buyurun; siz de söz isteyin, buyurun.

62.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Şimdi, Sayın Başkan, ortada etik olmayan bir şey yok. Eğer etik olmayan bir şey varsa bizzat iktidarın vekilinin kürsüden yaptığı konuşma etik değildir. Neden? Çünkü gerçeğe aykırıdır, gerçeği karartıyor, gerçeği çarpıtıyor. “Etik nedir?” hepimiz beraber tartışalım. Haber yaptığı için cezaevine konulmanın neresi etik? Bu ülkede basın özgürlüğü karartılmıştır, buna rağmen çıkıp oradan başka başka bir senaryo anlatmanın neresi etik? Uluslararası Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü’nün basın verisini çarpıtıp “Bilmem ne lobisi?” demenin neresi etik? Tam da burada etik bir tartışma yürütüyoruz çünkü hakikati söylüyoruz. İktidar şunu istiyor: “Ya, biz konuşalım, bütün gerçeği karartalım, bildiğimizi okuyalım, muhalefet de sussun, hiçbir şey demesin.” Vallahi kusura bakmayın yani, tam da istediğiniz tek sesli Türkiye bu. Biz de buna karşı koyuyoruz, biz de buna itiraz ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Toparlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Birazdan ara vereceğim, iş oraya doğru gidiyor, bir yarım saat dinlenelim.

Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Şimdi, bunlar usule ilişkin şeyler Sayın Başkan. Burada halk adına vekillik yapıyoruz, halkın sesini duyurmak için; peki, bugün halk haber alabiliyor mu? Alamıyor çünkü bu ülkede basın karartılıyor, bu ülkede gerçeği yazamıyor gazeteciler; otosansür var, otosansürü yapmayanlar da başka türlü bir sansürün karşılığında cezaevine gönderiliyor. Sonra çıkıyorlar burada diyorlar: “Basın özgürlüğü var.” Buna itiraz ediyoruz, doğru bulmuyoruz, bunu eleştirmeye de devam edeceğiz. Söz hakkına yönelik bir saygısızlık ya da başka bir tutum değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Usta.

63.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, uzatmak istemiyorum ama sadece...

HALUK İPEK (Amasya) - İç Tüzük’e göre söz alın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - İç Tüzük’e göre aldım, satıştı.

BAŞKAN - Sayın İpek, lütfen ama bak, Grup Başkan Vekiline söz verdim. Sürekli oradan laf atıyorsun, müsaade edin ama lütfen.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sadece kendi söylediğini gerçek kabul eden bir anlayışı reddediyoruz. Burası Meclisin kürsüsü ise herkesin fikrini açıklama hakkı var. Bizim de delillerimiz var, bizim de ortaya koyduğumuz rakamlarımız var. Bunları bırakalım, kamuoyu takdir etsin.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Cezaevi verileriniz var, doğru Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Siz “Bu ülkede basın özgürlüğü yok.” deyince basın özgürlüğü olmuyor değil, tam tersine...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Cezaevi verileriniz var.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Evet, ben sizi saygıyla dinledim, siz de dinleyin. Ben de basın özgürlüğüyle ilgili tartışmada bizim hatibimizin de söylediklerini çarpıtmak veya yok saymak yanlış bir davranış, etik dışıdır diyorum ve Türkiye’de basın özgürlüğü sonuna kadar da vardır.

Teşekkür ederim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar ve arkadaşları tarafından, basın özgürlüğünün önündeki engellerin araştırılması amacıyla 5/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, İzmir Milletvekili Ümit Özlale ve arkadaşları tarafından, yüksek enflasyonun farklı gelir grupları üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla 5/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 5 Mayıs 2026 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 5/5/2026 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Murat Emir

Ankara

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İzmir Milletvekili Ümit Özlale ve arkadaşları tarafından, yüksek enflasyonun farklı gelir grupları üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla 5/5/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1873 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 5/5/2026 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İzmir Milletvekili Sayın Ümit Özlale.

Sayın Özlale, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partimizin yüksek enflasyonun farklı gelir gruplarının üzerindeki etkilerinin araştırılması üzerine verdiği öneri adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tam bir ay sonra istikrar programı üçüncü senesini dolduracak. Üç sene önce yüzde 38 olan enflasyon dün açıklandı, yüzde 32. Hürmüz krizinin etkilerini de daha görmedik. Bu istikrar programının 5 tane temel sebeple başarısız olacağını şimdi sizlere anlatmak istiyorum.

Bir, bu istikrar programının hiçbir yapısal tarafı yok. Bakın, sadece para politikasıyla, sadece faizleri değiştirerek hatta kamu maliyesinde değişikliğe giderek enflasyonla mücadele edilmez. İlk üretici ile son tüketici arasındaki üretim zincirini siz kısaltmadıkça, oradaki tekelci yapıyı kırmadıkça, enerjide verimlilik sağlamadıkça, tarım tarafında yapısal reformları hayata geçirmediğiniz sürece sadece Merkez Bankasının para politikasıyla bu enflasyonu düşüremezsiniz. Bu enflasyonun neden hâlâ çok yüksek olduğunun birinci sebebi.

İkinci sebebi, iletişim. Herkesi enflasyonun düşeceğine ikna ederseniz o enflasyon düşer. Şimdi, bakalım, biraz önce Sayın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yukarıda bir sunum yaptı ve dedi ki: “Piyasa Katılımcıları Anketi’ne göre yıl sonu enflasyon beklentisi yüzde 27, hane halkına göre yüzde 50.” Bu kadar büyük fark nereden çıkıyor? Şuradan çıkıyor: Çünkü Sayın Şimşek, sadece piyasa katılımcılarına yönelik bir iletişim çalışması yapıyor. Siz hiç Sayın Şimşek ve değerli bürokratlarını halkın arasında emekliye, emekçiye, öğrenciye, ev hanımına, sanayiciye, küçük ve orta ölçekli işletmeciyeye, çiftçiye istikrar programını anlatırken onları enflasyonun düşeceğine ikna ederken gördünüz mü? Ben görmedim. Sadece finans piyasalarına yönelik bir PR çalışması, bir iletişim çalışması yürütüldüğü için bugün hane halkı piyasa katılımcılarının tersine, enflasyonun yüzde 50 olmasını bekliyor yani iletişim tarafı zayıf.

Üç, riskli; ciddi anlamda bir kur riski var. Bakın, Türkiye’nin döviz açık pozisyonu 230 milyar dolar. Neden? Çünkü sizler üç sene boyunca kuru tamamıyla sabit tutan ve artık demode olmuş tehlikeli bir istikrar programında ısrar ediyorsunuz. Döviz açık pozisyonunun 230 milyar dolar olduğu, Hürmüz kriziyle beraber 20 milyar dolar daha ekstradan bir maliyetin geldiği bir yerde bu istikrar programını yürütmek oldukça risklidir. Bakın, bugün kur yukarı doğru hareket etmeye başlasa, döviz cinsinden borçlandığı için, dövizin yatay seyredeceğini düşünüp döviz cinsinden borçlandığı için birçok sanayicimiz, işletmecimiz zor durumda kalır. O yüzden istikrar programının bu ayağı da sakıncalıdır, risklidir.

Dört, bu istikrar programı çok uzun bir istikrar programıdır. Şöyle söyleyeyim size: Dünyanın hiçbir yerinde enflasyonu düşürmek için üç sene geçiremezsiniz. Bakın, biraz önceki sunumdan size örnek vermek istiyorum, Merkez Bankası Başkanı sunumundan. Dedi ki: “Eğitimde ve gıdada yüzde 60 olan enflasyon yüzde 40’a indi, bu iyi bir haber.” Gelin, sizle beraber bunun matematiğini yapalım. 100 lira olan bir mal, birinci sene sonunda yüzde 60 enflasyonun olduğu bir yerde 160 liradır, üzerine bir de yüzde 40 enflasyon eklerseniz, 224 lira olur yani yüzde 60 enflasyondan yüzde 40 enflasyona düşmeyi bir başarı olarak göstermek doğru değildir çünkü ortalama enflasyon hâlâ yüzde 61’dir. O yüzden de bir dezenflasyon programı bu kadar uzun sürmez.

Bakın, istikrar programının başka bir sakıncası da var, çok maliyetli. Bugün, aranızda ihracatçılarla konuşan, sanayicilerle konuşan, Anadolu kaplanlarının olduğu illerden gelen çok değerli milletvekilleri var. Şöyle bir problemle karşılaşıyorlar: Siz yurt dışına ihracat yapmak istediğinizde ya da yurt dışındaki bir şirketle anlaşma yapmak istediğinizde, bakıyor, çalışanların dolar cinsinden ücreti çok yüksek; yüzde 40, yüzde 50 ama çalışanlara verdiğiniz TL cinsinden ücret de düşük. Dolayısıyla ne çalışanı memnun edebiliyorsunuz ne de bir iş gücü, bir rekabet gücü üzerinden ihracat yapmaya çalışan

sanayiciyi memnun edebiliyorsunuz; burada çok ciddi bir problem var. İhracat odaklı iş yapan, çalışan işletmelerimiz bir, dolar cinsinden daha yüksek ücret verdikleri için rekabet güçlerini kaybediyorlar; iki, çalışanlara da kimsenin inanmadığı enflasyon üzerinden bir ücret artışı verdiği için çalışanlar da memnun değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) - Dolayısıyla ne çalışanları memnun edebiliyorsunuz ne de ihracat odaklı çalışan sanayiciyi memnun edebiliyorsunuz. Günün sonunda şunu söylemek lazım: Yüksek enflasyon her yerde tehlikedir, beraberinde bir toplumsal çürüme getirir, gelir dağılımını bozar, rekabet gücünü zayıflatır, özellikle dar gelirli kesimlerde hayat pahalılığını çok ciddi anlamda hissettirir. Ve bir şey daha var, en kötüsünü maalesef görmedik: Eğer bu istikrar programında ısrar ederseniz, haziranın sonu, temmuz başı gibi Hürmüz kriziyle beraber küresel bir risk, küresel bir enflasyon şoku gelecek.

Ben buradan sayın bakanlarımızdan, Sayın Cumhurbaşkanından, kıymetli bürokratlardan şunu istiyorum: Temmuz ayında gelecek olan yeni bir küresel şoka karşı bizim ekonomimiz ne kadar dayanıklı, ne yapmayı planlıyoruz? Tekrar söylüyorum: Haziran ve temmuzda bütün dünyaya bir şok geldiği zaman biz buna nasıl karşılık vereceğiz diyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) - Keşke sizi dinleseler.

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Birol Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

CHP Grubunun önergesi üzerinde grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Enflasyonu konuşuyoruz, zaten 2018'den beri hep enflasyonu konuşuyoruz. Artık öyle bir hâle gelindi ki “Enflasyonla mücadeleimiz kararlılıkla devam ediyor.” cümlelerinde bir enflasyon yaşıyor, iktidarın enflasyona dair vaatlerinde bir enflasyon yaşıyor.

Değerli arkadaşlar, enflasyonla birlikte aynı zamanda bir de erozyon yaşıyor. İktidarın söylemlerine ve TÜİK'in açıklamalarına yönelik bir güven erozyonu yaşıyor. Şimdi biz mart ayında açıklanan 1,94'lük enflasyona mı inanalım yoksa bu ayki yüzde 4,18'lik enflasyona mı inanalım? TÜİK verileri artık yalancı çoban hikâyesine döndü, ne düşük çıkınca inanıyor insanlarımız ne yüksek çıkınca. Ayrıca, son beş altı yıldır literatüre “enflasyon bahaneleri” adlı bir bölüm ilave edildi ve kazandırınız; pandemi, deprem, savaş hatta yağmur, çamur, rüzgâr hatta dahası var; rahipler, papazlar, pazarcılar, üç harfli marketler, soğan lobileri ve diğerleri. Hâlbuki listeyi sil baştan değiştirmek gerekir. Aslında herkes nelerin yapılması gerektiğini ve nelerin yapılmaması gerektiğini pekâlâ biliyor. Çözmek isteyen bahaneleri değil sebepleri sıralar çünkü yanlış ekonomi politikaları sebep, bahane enflasyonun sonucudur. Listeyi çözüm odaklı bir yaklaşımla ele alırsak şöyle yaparız: Listenin başına savaş yazmak yerine yolsuzluğu yazarsınız, depremi değil israfı yazarsınız; pazarcıyı, marketçiyi değil adaletsizlikleri, hukuksuzlukları yazarsınız.

Değerli milletvekilleri, aslında, ülkemizde birçok adaletsizlik var ama en temel adaletsizlik menşesi, kaynağı yüksek enflasyondur. Dahası, adaletsizlik ve enflasyon birbirlerinin hem sebebidir

hem de sonuçlarıdır. Bu nedenle artık diyoruz ki “Kedi nerede? Ağaca çıktı. Ağaç nerede? Balta kesti. Balta nerede? Suya düştü. Su nerede? İnek içti. İnek nerede? Dağa kaçtı. Dağ nerede? Yandı, bitti, kül oldu.” gibi tekerlemeleri bırakınız artık. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

BİROL AYDIN (İstanbul) - Ve son olarak, ben değerli iktidardaki arkadaşlara sesleniyorum: Siz Amerika Birleşik Devletleri ve İsrail’in İran’a yönelik savaşında yani İran savaşında Amerika Birleşik Devletleri ve İsrail’in yanında hizalanmanızın gerekçesini içeride ekonomiye zarar vermesin diye topluma hazmettirdiniz, anlatmaya çalıştınız. Peki, ne oldu şimdi? Bu kez dönüp bozuk ekonomiyi de savaşla izah etmeye çalışıyorsunuz.

Sonuç olarak, ne emperyalizmle ne de enflasyonla mücadele etmeyi becerebildiniz. Artık bahanelerinizin başarısızlığının görüldüğü bir vasattayız, ortamdayız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

İYİ Parti Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Hüsmen Kırkpınar.

Sayın Kırkpınar, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Ülkenin ekonomi yönetimi enflasyonun geçici olduğunu iddia ederek âdeta bir konfor alanına sığınmıştır. Oysa Merkez Bankasının kendi anketleri dahi bu verileri yalanlamakta, enflasyon beklentileri sürekli yukarı yönlü güncellenmektedir. Çarşığı, pazarı hesaba katmayan hayali hedeflerle ekonomi yönetilemez. Siz masa başında gerçek dışı hedefler koydukça, sokakta beklentiler bozuluyor, etiketler her gün değişiyor.

Değerli milletvekilleri, TÜİK’in açıkladığı rakamlar ile halkın hissettiği hayat pahalılığı arasında makas artık öyle bir noktaya geldi ki resmî veriler tüm inandırıcılığını yitirmiştir. Bakınız, TÜİK nisan ayı yıllık enflasyonunu yüzde 32,37 olarak ilan ederken bağımsız ENAG yıllık enflasyonun yüzde 55,38’e ulaştığını ortaya koymaktadır, aradaki 23 puanlık fark basit bir yöntem farkı değil açık bir şeffaflık krizidir. Buradan ekonomi yönetimine soruyorum: Eğer açıkladığımız bu fiyatlar doğruysa siz bu ucuz ürünleri Allah aşkına hangi marketten alıyorsunuz? Söyleyin, adresini verin, dar gelirli vatandaşımız da emeklimiz de gidip oradan alışveriş yapsın. Ortada suni bir tablo var, bunu gizlemeye çalıştığınız o fiyatlar her ay on milyonlarca çalışanın, emeklinin sofrasından çalınan lokmanın ta kendisidir.

Gelin, seçim bölgem İzmir’e; Kemeraltı Çarşısı’na, Basmane’ye, Tire’nin, Ödemiş’in boynu bükük üreticisine bir bakalım. Bornova’da, Karşıyaka’da pazarları bir gezin, esnafın feryadı göğe çıkmış. Eskiden bereketiyle anılan o çarşılarda şimdi insanların birbirinin gözüne bakmaktan kaçındığı ağır bir mahcubiyet hâkim. Maaş zamlarını TÜİK’in bu sanal rakamlarına mahkûm etmek çalışanlarımızı bile bile yoksulluğa terk etmektir. Toplu sözleşmedeki artışlar daha ilk çeyrekte eriyip gidiyor. Asgari ücretin reel satın alma gücü ise geçmişin dahi gerisine düşüyor. Bu kürsüden siyasi propaganda yapmıyoruz, sokağın acı gerçeğini buraya taşıyoruz.

Sonuç olarak değerli milletvekilleri, bu feci tabloyu sürekli dışsal şoklara bağlamak hedef saptırmaktır; asıl neden içseldir, tarımdaki çözülme, girdi maliyetleri ve yönetime duyulan güvenin

sıfırlanmış olmasıdır. Yılda tek bir kez belirlenen ve enflasyon karşısında hızla eriyen bir ücret politikasıyla çalışanı koruyamazsınız. Bu ülkenin işçisi de emeklisi de çiftçisi de bu dürüst araştırmayı sonuna kadar hak etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

HÜSMEN KIRKPINAR (Devamla) - İYİ Parti Grubu olarak önergeye “evet” oyu vereceğimizi belirtiyor, yüce Meclisinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Adalet Kaya. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Kaya.

DEM PARTİ GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben öncelikle, Süper Lig’e yükselen takımımız Amedspor’u bir kez daha kutluyorum. Kulüp yönetiminden futbolculara ve tabii ki en önemlisi, o onurlu duruşuyla yıllardır direnen taraftarı tebriklerimi buradan da sunuyorum. “...”¹ Süper Lig’e. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, önergeye gelecek olursak, yine aynı ülkede ancak iktidarla âdetâ farklı bir evrende yaşadığımızı hissettiğimiz bir güne uyandık. “Neden?” dersiniz çünkü dün TÜİK, nisan ayı enflasyon oranlarını açıkladı. TÜİK’in açıkladığı enflasyon, iktidarın beklentilerinin çok üstünde ama halkın yaşadığının da katbekat altında. Maliye Bakanı Şimşek de diyor ki: “Enflasyonla mücadeleyi kararlılıkla sürdürüyoruz.” Bu paylaşımı alıntılamanın bir yurttaş “Basit bir pizzacıyım, dükkânıma aldığım ürünlerin neredeyse tamamı 1 Ocaktan beri en az yüzde 50 oranında arttı, biz de menüyü öyle artıramıyoruz ne yazık ki. Hangi istikrar, hangi kararlılık bu?” diye soruyor Sayın Bakana, gerçekten biz de merak ediyoruz. Emekçinin, asgari ücretlinin ve emeklinin sofrası her geçen gün daha da küçülüyor. Çiftçi, girdi maliyetleri nedeniyle üretmeyecek duruma gelmiş durumda. Sadece nisan ayı itibarıyla asgari ücret enflasyon karşısında 4.110 lira eridi, en düşük emekli aylığı ise yaklaşık 3 bin liralık kayba uğradı. Ekonomi politikası âdetâ duvara toslarken olan alın teriyle geçinmeye çalışan yurttaşlara oluyor. Açlık sınırının 35.500 liraya, yoksulluk sınırının 112.600 liraya fırladığı bu ortamda dar gelirli yurttaşlar ağır bir yaşam mücadelesi veriyor, âdetâ hayatta kalmaya çalışıyor. Düşük gelir grubunun bütçesinin üçte 1’ini gıdaya ayırmak zorunda kaldığı bir ülkede yıllık yüzde 34,55’e ulaşan gıda enflasyonu halkın mutfağındaki yangını daha da büyütmektedir. Nisan ayında doğal gazda yüzde 44, ulaşım da yüzde 20, elektrikte ise yüzde 17 oranında yansıyan artışlar yurttaşın sırtındaki yükü katlanılamaz hâle getirdi. Karşı karşıya olduğumuz enflasyon, iktidarın tercihlerinin yarattığı kronik ve yapısal bir sorundur. Memurları, emeklileri, çiftçiyi temmuz ayında bekleyen tehlike, artan enflasyonun altında ezilecekleri ve resmî rakamlara göre bile kayıp yaşayacakları yeni bir yoksullaşma dalgası olacak. Buna karşı şimdiden politika geliştirmek hepimizin görevi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET KAYA (Devamla) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun, lütfen tamamlayın.

ADALET KAYA (Devamla) - Resmî veriler ile toplumsal gerçeklik arasındaki bu devasa uçurumun Meclis tarafından araştırılmasını ve acil yapısal çözümler geliştirilmesini elzem görüyoruz.

Bu önergeyi desteklediğimizi belirterek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

¹ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Sayın Ertuğrul Kocacık.

Buyurun Sayın Kocacık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ekonomide güvenin temeli öngörülebilirliktir, istikrardır ve en önemlisi fiyat istikrarıdır. Bugün uyguladığımız ekonomi programı da tam olarak bu anlayış üzerine inşa edilmiştir. Bu program sadece iç dinamiklere odaklanan, dar bir çerçeve değil küresel gelişmeleri doğru okuyan, riskleri yöneten ve çok boyutlu politikalarla desteklenen güçlü bir yol haritasıdır. Uyguladığımız programın sonuçlarını artık daha net görüyoruz. 2023 sonunda yüzde 64,8 olan yıllık enflasyon 2026 Nisan itibarıyla yüzde 32,4'e gerilemiştir. Enflasyonda aşağı yönlü bir eğilim başlamış, dezenflasyon sürecinde önemli bir mesafe katedilmiştir. Bu gelişme bir tesadüf değildir; bu, kararlı bir iradenin, disiplinli bir ekonomi yönetiminin ve doğru politika tercihlerinin doğal sonucudur. Biz, yalnızca talebi baskılayan geçici tedbirlerle değil üretimi artıran, arzı güçlendiren ve yapısal adımlar atan bir yaklaşım sergileyerek enflasyonla mücadeleyi günü kurtaran adımlarla değil kalıcı çözümlerle yürütüyoruz. Ancak şu gerçeği de göz ardı edemeyiz: Dünya son derece hassas bir dönemden geçmektedir. Enerji piyasalarındaki dalgalanmalar, jeopolitik gelişmeler ve kritik geçiş hatları üzerindeki riskler küresel ölçekte maliyetleri artırmaktadır. Bu gelişmeler ulaştırmadan sanayiye, gıdadan enerjiye kadar pek çok alanda fiyatlar üzerinde baskı oluşturmaktadır. İşte tam da bu noktada mesele şudur: Enflasyonla mücadele sadece iç politikaların değil aynı zamanda küresel şoklara karşı dirençli bir ekonomi inşa etmenin meselesidir. Biz de tam olarak bunu yapıyoruz, bir yandan para ve maliye politikalarımızı kararlılıkla uygularken diğer yandan enerji fiyat şoklarının etkisini azaltacak mekanizmaları devreye alıyoruz. Üretim maliyetlerini sınırlayan tedbirler alıyor ve arz yönlü politikalarla ekonomimizin dengesini güçlendiriyoruz. Tarımda üretimi artıran, konutta arzı genişleten, enerjide maliyetleri dengeleyen adımlarımız enflasyonla mücadeleyi çok boyutlu bir zemine oturtmaktadır.

AK PARTİ olarak “sosyal devlet” ilkesinden asla taviz vermedik, bundan sonra da vermeyeceğiz. Sosyal destekleri büyüttük, dar gelirli vatandaşlarımızın yanında olduk, çalışanlarımızı ve emeklilerimizi enflasyona karşı koruyacak adımları kararlılıkla attık. Bugün geldiğimiz noktada sosyal yardımların kapsamı ve etkinliği devletimizin vatandaşını hiçbir zaman yalnız bırakmadığının en açık göstergesidir.

Saygıdeğer milletvekilleri, hedefimiz nettir: Enflasyonu kalıcı olarak tek haneye indirmek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ERTUĞRUL KOCACIK (Devamla) - Bunu yaparken küresel gelişmeleri yok sayan değil onları doğru yöneten, geçici dalgalanmalara teslim olan değil dayanıklı bir ekonomik yapı kuran bir anlayışla ilerliyoruz çünkü biliyoruz ki küresel krizler gelip geçicidir ama güçlü ekonomi, sağlam irade ve doğru politika kalıcıdır ve bugün Türkiye, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde daha büyük ve daha güçlü Türkiye hedeflerine kararlılıkla ilerlemektedir.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**A) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)**

3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden, Süper Lig'e çıkan Erzurumspor'un Kulüp Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri Genel Kurula takdim edildi ve Süper Lig'de başarılar diledi.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bu yıl Süper Lig'e çıkan Erzurumspor Kulüp Başkanı ve yönetim kurulu üyeleri locadan Genel Kurulu izliyorlar. (Alkışlar) Biz de Divan olarak kendilerini kutluyor ve Süper Lig'de başarılar diliyoruz.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

B) ÖNERGELER (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, (2/3283) esas numaralı Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/141)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/3283) esas numaralı Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesi uyarınca doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını talep ederim.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Suat Özçağdaş

İstanbul

BAŞKAN - Öneri üzerinde Sayın Suat Özçağdaş'a söz veriyorum.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de 60 bin civarında okulumuz var, 15 milyondan fazla öğrencimiz bu okullarda, 1 milyondan fazla öğretmenimiz de okullarımızda hizmet veriyor ve maalesef ne bu öğretmenlerimizi ve çocuklarımızı güvenlik olarak koruyabiliyoruz ne de onlara temiz bir imkân yaratabiliyoruz, tuvaletleri temizleyebiliyoruz. En son, burada 21 nisan tarihinde konuşmuştum, Kahramanmaraş'ta yaşanan acı olaylardan sonra Meclisimizde "Acının siyaseti olmaz." söylemleri altında, gözyaşları içerisinde Kahramanmaraş'ta kaybettiğimiz çocuklarımızla ilgili konuşmuştuk. O günden bugüne, Kahramanmaraş'ta bu acı olayın yaşandığı günden bugüne 5 çocuğumuz daha öldü, 5 kişi daha öldü; 2'si MESEM öğrencisi, 2'si bahçede yıldırım düşmesi sonucu, 1'i de Kahramanmaraş'ta yaralanan Almına kızımız olmak üzere 5 çocuğumuz daha öldü, on beş günde 5 çocuğumuz daha öldü.

İlk günlerde yıllardır vermiş olduğumuz teklifi reddedenler "Bununla çözüm olmaz." diyenler bugün görüşlerini değiştirmiş gözüküyorlar. Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin "Adı ne olursa olsun, okul polisi veya başka bir isim eğer bir polis olarsa bu polisin formasyonu itibarıyla bu konularda eğitilmiş kişilerden seçilmesi ve farklı bir kadro ihdas edilmesini savunuyoruz." demiş, Yusuf Tekin 2 mayıs tarihinde söylemiş. Bugün size sunmuş olduğumuz bu yasa teklifi Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in "Farklı bir kadro ihdas edilmesi gerekir." dediği şeydir. 65 bin güvenlik görevlisine ihtiyacımız var. Bu ülkenin güvenlik alanında görev yapmış, son derece deneyimli uzman çavuşlarından, erbaşlarından onlara gerekli testleri yaparak, çocuk pedagojisi üzerine ders vererek, eğitimler vererek okullarımızın güvenliğini artırmak zorundayız tıpkı Sayın Bakanın söylemek durumunda kaldığı gibi.

Efendim, okullar sadece güvenlik görevlisiyle korunabilir mi? Hayır, korunamazlar. Okul sosyal hizmet programınız yoksa, psikososyal destek programınız yoksa, Mahmut Özer'in söz verdiği ama Yusuf Tekin'in yapmaktan kaçtığı rehber öğretmenler yoksa, öğretmenler ve müdürler okullarda çaresizse; okullar mutlu, sağlıklı yaşanan keyifli yerler hâlinde değilse elbette tek başına güvenlikçiyle çöremezsiniz ama milletvekillerinin, bakanların, belediye başkanlarının, hastanelerin, postanelerin, AVM'lerin kapısında güvenlik görevlisi varsa, Millî Eğitim Bakanının da şimdi söylemeye başladığı gibi, okulların kapısında güvenlik görevlisine ihtiyaç vardır, 65 bin güvenlik görevlisine. (CHP sıralarından alkışlar) Yusuf Tekin 26 Haziran 2025'te TGRT Haber TV'ye "Sayın Cumhurbaşkanımızın müdahalesiyle biz 2026 bahar döneminin başında Toplum Yararına Programı'nı kaldırıp farklı bir modelle okullarımızın temizlik ve güvenlik problemini kadrolu değil ama farklı bir çözüm mekanizmasıyla 2026 bütçesine koymuş olacağız ve o sorunu da çözeceğiz." demişti, bugüne kadar çözemedi. 2026'nın -Meclis farkında olmayabilir- Şubat ayının sonu itibarıyla Yusuf Tekin ve arkadaşlarının becerisi sayesinde okullar iki hafta boyunca 70 bin temizlik görevlisinden de mahrum kaldı çünkü bu kadroları sağlayan arkadaşlar şubat sonuna kadar sözleşmelerini imzalamışlardı, iki hafta boyunca okullarda 70 bin temizlik görevlisi yoktu. Biz okullarda neden kadrolu temizlik görevlisi olmadığını anlayamıyoruz. Sizin çocukluğunuzda olan, okullarda "hademe" dediğimiz, okulların temizliğini sağlayan personelin; iş güvencesi olan, kadrolu olan bir temizlik personelinin atamasına neden karşı olduğunuzu anlamıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) 8 bin lira maaşla 120 bin kişiyi işe alacağınızı zannettiniz, alamadınız. Ne oldu? İki şey oldu: Okul aile birliklerine neredeyse salma çıkararak zorunlu bağışlarla temizlik sorunu çözüldü. Öğrenciler, veliler, aileler, öğretmenler, müdürler okulları temizlemek zorunda kaldı tıpkı şubat ayının sonunda olduğu gibi. Bu yasa teklifiyle beraber okullarımızın ihtiyacı olan yani 60 bin devlet okulunun ihtiyacı olan 100 bin temizlik görevlisi yasa teklifimizi de vermiş bulunuyoruz. Türkiye'nin kadrolu, her gün orada olacak, yıllar içerisinde olacak, okulun bir parçası hâline gelmiş, iyi eğitilmiş temizlik ve güvenlik personeline ihtiyacı vardır; bu, bizzat Bakanlık ve bizzat tüm kurumlar tarafından dile getirilmekte olan bir gerçektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SUAT ÖZÇAĞDAŞ (Devamla) - Sayın milletvekilleri, bu Parlamento iktidar partisinden defalarca reddetmesi nedeniyle okul saldırılarının önlenmesi için bir araştırma komisyonu kuramamıştı. Kahramanmaraş'ta bugün itibarıyla 9 çocuğumuz ve 1 öğretmenimiz öldüğü için kurmak zorunda kaldınız. Bir kez daha "Acının siyaseti olmasın." diyerek sonradan ağlamayalım. Şu anda Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna bakarak söylüyorum: Bu, sizin için bir turnusol testidir. Okullara güvenlik görevlisi gerektiğini Millî Eğitim Bakanı söylemektedir, okulların güvenlik görevlisi ihtiyacı olduğunu Cumhurbaşkanı ve herkes söylemektedir. Dolayısıyla Parlamento sorunları çözmek için vardır, sonradan ahkâm kesmek için yoktur. İşte bir teklif, 65 bin okul güvenlik görevlisi, 100 bin temizlik görevlisi...

İktidar partisinden bu ülkenin çocuklarına sahip çıkmasını istiyoruz.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önerge üzerinde teklif sahibi olarak İstanbul Milletvekili Sayın Suat Özçağdaş'ın konuşmasını dinledik.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

MURAT EMİR (Ankara) - Kabul edildi Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Divanda Kâtip Üyeler arasında ihtilaf var, o nedenle elektronik oylamaya başvuracağım.

Elektronik oylamayı başlatıyorum ve iki dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Önerge kabul edilmemiştir.

3.- Başkanlıkça, İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın (10/4004, 4005, 4006, 4007, 4008, 4009) esas numaralı Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta Okullarda Meydana Gelen Olaylar ile Çocukların Dijital Ortamlarda Karşılaştıkları Riskler ve Olumsuz Etkilerin Tüm Yönleriyle Ele Alınarak Araştırılması, Çözüm Önerileri Geliştirilmesi ve Benzer Olayların Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden 30/4/2026 tarihinde istifasına ilişkin önerge yazısı (4/143)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grup Başkanlığının İç Tüzük'ün 21'inci maddesi uyarınca İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta Okullarda Meydana Gelen Olaylar ile Çocukların Dijital Ortamlarda Karşılaştıkları Riskler ve Olumsuz Etkilerin Tüm Yönleriyle Ele Alınarak Araştırılması, Çözüm Önerileri Geliştirilmesi ve Benzer Olayların Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazısı 30 Nisan 2026 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

VIII.- SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

1.- (10/4004, 4005, 4006, 4007, 4008, 4009) esas numaralı Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta Okullarda Meydana Gelen Olaylar ile Çocukların Dijital Ortamlarda Karşılaştıkları Riskler ve Olumsuz Etkilerin Tüm Yönleriyle Ele Alınarak Araştırılması, Çözüm Önerileri Geliştirilmesi ve Benzer Olayların Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunda boş bulunan üyeliğine seçim

BAŞKAN - Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta Okullarda Meydana Gelen Olaylar ile Çocukların Dijital Ortamlarda Karşılaştıkları Riskler ve Olumsuz Etkilerin Tüm Yönleriyle Ele Alınarak Araştırılması, Çözüm Önerileri Geliştirilmesi ve Benzer Olayların Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunda boşalan ve YENİ YOL Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Ankara Milletvekili Mesut Doğan aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir...

2.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğine seçim

BAŞKAN - Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boşalan ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Kaya...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

64.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, bekâr annelere ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) - Türkiye'de her 10 haneden 1'i artık tek ebeveynli. Bu hanelerde 3,5 milyon bekâr anne ve 7 milyondan fazla çocuk var; buna rağmen bu haneler çoğu zaman aile olarak dahi görülüyor, sosyal politikalardan yeterince yararlanamıyor. Genel kadın istihdamı yüzde 35,8 iken bekâr annelerde bu oran yüzde 10'a düşüyor, çocuk yoksulluğu riski ise 3 kat artıyor. Bekâr anneler bakım veren, gelir sağlayan ve karar veren olarak devletin paylaşması gereken yükü tek başına

omuzluyor. Bu hafta sonu Anneler Günü; bekâr anneler için özgül, sosyal politikalar şart. Mecliste derhâl bir komisyon kurulmalı, mevzuat bu gerçeğe göre düzenlenmelidir. Bu ülkenin anneleri çocuklu ve onurlu bir yaşamı hak ediyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Sümer...

65.- *Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Kozan ilçesinde yaşanan yağış ve dolu felaketine ilişkin açıklaması*

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kozan ilçemizdeki sel felaketinde yaşamını yitiren vatandaşımıza Allah'tan rahmet, kederli ailesine başsağlığı diliyorum.

Şiddetli yağış ve dolu felaketi bölge tarımını bitme noktasına getirmiştir. Sert çekirdekli meyve ağaçlarımız, narenciye bahçelerimiz çiçek döneminde ağır bir darbe almıştır. Binbir emekle ekilen mısır, buğday ve ayçiçeği tarlalarımız dolu ve sel suları altında kalarak kullanılamaz hâle geldi. Tarım Bakanlığı bölgeyi derhâl afet bölgesi ilan etmeli, mağdur olan çiftçimizin sesi duyulmalı, zararı karşılanmalıdır. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlar en az iki yıl faizsiz şekilde ötelenerek çiftçimize nefes aldırılmalıdır. İlçe Tarım Müdürlüğüne, Kaymakamlığa ve Tarım Bakanlığına buradan çağrı yapıyoruz: Kozan'ın sesine kulak verin, yaraları el birliğiyle saralım; çiftçi yaşasın ki memleket kalkınsın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bilici...

66.- *Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, TÜİK tarafından açıklanan nisan ayı enflasyonuna ilişkin açıklaması*

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Sayın Başkan, teşekkürler.

Nisan ayı enflasyonu TÜİK tarafından 4,18 olarak açıklandı ama çarşı, pazar, sokak bunun tamamen zıddını göstermekte. Bizim ülkemizde yaşadığımız bu enflasyon sorununu hiçbir Avrupalı ülke, hiçbir modern ülke bugünlerde bu kadar derinden yaşamamakta. Bu enflasyonun, bu hayat pahalılığının sorumlusu kim diye buradan sormak istiyorum; bizi kim buraya getirdi diye sormak istiyorum. 20 bin TL emekli maaşıyla, 28 bin TL asgari ücretle vatandaş nasıl geçinsin, nasıl ihtiyaçlarını karşılasın; bunu sormak istiyorum. Ondan dolayı emeklimize, emekli maaşlarına, asgari ücrete zam getirilmeli diyorum, ara zam mecburdur diyorum ve bayram ikramiyelerine de ara zam şarttır diyorum.

BAŞKAN - Peki, son olarak Sayın Güneşhan, buyurun.

67.- *Çanakkale Milletvekili İsmet Güneşhan'ın, Tarım ve Orman Bakanlığının taşra teşkilatındaki araç filosuna ve şoför kadrosu eksikliğine ilişkin açıklaması*

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tarım ve Orman Bakanlığımızın taşra teşkilatlarında görev yapan personelimiz ne yazık ki otuz yıl ve üzeri araçlarla hizmet etmeye çalışmaktadır. Bu araçlar artık sadece eski değil aynı zamanda ciddi bir güvenlik riski hâline gelmiştir. Araç muayenelerinden dahi “emniyetsiz” olarak geçen bu taşıtlarla ülkemizin dört bir yanında görev yapan personelimiz her gün canını riske atmaktadır. Freni tutmayan, lastiği yıpranmış araçlarla yola çıkmak kamu hizmeti değil âdeta bir tehlikeyi göze almaktır. Öte yandan, bu kadar eski araçların sürekli arıza yapması, yüksek bakım ve yedek parça maliyetleriyle devlet bütçesine de ayrı bir yük getirmektedir. Diğer bakanlıklarda olduğu gibi araçların düzenli olarak yenilenmesi gerekirken Tarım teşkilatı bu konuda maalesef geri planda kalmıştır. Ayrıca şoför kadrosu eksikliği nedeniyle teknik personel araç kullanmak zorunda kalmakta, olası kazalarda mağduriyet yaşanmaktadır. Buradan çağrıda bulunuyorum: Tarım teşkilatımızın araç filosu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.29

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.46

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: İshak ŞAN (Adıyaman), Nurten YONTAR (Tekirdağ)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 90'ıncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Sayın Meriç, buyurun.

68.- *Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, emeklilere ilişkin açıklaması*

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Kurban Bayramı yaklaşırken milyonlarca emekli yine aynı sorunun cevabını arıyor: Bu bayram nasıl geçecek? Yıllarca çalışıp bu ülkeye hizmet eden emekliler bugün temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanıyor; gıda fiyatları katlanmış, et artık sofraya girmekte zorlanıyor. Bir kurban kesmek milyonlarca emekli için hayal hâline gelmiş durumda, buna rağmen bayram ikramiyeleri gerçek enflasyon karşısında hızla eriyor. Bu durum yanlış ekonomi politikalarının sonucudur, emek veren değil paradan para kazanan kazanıyor maalesef. Sosyal devlet vatandaşını bayramda yalnız bırakmaz, emeklinin bayramı sözde değil gerçek destekle bayram olur.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Çok doğru söyledi.

BAŞKAN - Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Hatay Milletvekili Adem Yeşildal ve Ardahan Milletvekili Kaan Koç ile 72 Milletvekilinin Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- *Hatay Milletvekili Adem Yeşildal ve Ardahan Milletvekili Kaan Koç ile 72 Milletvekilinin Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3466) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 250)*²

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

30 Nisan 2026 tarihli 89'uncu Birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm, geçici madde 1 dâhil 17 ila 31'inci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen, YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurun. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

² 250 S. Sayılı Basmayazı 28/4/2026 tarihli 87'nci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, Çevre Bakanlığını ve ilgili bakanlıkları ciddiyete davet ediyorum. Burada kanunun geneli üzerinde konuşuluyor, sırada bir bürokrat yok.

Sayın Başkanım, isterseniz, İç Tüzük açısından sorun varsa bekleyebilirim, bürokratlar yoklar yerlerinde.

BAŞKAN - Siz devam edin, buyurun.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Efendim, ilgili Bakan Yardımcısı geçen hafta da katılmadı görüşmelere; bu, doğru değil.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Burada, burada; Bakan Yardımcısı da burada, aradaydı.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Efendim, ben bu konuda uyarıda bulunmuştum, acaba özel tepki için mi yapıyorlar?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Necmettin Bey, Bakan Yardımcısı burada.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Haklı efendim, haklı; kanunda bulunsun, bakan yardımcısı değil bakanın olması lazım.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Efendim, zaten buraya bakanlarımız gelmiyor, bari bakan yardımcılarımız gelip dinlesinler.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Hayır Başkanım, bürokratlara konuşmaya gerek yok ki, Genel Kurul konuşması bu, ne alaka yani!

BAŞKAN - Sayın Usta, bu her zaman sorun oluyor. Komisyonda bazen bir kişi oturuyor, bazen iki kişi oturuyor, bürokratlar olmuyor; lütfen şunu bir derli toplu hâle getirelim, bu tür tartışmalara mahal vermeyelim, her seferinde bu tartışma oluyor. (CHP sıralarından “Bravo Başkan!” sesleri, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) - İktidar sorumluluğunu bilmiyor ki!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Komisyon üyesi orada, yeterli.

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) - Yeterli değil.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Gerek yok, gerek yok.

Sayın Başkan, Komisyon yerinde mi? Yerinde olduğu için gerek yok.

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, buyurun yerinize, buyurun yerinize siz, siz buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Teşekkür ederim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Geldi, Bakan Yardımcısı da geldi; Bakan Yardımcımız geldi, bürokratları da geldi. Buyurun, daha konuşmasın Necmettin Bey.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Sayın Başkanım, “Komisyon yerinde mi?” diye soruyorsunuz.

BAŞKAN - Ya, bir müsaade eder misiniz ama...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ama olmaz ki!

BAŞKAN - Allah Allah, bir müsaade edin.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Arkadaşların karpisine göre iş yapılmaz ki!

BAŞKAN - Buyurun, siz yönetin, buyurun; Allah Allah!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Sayın Başkan, ben bunu söylemek zorundayım, arkadaşlar yanlış yapıyor.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Bir tek sen doğru yapıyorsun!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - O kaprise gerek yok!

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Neresi kapris bunun ya!

BAŞKAN - Sayın Milletvekili, bu konu sürekli tartışma konusu oluyor.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Sayın Başkanım, bakın, benim dediğimi anlamıyorsunuz; bakın, siz diyorsunuz ki: “Komisyon yerinde mi?”

BAŞKAN - Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.51

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.55****BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL****KÂTİP ÜYELER: İshak ŞAN (Adıyaman), Nurten YONTAR (Tekirdağ)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 90'ıncı Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

İkinci bölüm üzerinde gruplar adına ilk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'a aittir. (YENİ YOL, CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar)

Sayın Çalışkan, önce şu Komisyon sıralarına bakın, uygun mudur?

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Evet.

BAŞKAN - Peki, buyurun Sayın Çalışkan.

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada yaptığım şey Türkiye Büyük Millet Meclisinin onurunu korumaktır. (YENİ YOL, CHP ve İYİ PARTİ sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Az kalsın Komisyon gidiyordu...

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Bırak Allah aşkına!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ya, bırak Allah aşkına!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Burada bu bürokratlar Meclise saygı duymak zorundadır. (YENİ YOL, CHP ve İYİ PARTİ sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Konuş Necmettin, konuş! CHP seni alkışlıyor, yürü! Bak, CHP seni alkışlıyor, yürü!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Yoksa ne Ejder ağabeye ne Kayhan ağabeye sözüm yok, müdürüm de baş göz üstüne. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ya, bırak Allah aşkına! Onurunu ayaklar altına alan sensin; farkında değilsin Necmettin Bey, farkında değilsin yaptıklarının! CHP seni alkışlıyor!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bu kanun teknik bir kanun. Teknik kanun olduğu için de farkındasınız ki geçtiğimiz hafta bazı konuşmalarımızdan feragat ettik. Bugün de bizim bu feragatimiz, iyi niyetimiz âdeta suistimal ediliyor. Şimdi bunu net söylememiz gerekir ki bu kanun ne kadar teknik bir kanun teklifi ise de aslında çok ciddi tezatlar barındırıyor ama zaten kanunun şike olduğu da ortada. "Niye?" dersiniz, teklifin ilk 10 imzacısına bakın, içerisinde 1 jeoloji mühendisi, 1 mimar, 1 makine mühendisi, 1 harita mühendisi, 1 alanında uzman yok. (YENİ YOL ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Deprem bölgesi vekillerine "depremle ilgili madde" diye imza attırmışlar, insaf yani! Biraz ciddiyet! Aynı zamanda, teknik kanun olmakla beraber içerik itibarıyla da ne yazık ki vasat, vasatın altında.

Şimdi, apartman yönetmeliği, site yönetimiyle ilgili sorun var. Ne yapalım? Aidatı düşürelim. Oysa günah keçisi bularak popülizm yapılıyor, sorun kökünden çözülüyor, “Evet, biz aidatları düşürdük.” diyerek bir yere varılmaya çalışılıyor. Bu arada, kanunun pek çok sorunlu maddesinden biri de FETÖ taktiği. Hani, alıştı ya arkadaşlar, herhangi bir sanığı gözaltına alıp hakkında hiçbir suçlama bulamazlarsa “İtirafçı ol, kurtul.” ne yap; “Birilerini ihbar et, kurtul.” diyorlar. Bugün de bu alanda iş yapan insanlara diyorlar ki: “Alışveriş yaptığın firmayı ihbar et.” Bunun akılla, mantıkla izahı mümkün değil. Belli ki bürokratlar hazırlamış; gerçekten Ejder ağabey gibi sanayici birisi olsaydı, serbest piyasadan gelen birisi olsaydı iş adamının nasıl bir durumla karşı karşıya olduğunu bilirdi. Aynı şey Kooperatifler Kanunu’nun maddesi için de geçerli. Evet, kooperatif yönetiminde bulunan birileri teklifte bulunmuş, tek taraflı olarak maddeler yazılmış. Oysa burada bir de mağdur vatandaşlar gözüyle bakılması gerekirken görülmüyor.

Evet, bu kanunla beraber adım adım kanun devletine doğru gidiyoruz. Normalde mahkemeler var, Anayasa var, kanunlar var. Miras belgesi yalnızca kanunla verilen, mahkeme kararlarıyla verilen bir belge olduğu hâlde buna bir muafiyet getirilerek ilk defa TOKİ direkt miras belgesini alacak. Başka ne olacak? TOKİ damga vergisinden muaf. Niye muaf? Eğer damga vergisine bu bütçenin ihtiyacı yoksa küçük müteahhitlerden de kaldırsın. Belli ki bu, iktidardan iş alan büyük müteahhitleri savunmaya yönelik konulmuş bir madde. Aynı şeyi binanın künyesinde de görüyoruz. Tarih boyu bu millet alışkındır ki herhangi bir binanın önünde sorumlu müteahhit, mimar, fennî mesul; bunların hepsi rayiç bedeli yazar. Bu niye kalkıyor? Neyi saklıyorsunuz? Bu künyeyi kaldırmakla nasıl bir kamu yararı elde edeceksiniz? Edeceği şu: Her yerde aynı şahıslar ihaleyi alıyor. Aynı şahıslar aldığı için vatandaş o isimleri gördükçe birilerine saydırıyor. İşte, sırf kimlerin ihale aldığı görülmesin diye künyeyi kaldırıyorlar. Sonra, başka ne oluyor? Başka... Tapu dairesi bu ülkenin en mahrem dairelerinden biridir. Tapuda ehliyet geçmez, nüfus cüzdanıyla gidersiniz. Bugüne kadarki işleyen uygulama kurumlar arası geçişte, görevlendirilmiş yetkili personel gider, alır, satar, devreder. Ne oldu? Kurumlar arası yazışmayla tapu devredilecek. Niye? Bu ülkenin topraklarını bu kadar ucuz mu zannediyorsunuz? Öyle yazıyla bu ülkede tapu devri mi olur Allah aşkına? (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar) Buna da tapunun işlemlerinin yavaş olması gerekçe gösterilemez, gerçekten yavaşsa bunu hızlandırın. Aynısını ÇED’de de yaptılar. ÇED yavaş çıkıyormuş, “Ee, ÇED’i kaldıralım. Cevap vermeyen ‘okay’ çıksın.” Oysaki işte Nermin Hanım burada, deprem bölgesinin yaşadığı mağduriyetler ortada; taş ocakları, kamyonlar, bütün şehir felaket altında.

Değerli milletvekilleri, buradaki yine problemli maddelerden biri tahsislerin iptali. Düşünün ki bir yer okul yapmak üzere tahsis edilmiş, gecikince AVM yapılacak. Ha, sadece tek taraflı bir düzenleme olsa makul görürsünüz. Belki arkasında bir çapanoğlu daha var. Ne var? Bu tahsis edilen yerin satışı hâlinde iki kurum parayı arasında yüzde 40’a yüzde 60 paylaşacak. Hani ne oldu Meclis? Hani ne oldu bütçe? Bütün işleri denetim dışına çıkarmak için ne yazık ki bu Meclis alet ediliyor.

Konya’daki kıyı şeridiyle ilgili sorun var; eyvallah, düzeltilsin ama aynı sorun Samandağ’da da var, Samandağ kıyı sahilinde de vatandaşlarımız benzer sorunla karşı karşıya. Madem Bakanlık olarak bir düzenleme getiriyorsunuz, bunu herkesin sorununu düzenleyecek şekilde getirmeniz gerekir.

2/B’yle ilgili madde orman vasfını yitirmiş arazileri alan vatandaşların, dürüst vatandaşın cezalandırıldığı bir madde. Vatandaş zamanında vergisini, taksitlerini ödemiş, tapuyu almış; enayi yerine konuyor insanlar bu yeni getirilen sistemle vakit uzatarak. Evet, birileri zor durumda kalmış, ödeyememiş, onlara kolaylık getiriyorsanız zamanında vergisini ödeyen, harcını yatıran, taksitlerini tamamlayan vatandaşa da bir şekilde iyilik yapılması gerekir. Milletın Meclise olan güveni asla sarsılmamalı.

Değerli milletvekilleri, dediğim gibi, pek çok çapanoğlu, sorunlu madde var. Mesela bir tanesi, içerisinde yüksek bürokratlara koruma zırhı getirecek madde; tazminat ödemeyecekler, TMSF'ye de aynısını yaptılar. Evet, bu makul bir şey ama sadece yüksek bürokratları değil alt kesimdeki düz memurları da güvence altına almadığınız sürece taraflı bir yasa çıkarıldığı ortaya çıkar.

Yasa teklifinin maddelerinden biri geçici görevlendirme süresinin on yıla çıkarılması. Ya, Allah'tan korkun, Allah'tan korkun; bir görevde bir adam on yıl süreyle geçici mi kalır? Taktik şu: Adamı il müdürü yapmışsın, beş yıl, altı yıl, yedi yıl vekil müdür oluyor. Niye? Vekâleten il müdürü, vekâleten genel müdür; siyasetin taleplerini tereddütsüz yerine getirsin diye. Eğer asil kadrosunu alırsa bürokrat olduğunu bilir, şahsiyetiyle davranır, kanun dışı işlere karşı çıkar, onun için on yıl. Ya, on yıl koca bir ömürdür. Bir insan bir göreve geldiyse derhâl... Geçici görev dediğin şey birkaç ayla sınırlı olabilir ama bir görevde on yıl kalmak demek bu kurumda kurum hafızası oluşmasın, buraya gelen hiç kimse işi öğrenmesin, her an gideceğim korkusuyla yaşasın ve böylece iş yapılısın isteniyor. Bunlarla beraber, tabii, görevlendirilen şahsın mağduriyetleri de ayrı bir yana.

Gelelim deprem bölgesiyle ilgili hadiseye. Ya, hakikaten insan şaşırıyor; yapay zekâdan mı fikir aldılar, kim bunlara destek veriyor? Görünüşte deprem bölgesindeki evlerin haciz konusu, rehin konusu yapılmamasına dair madde ama altını bir kazıyorsunuz, 31 Ağustos 2025'ten sonra hiçbir başvuru kabul edilmeyecek. Atı alan Üsküdar'ı geçmiş. Burada deprem bölgesine iyilik yok; aksine, deprem bölgesindeki insanımızın mağduriyetini artıracak bir düzenleme ne yazık ki ortada.

Evet, bu dönemin şaşıttığımız özelliklerinden biri değerli milletvekilleri, önce Meclis tasfiye edildi, sonra bakanlıklar tasfiye ediliyor. Beştepe Külliyesi'ndeki politika kurulları bir taraftan yürüyor, bir taraftan da kurumların kendi içinde kurumları oyan yapılar. Mesela, ne yapıldı? Millî Park Genel Müdürlüğü çıkarıldı, Millî Park Müdürlüğü Orman Bakanından daha yetkili. Bugün de aynı şeyi görüyoruz: Kentsel Dönüşüm Başkanlığı Çevre Bakanlığından daha yetkili hâle geliyor. Niye? Çünkü bakanlık olursa Sayıştay denetimi var, hesap verme var. “Kaça aldın?” “Kaça sattın?” “Kime verdin?” “Niye aldın?” “Niye sattın?” Bu soruların hepsinden kurtulmak için Kentsel Dönüşüm Başkanlığı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın, buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Ve TOKİ'ye tanınan ayrıcalığı da anlamak mümkün değil. TOKİ başlangıçta sosyal konut temin etmek üzere kurulmuş bir kurumdu ama biliyoruz ki bugün AVM de yapıyor, villa da yapıyor, lüks konut da yapıyor. Öyleyse TOKİ'yi herhangi bir müteahhitle mukayese ettiğimizde kesinlikle TOKİ lehine oluşturulan avantaj, herhangi bir düz müteahhidi zarara uğratacak bir madde.

Değerli milletvekilleri, burada bir de sızma olmuş; kanun metni yazarken bürokratlardan bir miktarı sızmış, metne sızarak demişler ki: “Millî emlak uzmanları görevlerini tamamladığı zaman kendi kurumlarına çok yetkili başmüfettiş olarak sınavsız girer.” Bu bir haksızlık. Evet, sokağa atmayın ama bir başmüfettiş niçin oluyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Peki, teşekkürler.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Öyle mi Başkanım?

Başkanım, son cümleyi bir söyleyeyim.

“OHAL” “OHAL” “OHAL” dediniz, seçimle geldiniz, ülkeyi OHAL kapsamına getirdiniz. OHAL'le ilgili maddeyi de benden sonraki konuşmacıların gündemine sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Burak Dalgın.

Buyurun Sayın Dalgın. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURAK DALGIN (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Önümüzdeki kanun da yarın Plan ve Bütçe Komisyonuna gelecek olan imtiyaz kanunu da çok çeşitli diğer kanunlar da tek bir sebeple karşımıza geliyor: Ekonomik programın iflas etmiş olması. Esas kök sebebi konuşmadan bu kanunları konuşmamızın da ne kadar anlamı var size soruyorum.

Şimdi, ekonomik programın çıktığı zaten bugün Merkez Bankası Başkanının Meclisimize yaptığı ziyarette de bir kez daha ortaya çıktı. Ortadaki enflasyon verileri de diğer veriler de hakikaten bu programın işlemediğini gösteriyor, ha, işlemiyor derken şunu kastediyorum: Balıkesir için işlemiyor, Konya için işlemiyor, Trabzon için işlemiyor, Diyarbakır için işlemiyor yoksa Londra için, New York için, Hong Kong için gayet güzel işleyen bir program var karşımızda. Ama tabii, bizim gündemimiz vatandaşımızın sofrası, sanayicimizin tezgâhı, çiftçinin tarlası, KOBİ'nin kasası olduğu için programın işlemediğini net bir şekilde görüyoruz.

Şöyle bir bakalım: Yıllık enflasyon hâlâ yüzde 32,4 civarında, aylardır aynı yerde duruyor. Sene başından beri bugüne kadar yüzde 14 civarında bir enflasyonla karşı karşıyayız yani yılbaşında verilen zamlar zaten eridi, bitti, gitti. Yüzde 14'lük kayıp ne demek? Bir yılda iki aylık maaşın yok olması demek. OVP hedefi, biliyorsunuz, yüzde 16'ydı, senede yüzde 16 enflasyon öngörüliyordu, bunu biz zaten dört ayda yedik bitirdik ama piyasa anketine göre, gene Merkez Bankasının anketine göre vatandaşlarımız, reel sektörümüz bunun 2 katı kadar enflasyon bekliyor, hane halkımız bunun 3 katı kadar enflasyon bekliyor yani hakikaten çalışmayan bir programla karşı karşıyayız. Ama daha da önemlisi, bu iş bir toplumsal yaraya da dönüşüyor bilhassa istihdamdan bahsediyorum; son bir senede 400 bin istihdam kaybımız var, 400 bin. Bakın, işsizlere iş bulmaktan bahsetmiyorum, iş aramaktan yılanları iş gücüne kazandırmaktan bahsetmiyorum, iş gücüne yeni katılanlara bir şey bulmaktan bahsetmiyorum; mevcut iş gücünden 400 bin kayıptan bahsediyorum. Hakikaten toplumsal bir faciayla karşı karşıyayız. Nitekim 3,3 milyon vatandaşımız artık iş aramaktan yıldıdığı için atıl iş gücüne geçmiş durumda. 3,3 milyon insanın umudunu, gelecek hedefini ortadan kaybetmiş bir programla karşı karşıyayız.

Sanayi üretimi dört yıl önceyle aynı seviyede, sanayi istihdamı da keza dört yıl önceyle aynı seviyede, tarım da beş yıl önceyle aynı seviyede. Bunu söyleyince tabii hemen “Savaş var kardeşim.” diye bir cevap geliyor. Bütün bu veriler savaş öncesine ait yani mazotun 20 liradan 58 liraya çıkması savaş öncesine ait, tarımın yerinde sayması savaş öncesine ait, sanayinin dört yıldır yerinde sayması savaş öncesine ait. Yani başarısızlık gemisi bahaneler denizinde yüzmüyor, yüzemiyor.

Türkiye'deki tartışmalar maalesef 4 tane “p” etrafında ele alınıyor. Bunlardan birincisi, bir polyannacılık. Polyannacılık ne? Her şey tamam, mesele yok, program çalışıyor demek; bunun olmadığını vatandaşımız her çarşıya çıkışında, her pazara gidişinde, her fatura ödeyişinde zaten görüyor. İkincisi pansumancılık. “Bu program zaten iyi, fena değil; ucundan kenarından birazcık düzeltirsek işler yürür.” diyen bir yaklaşım, bunun olmadığı da zaten aşikâr bir şekilde karşımızda. Üçüncüsü, büyük bir panikle sadece panikten bahsetmek. Ama vatandaşımız zaten bu gerçeği yaşıyor, o bakımdan “Ne yapacaksınız?” diye doğal olarak bizlere soruyor ve dördüncüsü, bazen de hesapsız kitapsız bir popülizmle gökteki bulutları vatandaşımıza vadetmek; bu da geçer akçe değil.

Peki, ne yapılması lazım? Hem kısa vade hem orta vade olarak iki başlık altında özetleyeyim. Kısa vadede, birincisi; KOBİ'nin, sanayicinin KDV alacağının ödenmesi lazım. Teşvik vereceğinize sanayiciye, KOBİ'ye olan borcunuzu bir ödeyin, ondan sonra teşviki falan konuşursunuz.

İkincisi; esnaflara makul bir şekilde SGK ve vergi ödemelerini, borçlarını bir taksitlendirin; düşük faizle, makul sayıda taksitle bunun önünü açın. Zaten alamayacağınız parayı bir de esnafa yük olarak bindirmeyin. Ha, bunu yaparken bugüne kadar borcunu tam ve zamanında olarak ödeyen esnafa da bir

bonus verin, bir prim verin; böylelikle mazbut vatandaşı, kanuna uyan vatandaşı, yükümlülüklerini yerine getiren vatandaşı da sahip çıkın.

Üçüncüsü; teknoloji girişimcilerinin teşviklerini, geçen yıldan kalma teşviklerini hâlâ ödemediniz -evvelki hafta ODTÜ Teknokentteydim- genç arkadaşlarımız bundan da dolayısıyla çok dertliler. Onları bir ödeyin yani yeni teşvikler vereceğinize zaten vadettiğiniz, tahakkuk etmiş teşvikleri bir ödeyin, ondan sonra yenisine bakarız.

Dördüncüsü; çiftçi için, şehir içi ulaşım için mazottaki ÖTV'yi bir kaldırın, genel olarak enflasyonu böylelikle aşağıya çekin.

Ve beşincisi, gelir vergisi dilimlerini güncelleyin. Bugün birazcık bu konu üzerinde durmak istiyorum çünkü ücretli çalışanlarımız bir değil iki yönden darbe alıyorlar. Bakın, zaten gelir vergisinin yarısından fazlasını, yüzde 53'ünü ücretli çalışandan alıyorsunuz; üstüne üstlük toplam verginin de üçte 2'sini orta direktan alıyorsunuz KDV ve ÖTV marifetiyle. O bakımdan, çalışan arkadaşlarımızın iki yandan kemirilen ücretlerine bir son vermemiz lazım. İki yandan derken şunu kastediyorum: Bir taraftan enflasyon aybeyi zaten o ücretleri aşağı doğru çekiyor; öbür taraftan, kâğıt üstünde artan, reel olarak artmayan, sanal olarak artan maaşlar bir sonraki gelir vergisi dilimine girdikleri için daha yüksek bir vergi ödemesi gerçekleşiyor. Yani vatandaş bir yandan enflasyona yenilirken öbür taraftan artmayan maaşından daha fazla vergi öder hâle geliyor, iki taraftan kısıtılmış oluyor. Bu çifte kısıka "hayır" diyoruz.

Şimdi, bakın, son yirmi beş yılın tablosu çok açık. 2000 yılında ilk gelir vergisi dilimi, ilk defa gelir vergisi ödeyeceğiniz seviye brüt asgari ücretin 21 katıydı, 21 kat; şu anda bu 6 kata indi. Yani asgari ücretin 20 katında gelir vergisi ödemeye başlarken 6 katında gelir vergisi ödemeye başlıyorsunuz. Neden? Bu dilimler yeterince güncellenmediği için. Bu güncellense vatandaş daha az vergi ödeyecekti, orta direğin cebinde daha çok para kalacaktı. Sayın Mehmet Şimşek de hiç merak etmesin, o para zaten harcanacağı için KDV'sini, ÖTV'sini gene alacaktı, pek bir vergi kaybı da olmayacaktı.

Örneklerle birazcık açayım. Şimdi, bugün ilk tarifiedeki dilim yüzde 15, 190 bin liraya kadar, bunun eskisi gibi güncellenmesi hâlinde ne olacaktı? Asgari ücretin 1,5 katı kazanan ortalama özel sektör çalışanının cebinde senede 20 bin lira daha çok para kalacaktı, bir kurban parası tasarruf edecekti. Asgari ücretin 2 katı kazanan bir vatandaşımızın cebinde senede 34 bin lira daha fazla para kalacaktı, en azından bir aylık kredi kartı borcunu ödeyebilecekti. Asgari ücretin 3 katını kazanan sanayi işçilerimizin ve bazı memurlarımızın çoğunluğu için senede cebinde 62 bin lira kalacaktı, haftada bir pazar alışverişine destek olacaktı. Asgari ücretin 5 katı kazananların cebinde de senede 100 bin liraya yakın para kalacaktı, en azından onlar da ciddi bir masraflarını karşılamış olacaktı. Yani bu dilimlerin güncellenmesi vatandaşın cebinde daha çok para bırakacaktı, çarşıyı pazarı bereketlendirecekti, devlet için de pek bir kayba yol açmayacaktı.

Peki, bunları yapmak yerine Hükûmet ne yapıyor? Hükûmet bizim karşımıza yeni bir kanun teklifiyle geliyor, kapitülasyonlar öneriyor. Yarın alelacele Plan ve Bütçe Komisyonuna getirilecek yasa teklifiyle yurt dışından gelenlerin yurt dışındaki kazançlarını yirmi yıl boyunca muaf yapıyor. Arkadaşlar, Türkiye'de çalışmak, kazanmak cezalandırılacak bir şey mi? Neden bu iş sadece yabancılar için yapılıyor? Yerli yatırımcı günah keçisi mi? Türkiye'de çalışan orta direkt vatandaş enayi mi? Neden bu teşvikler sürekli başka taraflara veriliyor? Yani anlıyorum, Sayın Mehmet Şimşek bu insanlara "Local people." diyor, "Yerliler." diyor. Yerliler yani ikinci sınıf insan mı? Sürekli bu işi yabancılar için yapıyorsunuz. Orta direği güçlendirmesek biz güçlü, kapsayıcı kalkınmayı da başaramayız; demokratik hukuk devletini de kökleştiremeyiz, bunu "iki kere iki dört" şeklinde bilelim. Peki, bu 5 tane maddeye ilaveten daha orta vadede ne yapılması gerekiyor? Yani demin saydım; SGK primlerinin

yapılandırılması, KDV alacaklarının ödenmesi, teşviklerin ödenmesi, çiftçilerin ÖTV'sinin azaltılması, akaryakıtından vergi alınmaması ve gelir vergisi dilimlerinin güncellenmesine ilaveten önümüzdeki dönemde 5 tane orta vadeli yapısal değişiklik yapılması lazım.

Birincisi; bu talebi kısma programının rafa kaldırılması ve arzı artıran, üretimi artıran, çalışmayı teşvik eden bir bolluk bereket programını devreye almamız lazım.

İkincisi; sürekli yasaklarla örselenen hür teşebbüsün prangalarını bir çözmemiz lazım ki istihdam olsun, yatırım olsun.

Üçüncüsü; israf, şatafat ve yolsuzluk hortumlarını kesmemiz lazım.

Dördüncüsü; sosyal yardımları bir sadaka, bir lütuf, bir siyasi rant aracı olmaktan çıkarıp “insan onuru” ve “vatandaşlık hakkı” şeklinde yeniden tanımlamamız lazım.

Son olarak, beşincisi; ekonomiyi bir millî güvenlik meselesi olarak ele almamız lazım.

Değerli arkadaşlar, ekonomimizi kapitülasyonlarla, talebi baskılamakla, daha fazla yoksullukla, tersine Robin Hood politikalarıyla yani fakirden alıp zengine para aktarmakla çözemeyiz. Türkiye'nin ihtiyacı olan şey, orta direği ezen, sanayiciyi borca boğan, çiftçiye tarladan soğutan yaklaşım değil bunun tam tersini yapan; bolca üreten, hakça kazanan, adilce bölüşen bir ekonomik programdır. Bunu da inşallah başaracağız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ordu Milletvekili Sayın Naci Şanlıtürk.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen yüce Türk milletini saygılarımla selamlıyorum.

Bu teklifle, özellikle ülkemizde deprem güvenliği, binaların yangın güvenliği, zemin etüt ve analiz çalışmaları, site yönetimlerine dönük düzenlemeler, Kat Mülkiyeti Kanunu, İmar Kanunu'ndaki düzenlemeler ile binaların yapımı aşamasındaki sorumlulukların dağıtılması ve gerekli yaptırımların uygulanması gibi birçok konu ele alınmıştır. Deprem kuşağı üzerinde olan ülkemizde yeni yapılarımızın ve eldeki mevcut yapı stokumuzun depreme dayanıklı hâle getirilmesi amaçlanmıştır. Konutlarımızın depreme dayanıklı olmaması neticesinde millet olarak çok ciddi bedeller ödedik, ödüyoruz. En son yaşadığımız 6 Şubat depremlerinde 53 binin üzerinde insanımızı kaybettik, hepsine Allah'tan rahmet diliyorum. Eldeki mevcut konutlarımızın da depreme dayanıklı hâle getirilmesi gerekmektedir. Bu değişikliklerle, inşallah, inşaat sektörümüze bir düzen gelerek daha dayanıklı, daha sağlam binaların yapılması temin edilecektir. 6 Şubat depreminin ardından Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Çevre, Şehircilik Bakanlığımızın gayretleriyle 455 binden fazla konut yapılmış ve vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur. Sayın Cumhurbaşkanımızın açıkladığı gibi birçok ilimizde de konut seferberliği devam etmektedir. Deprem bölgesinde görüldü ki binaların kendisi sağlam olmasına rağmen uygun zemine uygun temel sistemi yapılmadığı için “zemin erimesi” ya da “zemin sıvılaşması” dediğimiz olayların neticesinde birçok bina yıkımla karşı karşıya kalmıştır. Ülkemizde zemin etütleriyle ilgili 2 bine yakın ofiste jeoloji mühendislerimiz hizmet vermektedir, yapılan yeni düzenlemeyle bu yetki bakanlıktan lisans alan zemin ve temel etüt kuruluşlarına devrediliyor. Bu durum, küçük ofislerde çalışan jeoloji

mühendislerini işsiz kalmakla karşı karşıya bırakacaktır. Önerimiz, jeoloji mühendislerinin yapı denetim şirketleri içerisinde istihdam edilmesidir. Böylece, yapılan zemin etüt ve analiz denetlenmesi de mümkün hâle gelecektir. Ayrıca, bu teklifte zemin ve temel etüt kuruluşlarına teminat şartı getirilmekte, hazırlanan her zemin ve temel etüt raporundan bakanlık payı ve bakanlık tarafından açıklanmayan kurum ve kuruluşlara pay aktarımı yapılması planlanmaktadır. Binanın hiçbir projesinde istenmeyen sadece zemin etüt analiz raporlarından belli bir miktar kesinti yapılarak döner sermaye oluşturulmasına bir anlam verilememiştir. Teklifte kaçak yapılarla mücadelede beton firmaları sorumlu tutulmuş, kaçak yapılara beton verilmesi durumunda 500 bin TL idari para cezası getirilmiştir. İmara açık olmayan yaylalarda, meralarda belki etkili olabilir fakat ticari bir işletme olan beton firmalarının her gelen müşteriye ruhsat sorması ya da beton verdiği inşaatın katlarını sayması mümkün değildir, bu, hayatın doğal akışına aykırıdır. Kaçak yapılarla mücadele belediyelerin görevidir, ruhsatı veren kurum belediyedir, süreci belediyeler takip etmelidir, kaldı ki bilerek kaçak yapı yapan kişi 500 bin TL'lik idari para cezasını da ödeyecektir. Teklifte beton tedariki yapan firmalara karot numunesinin gerekli standartları sağlamaması durumunda yine 500 bin TL idari para cezası getirilmiştir. Beton firması tedarikçidir, şantiye sahasına getirilen betonun işlenmesi, dökümü, yerleştirilmesi, gerekli vibrasyonun sağlanması başta müteahhidin, yapı denetim firmasının, şantiye şefinin ve inşaatı yapan ustaların sorumluluğundadır. Burada bu sorumluluğu tek başına beton firmasına vermek doğru değildir.

Yine, bu teklifte betonun ana unsuru olan çimentodan hiç bahsedilmemiştir. Çimentonun analiz edilmesi beton firmalarının kendi imkânlarıyla mümkün olmamaktadır. Fabrikadan düşük kalite gelen çimentoyla üretilen betonun tüm sorumluluğu beton santraline bırakılmıştır. Bunun için de ayrıca bir düzenleme yapılmalıdır. Ülkemizde özellikle Karadeniz Bölgesi'nde çimento fahiş fiyattan satılmaktadır. Çimento firmaları kendi aralarında anlaşarak, ticarete aykırı bir şekilde birbirlerine bölge boşaltarak kendi aralarında belirlemiş oldukları fiyatın altında çimento satmamaktadır. Dünyanın her yerinde çimentonun maliyeti ton başına 25-30 doları geçmezken Karadeniz Bölgesi'nde 1 ton çimento KDV, nakliye dâhil 4.600 TL'nin üzerinde satılmaktadır, bu da 100 doların üzerinde bir rakama denk gelmektedir. Ege Bölgemizde bu fiyat yüzde 30-35 daha aşağıdadır yani 1 ton çimento 3.200 TL civarındadır. İlgili bakanlıklarımıza ve Rekabet Kurumuna konuyu defalarca iletmemize rağmen yapılan kâra göre yazılan cüzi cezalar caydırıcı olmamaktadır, tek çözüm kapatma cezası verilmesidir. Böyle bir ticaret etme şekli hiçbir sektörde ve dünyanın hiçbir yerinde yoktur. Bu durum haksız kazanç sebep olmaktadır. İnşaat sektörü 250 farklı sektörü doğrudan etkilediği için enflasyonun artmasına sebep olmaktadır. Bu konu için de bir an önce önlem alınmalıdır.

Bu teklifle birlikte, belediyelerin şirket kurmaları, özel şirketlere ve vakıflara ortak olması Cumhurbaşkanlığı iznine tabi kınıyor. Bence yerinde bir uygulamadır ama yeterli değildir. İstanbul Büyükşehir Belediyesine operasyon yapılmadan önce yine bu kürsüden çıktım söyledim: İktidar-muhalefet ayrımı gözetmeksizin tüm belediyeler denetlenmelidir, belediyelerde oluşturulan çıkar grupları dağıtılmalıdır. Görülüyor ki belediyelerde dönen yolsuzluğun, usulsüzlüğün boyutu artık arşıllâya vardı. Gözümüzün önünde hiç çekinmeden yapılan işler var, hiç kimse engel olmuyor. Konuşma durumunda olan basın mensupları ve sivil toplum kuruluşları başkanları da kurumdan fonlanarak bunların konuşması da engelleniyor. Bu yanlış işlerin tamamı belediye şirketleri üzerinden yapılıyor. Bence belediyelerin şirket kurması kesinlikle yasaklanmalıdır. Yapılan her türlü yolsuzluk, usulsüzlük vatandaşın gözünden kaçmıyor. İmar da çalışanların, belediyelerin ilgili bölümlerinde çalışanların sebepsiz zenginleşmesi, küçük şehirlerde daha fazla göze batmaktadır; mutlaka bu duruma önlem almamız gerekiyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu teklifle birlikte yine 2B'lik arazilerin satışında taksitini aksatanların süreleri uzatılıyor. Yerinde bir uygulamadır, destekliyoruz. Karadeniz Bölgesi'nde bizim

asıl sorunumuz, üzerinde en az elli-altmış yıllık fındık bahçesi olan, mahkeme kararıyla tapusu ormanda kalan yerlerin yeniden değerlendirilerek 2B'lik alana atılıp vatandaşa satışı yapılmalıdır. Yine, Orman Kanunu'nun ek 16'ncı maddesi bölge şartlarına göre yeniden düzenlenmelidir. Yaylalara, meralara kaçak yapı yapılmasının önüne geçilmeli, mevcut yapılara gerekli yaptırım kararlılıkla uygulanmalıdır. Yapı kayıt belgesi iptal olan ve 31 Aralık 2017'den sonra yapılan yapılarla ilgili Çevre, Şehircilik Bakanlığımız kamu hukukunu da göz önüne alarak yeni bir çalışma yapılmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karadeniz Bölgesi'nde birçok mahallede sıklıkla yaşanan tapu problemleri söz konusudur. Kadastro geçerken bir mahallede bulunan arazilerin tapusu sehven başka mahalledeki vatandaşların üzerine geçmiştir. Herkes arazisinin sınırını bildiği için tarım faaliyetlerinde bir problem olmamaktadır fakat bina yapılacağı zaman farklı sıkıntılar doğmaktadır. Vatandaşların rızaen birbirine tapularını devretmelerinin önü açılmalıdır. Bu nedenle, belli bir süreliğine bu durumdan mağdur olan vatandaşlarımız için tapu harcı muafiyeti getirilmesi uygun olacaktır. Ayrıca, tarım arazilerinde, mahallelerde kadastro oturumları yapılarak bir üst soy üzerinden sadeleştirme yöntemi de uygulanabilir. İlgili Bakanlığımızın ya da Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzün uygulamaya koyacağı farklı düzenlemelerle tarım arazilerimizin parçalanmasının önüne geçilmiş olur. Bu teklifte site yönetimlerinin fahiş aidat artırımlarının önüne geçilmesi yerinde olmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu teklifte Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'in de uygulanmasına ilişkin maddeler bulunmaktadır, şantiye şeflerine bu konuda sorumluluk yüklenmiştir. Yine, biliyorsunuz, Kartalkaya'daki otel yangınında 78 insanımızı kaybettik; ben hepsine Allah'tan rahmet diliyorum, kederli ailelerine sabır diliyorum. Bu önlemleri almadığımız takdirde bedelleri maalesef çok ağır olarak karşımıza çıkmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NACİ ŞANLITÜRK (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın, lütfen.

NACİ ŞANLITÜRK (Devamla) - Ciddi gelir kaynağımız olan turizm sektörünün olumsuz etkilenmemesi adına turizm işletmelerine Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik'ten kaynaklı eksikliklerini tamamlamaları için verilen ek süre yerinde olmuştur, böylelikle can ve mal kaybının önüne geçilecektir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak kanun teklifine müspet yönde oy vereceğimizi belirtiyor, yüce Meclisi ve ekranları başında bizleri izleyen tüm vatandaşlarımızı saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Hakkâri Milletvekili Sayın Vezir Coşkun Parlak.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli halklarımız; bu kanun teklifi vesilesiyle haksız, hukuksuz bir şekilde cezaevlerinde tutulan önceki dönem Eş Genel Başkanlarımız Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ şahsında cezaevlerindeki bütün arkadaşlarımıza saygı ve selamlarımızı gönderiyoruz. Değerli vekiller, başta Kürt halkı olmak üzere, Türkiye halkları bir an önce bu hukuksuzlukların bitmesini umut ediyorlar.

Geçtiğimiz hafta, karşılaştığı bütün zorluklara rağmen halkımızın yoğun desteğiyle Süper Lig'e çıkan Amedspor'a başarılar diliyorum. Önümüzdeki sezon futbolun şiddetle değil kültürler arasında köprü kuran bir işlevle anılmasını ümit ediyorum.

İktidar, torba yasa hukuksuzluğunu bir gelenek hâline getirdi; bu kanun teklifi de bu hukuksuz örneklerden birini teşkil ediyor. Siz bu hukuksuzluklarda ısrar ettikçe biz de demokratik itirazımızda ısrar etmeye devam edeceğiz. Bir meslek grubunun geleceğini ilgilendiren konularda onlara danışmadan yasal düzenlemeler çıkarmak doğru değildir. Yapılması gereken meslek grubunun özlük haklarını, çalışma koşullarını, istihdam alanlarını etkileyen düzenlemeleri onlarla istişare ederek yapmaktır. Bu kanun teklifinde de jeoloji mühendislerinin çalışma alanlarını ilgilendiren ciddi düzenlemeler var. Çok mu zordu teklifi hazırlarken jeoloji mühendislerini, Jeoloji Mühendisleri Odasını ve ilgili uzmanları dâhil etmek? Jeoloji Mühendisleri Odası bu düzenlemelere karşı önemli itirazlarda bulunuyorlar. İnsan bir döner bakar bu insanlar ne düşünüyorlar, ne diyorlar diye. Çünkü Odanın yaptığı çalışmalara göre bu kanun teklifi yasalâşırса kuruluşlarda 2 bin insan, 7 bin de jeoloji mühendisi işsiz kalma tehlikesiyle karşı karşıya kalacaklar. Teklifin 21'inci maddesindeki düzenlemelerde zemin ve temel etüt kuruluşu kurmak için jeoloji mühendisi olmanıza gerek kalmıyor. Oysa zemin etüdünü jeoloji mühendisleri yapmayacak da kim yapacak? Zemin ve temel etüt kuruluşu jeoloji mühendislerinin alanını ilgilendiren önemli bir konudur. Nasıl olur da bu yetkiyi ve alanı mühendislerin ellerinden alırsınız? Bu kanun teklifiyle zemin etütlerinin bilimsel ve teknik ilkelerin gerektirdiği şekilde yapılmasını ortadan kaldırıyorsunuz. Böylesi hayati bir konu nasıl olur da sermayenin insafına bırakılır? Bu teklif kanunlaştıktan sonra yapıların zemininin sağlam olup olmadığının artık bir önemi kalmıyor çünkü alınacak kararı jeoloji mühendisliğinin bilimsel yaklaşımı belirlemeyecek, şirketlerin kâr hırsı neyi gerektiriyorsa o yönde kararlar alınacak ve belirlenecek.

Jeoloji mühendisleri önemli bir noktaya daha dikkat çekiyorlar, bu da zemin ve temel etütlerinin denetlenmesine dair hiçbir düzenlemenin olmamış olmasıdır. Oysaki zemin etütleri yerinde denetlenmeyi gerektiriyor.

Bakın, Türkiye bir deprem ülkesidir. Maalesef daha üç yıl önce 50 binden fazla insanımızı kaybettik. Kahramanmaraş depremlerinden hiçbir ders çıkarmadınız. Allah aşkına, o gün yaşadıklarımıza bir dönüp bakın. Van depremini hatırlayın, İzmit ve Düzce depremlerini hatırlayın. Bu yaşadığımız acılar ve kötü anılar hafızalarımızdaki tazeliğini koruyor. Tüm bunları yaşamışken zemin etütlerine yönelik denetimlerin en üst düzeyde yapılması gerekmiyor mu? Bunun tam tersini yapmak akıl alır bir iş değildir.

Bu konular hayati bir mesele olduğu için kanun hazırlarken meslek örgütlerinden, uzmanlardan, üniversitelerden ve sivil toplum kuruluşlarından görüş alın diyoruz. Bu kanun teklifinde görüşlerin alınmadığı ortaya çıkıyor. Eğer alınmış ise de bu görüşler dikkate alınmamış. Her şeye “Ben yaptım, oldu.” gözüyle bakamazsınız. Ortak akıl yerine merkezleşmiş bir yönetim anlayışının bizleri nasıl felaketlerle karşı karşıya bıraktığını gördük ve yaşadık.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifi sakıncalarla doludur. En önemli sakıncalardan biri de yerel yönetimlerin yetki alanlarının daraltılmasıdır. Bu kanun teklifiyle birlikte mahallî idarelerin ve bunlara bağlı kuruluşların şirket edinmesi, kooperatif kurması veya ortak olması gibi her türlü iktisadi girişimler Cumhurbaşkanının onayına tabi kılınıyor. Bu düzenlemeyle merkezin yerel üzerindeki vesayetini daha da derinleştiriyorsunuz. Yerel yönetimleri âdeta merkezî yönetimin birer şubesi hâline getiriyorsunuz. Bizler iktidarın yerel yönetimler üzerindeki vesayet merakını zaten biliyoruz. Göreve geldiğinizde kalkınmadan söz ettiniz, doğru, kendinizi çok iyi kaldırdınız. “Yerel demokrasiyi güçlendireceğiz.” dediniz; aradan yıllar geçti, merkezileştikçe merkezileştiniz. Yerel yönetimler üzerinde kurduğunuz vesayet cebinizi doldurmadı mı? Doldurmadığı için mi belediyelerimize el koymaya başladınız? Bu yüzden mi demokratik yollarla seçilmiş belediye eş başkanlarını görevden alarak tutukladınız? 31 Mart 2024 yerel seçimlerinde Hakkâri halkı Mehmet Sıddık Akış ve Viyan Tekçe'yi Hakkâri Belediyesi

Eş Başkanları olarak seçtiler. Seçimden on üç gün sonra Sıddık Akış'ın on beş yıldır rafta bekleyen bir dosyası indirildi. Seçimden iki ay sonra yani oy pusulalarındaki mührün mürekkebi kurumadan belediyemize el konuldu, kayyum atandı. Belediye Eş Başkanımız Mehmet Sıddık Akış'a kurmaca bir yargılama sonucunda on dokuz yıl altı ay hapis cezası verildi. Eş Başkanımız yaklaşık iki yıldır cezaevindedir. Sadece mevcut Belediye Eş Başkanımız değil önceki dönem Belediye Eş Başkanımız Cihan Karaman da yıllardır hâlâ zindanda tutuluyor. İkisine de buradan selamlarımı gönderiyorum.

Biz de Hakkâri halkı da Hakkâri halkına olan bu düşmanlığınızı anlamakta zorlanıyoruz. Hakkâri halkının barış ve özgürlük mücadelesi neden bu kadar zorunuza gidiyor? Bakın, 2009'daki bir soruşturma gerçekçe gösterilerek Mehmet Sıddık Akış'a 2014'te dava açıldı. Bu davanın savcısı şu anda nerede biliyor musunuz? Merak etmeyin ,terfi de olmadı, emekli de olmadı. Belediye Eş Başkanımız Sıddık Akış'a davayı açan savcı şu anda İçişleri Bakanlığının terörden arananlar listesinde bulunuyor çünkü bu savcı iktidarın "FETÖ" ismini verdiği örgüte üye olmakla suçlanıyor. Bu savcı şu anda Türkiye'ye gelse terör örgütü yöneticiliğinden tutuklanacak ve yargılanacak ama bu kişinin savcılık yaptığı dosyada öne sürülen iddialar üzerinden Belediye Eş Başkanımız Sıddık Akış'a ceza veriliyor. Bu davanın ilk hâkimlerinden birisi de sınırı geçmek üzereyken yakalanıp yargılandı. Dönemin TEM Şube Müdürü cemaat adına hareket etmekten yargılandı. Kolluk amiri, savcısı, hâkiminin Fethullahçı olmakla suçlandığı bir davadan Belediye Eş Başkanımız Sıddık Akış ceza alıyor, sonra da bu karar gerçekçe gösterilerek belediyeye kayyum atanıyor. Pek çok icraatınızla hukuk değil hukuksuzluk tarihine geçtiniz, bu dava da onlardan biri olacak.

Eş Başkanımızın karar duruşması geçen hafta görüldü, ben de oradaydım, bu hukuksuzluğa bizzat kendim de tanıklık ettim. Dosyada birden fazla gizli tanık var, bu gizli tanıkların ifadeleri birbirleriyle çeliyor. Gizli tanıklardan birisi daha sonra beyanını değiştirdi. Sıddık Akış aleyhine ifade vermesi için kendisine şantaj yapıldığını söyledi. Telefon kayıtlarının yazıya dökümü tarafsız bilirkişiler tarafından yapılmamış, yapılan Kürtçe konuşmalar Türkçeye doğru çevrilmemiş. Bir konuşma içeriğinden bir kelime bile çıkarırsanız, bir kelime bile değiştirirseniz o konuşma o konuşmayı yapana ait olmaktan çıkar. Oysa bu davadaki bütün çeviriler hatalı yapılmıştır. Mahkemede savcı dosyanın içeriğine bakmadan ceza talebinde bulundu, mahkeme başkanı da kendisine iletilen siyasi talimatı uyguladı. Kürt'e karşı güvenlikçi politikaların yetmediği yerde siyasallaştırdığınız yargıyla sonuç almak istiyorsunuz. Açıkça söylemek lazım, bu kararı veren akıl sabotajcı bir akıldır. Her defasında sözcüleriniz çıkıp partimize laf yetiştiriyorlar. Bu kararın da artık bir izahatını umarım yaparsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Devamla) - AKP Hakkâri İl Başkanının yakınları halka Kaleşnikof'la ateş açıyorlar fakat ceza talep eden savcı görüntülere rağmen bunlar hakkında soruşturma dahi açma gereği görmüyor, sonra da çıkıp bu kararın hukuki bir karar olduğunu bizlere yutturmaya çalışıyorsunuz. Hukuk cemaatçıların yarım bıraktığı işleri tamamlamak mıdır? Sizlerin Fethullah Gülen cemaatiyle ittifakınız hâlâ devam ediyorsa açıkça çıkın söyleyin, biz de bilelim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kürt düşmanı aklın Hakkâri'de aynen devam ettiğini görüyoruz. Birileri darbe mekaniğinin devam etmesini istiyor. Buradan Türk'e de Kürt'e de Türkiye'ye de hayır çıkmaz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ordu Milletvekili Sayın Seyit Torun.

Sayın Torun, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SEYİT TORUN (Ordu) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifi hem yerel demokrasi hem de mülkiyet hakları açısından büyük tehditler içermektedir. Zaten belediyelerin yetkisini kırpa kırpa yetkisiz hâle getiriyorsunuz, aklınızca silkeliyorsunuz. Belediyelerimizin yurt dışından ucuz ve uzun vadeli kredili projelerini maalesef onaylamıyorsunuz; belediyelerimiz vatandaşla hizmet götürmesin, itibarsızlaşsın istiyorsunuz. Belediye başkanlarımıza karşı yargı sopasıyla dizayn etme çabası içerisindeyiz ama hâlâ aklınızı başınıza alamadınız; 2019 yerel seçimlerinden ders almadınız, 2024’ü yaşadınız, 2024 seçimlerinden de maalesef ders almıyorsunuz, bir sonraki seçimde de çok daha ağır bir yenilgiyle karşı karşıya kalacaksınız ve milletimiz size sandıkta hesap soracak. (CHP sıralarından alkışlar) Öyle bir hesap soracak ki AK PARTİ’li olduğunuzu bile söylemekten imtina edeceksiniz.

Bu kanun teklifiyle yerelden yetki alınacak, merkezde toplanacak, seçilmişlerin iradesi daraltılacak, saraydan atanmış bürokrasiye yetki üstüne yetki verilecek. “Denetim” adı altında siyasi vesayet kurulacak ve “Hızlı konut üreteceğiz.” diye mülkiyet hakkı baypas edilecek. “Kamu yararı” adı altında kamu taşınmazları üzerinde olağanüstü yetkiler yaratılacak.

Sayın milletvekilleri, özellikle 17’nci maddeden itibaren teklifin ruhu çok daha açık hâle geliyor. 17’nci maddeyle belediyelerin, bağlı kuruluşların, belediye birliklerinin ve belediye şirketlerinin yeni şirket kurması, kooperatif kurması, ortak olması, sermaye koyması hatta bedelsiz devir yoluyla hisse edinilmesi dahi Cumhurbaşkanı iznine bağlanıyor. Milletlinin oyuyla seçilmiş yerel yönetimlere diyorsunuz ki: “Sen bu işleri bilmezsin; sen kendi bütçeni, kendi şirketini, kendi iştirakini kuramazsın, yönetemezsin. Sen ancak saray izin verirse hareket edebilirsin.” Oldu olacak, silkelemekle yetinmediğiniz belediyeleri ortadan kaldırın, tümünden saraya bağlayın da rahat edin; biz de belediye başkanlarını seçmeyelim, belediye meclisini seçmeyelim; her ilin, her ilçenin başına Cumhurbaşkanlığından bir masa, bir mühür, bir memur koyalım; siz de rahat edin, millet de bu oyunun adını bilsin. (CHP sıralarından alkışlar)

18’inci maddeye baktığımızda, yine aynı hız ve kolaylık gerekçesiyle mülkiyet hukukunun en temel güvencelerinden biri tartışmaya açılıyor. Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Bakanlığa ve bağlı, ilgili, ilişkili kurumlara ait taşınmazların birbiri arasındaki devir işlemleri taşınmaz malikin yazısına istinaden resmî şekil şartı aranmaksızın resen yapılabilecek. Soruyorum: Sayın milletvekilleri, tapu işlemlerinde resmî şekil şartı neden vardır? Süs olsun diye mi vardır? Tapu siciline güven ilkesi için vardır. Mülkiyet devrinin ciddi, denetlenebilir, ispatlanabilir ve hukuken güvenli olması için vardır. Siz, işlem hızlansın diye resmî şekil şartını zayıflatırsanız yarın kamu taşınmazlarının hangi gerekçeyle devredildiğini takip edemezsiniz. Kamu malı üzerinde bu kadar tasarruf yetkisi verilmesi asla doğru değildir. Siz, bütün kamu taşınmazlarını sınıfına bakmadan vererseniz yarın hastane, okul ve diğer öncelikli hizmet ihtiyaçlarını nasıl karşılayacaksınız? Binayı yapacaksınız, yanında okulu yok; binayı yapacaksınız, yakınında hastane yok. Böyle baştan savma, gelişigüzel iş yapılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, 19’uncu madde de aynı şekilde sorunludur. Bu maddede kamu idarelerine tahsisli hazine taşınmazlarının atıl durumda olduğu gerekçesiyle tahsisin kaldırılması, hazine adına tescil edilmesi, Bakanlığa veya bağlı kuruluşlara bedelsiz devredilmesi öngörülüyor. Burada en kritik kavram atıl kavramıdır; neye göre atıl, kime göre atıl? Bir alanın bugün boş görünmesi onun kamu yararı taşımadığı anlamına gelmez. Bir taşınmazın yapılaşmamış olması onun ekolojik, toplumsal, tarımsal ve kamusal değerinin olmadığı anlamına gelmez. Türkiye’de yıllardır yaşadığımız sorun da tam da budur, boş görülen her alan rant alanı sanılıyor. Yeşil alanlar, kıyılar, meralar, kamu arazileri, sosyal donatı alanları önce atıl ilan ediliyor, sonra da bir bakıyoruz ki buralar imara, projeye açılıyor. Zaten hiçbir yerde kamu arazisi bırakmadınız, kalanları da böyle atıl ilan ederek el mi koyacaksınız? “Sosyal

konut yapacağız.” diyorsanız buyurun yapın ama sosyal konutu da yerel yönetimleri dışlayarak; her şeyi, bütün yetkileri Bakanlık uhdesine alarak yapamazsınız.

Sayın milletvekilleri, 21’inci ve 24’üncü maddelerde zemin ve temel etütlerine ilişkin yeni bir yetkilendirme sistemi getiriliyor. Elbette zemin etüdü, beton kalitesi, yapı güvenliği son derece önemlidir, hele ki deprem ülkesi olan Türkiye’de bu alanda en küçük ihmale dahi tahammülümüz yoktur. Ancak burada sorulması gereken şudur: Bu düzenleme gerçekten yapı güvenliğini mi artırıyor yoksa yeni bir yetkilendirilmiş özel kuruluş piyasası mı yaratıyor? (CHP sıralarından alkışlar) Etüt ve denetim süreçleri Bakanlıkça belgelendirilecek kuruluşlar üzerinden yürütülecekse bu kuruluşların niteliği, mühendis yeterliliği, meslek odalarıyla ilişkisi, kamu denetimi ve sorumluluk rejimi kanunda açıkça yazılmalıdır ama siz burada maalesef gene aynı hatanın içine düştünüz, maalesef gene meslekleri itibarsızlaştırdınız. Depremde on binlerce insanını kaybetmiş bir ülkede yapı güvenliğini piyasalaştırarak değil bilimsel denetimi güçlendirerek sağlayabilirsiniz.

28’inci maddeye ayrıca dikkat çekmek istiyorum. Bu maddede depremzedeler bakımından olumlu gördüğümüz hükümler var fakat 500 bin konutu yetiştirelim diye skor peşinde koşarken ne çevreyi ne eğitimi ne sosyal donatıları düşünmeden kutu kutu ev yapıp anahtar dağıtma peşindesiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Yaptığınız deprem konutlarını da gördük, her tarafı dökülüyor. Rezerv alan konusunda mağduriyetleri bir türlü gideremediniz. Mağdur vatandaşlarımızın feryadını dinlemiyorsunuz. Anahtar teslimi yaptığınız on binlerce depremzede hâlen maalesef konutuna yerleşmedi. Çevre düzenlemesi diye depremzedelerimizden âdetâ haraç kesiyorsunuz. Kısacası, depremzede bir deprem vurdu, bir de siz vurmaya çalışıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, 28’inci maddeyle Bakanlık ve TOKİ’nin yürütmesi gereken bazı yetkiler Kentsel Dönüşüm Başkanlığına aktarılıyor. Başkanlık, hazineden bedelsiz devraldığı taşınmazı satabilen, gelirleri Dönüşüm Projeleri Özel Hesabına aktarabilen, ihale ve bütçe denetimi bakımından tartışmalı, geniş bir mali yapıya dönüştürülüyor. Afet sonrası devletin görevi bellidir; depremzede güvenli konut sağlamak, yerinde dönüşümü desteklemek, mülkiyet sorununu çözmek, rezerv alan sorunlarını yaratmamak, vatandaş borç ve belirsizlik içinde bırakmamaktır. Ama siz bu süreci Kentsel Dönüşüm Başkanlığı eliyle taşınmaz satışı yapan, özel hesapta gelir toplayan geniş yetkili bir yönetim mekanizmasına dönüştürürseniz burada sosyal devlet değil merkezî gayrimenkul idaresi kurmuş olursunuz. Dahası, bu Başkanlığın ayrı bir kamu tüzel kişiliği olmadan bu kadar geniş mali ve idari yetkilerle donatılması idari sorumluluk ve denetim açısından da ciddi soru işaretleri yaratmaktadır.

Gelelim 2/B olayına; bakın, birçok bölgede 2/B sorunu var. Şimdi belki süreyi uzatıyorsunuz, taksitlendiriyorsunuz ama yeterli değil.

Değerli milletvekilleri, zaten 2/B arazilerini bu vatandaş işletiyor. Ya, orada gelir elde etmeye çalışıyor, geçinmeye çalışıyor. Yani bunu bir arsa parasına tahvil ederek, hemen yakınındaki arazi fiyatıyla eşitleyerek ne yapmaya çalışıyorsunuz, onu toprağından koparmaya mı çalışıyorsunuz? Yani bütün vatandaşların, bütün kesimlerin üzerinden geçtiniz, şimdi de toprak sahibi olup orada üretim yapmaya çalışan vatandaşın elindeki o biriktirdiği parasını da almaya çalışıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, değerli milletvekilleri, bu teklifin bütününe baktığımızda aynı zihniyeti görüyoruz. Bir taraftan yerel yönetimlerin elini kolunu bağlıyorsunuz, diğer taraftan merkezî idareye olağanüstü hız ve olağanüstü yetki veriyorsunuz. Türkiye’nin ihtiyacı daha fazla güç değildir. Türkiye’nin asıl ihtiyacı; güçlü yerel yönetimlerdir, şeffaf kamu yönetimidir, mülkiyet hakkını koruyan idaredir, deprem gerçeğini piyasa mantığıyla değil bilimsel ve kamusal denetimle ele alan bir yapı güvenliği sistemidir. Sosyal konutu rant ve merkezî yetki aracı değil barınma hakkının güvencesi olarak gören bir anlayıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

SEYİT TORUN (Devamla) - Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, buradan bir gerçeği daha ifade etmek istiyorum: Bakın, birçok bölgemiz talan ediliyor, vahşi madencilğe peşkeş çekiliyor. Bugün bütün bölgelerimizde, doğusunda, batısında, kuzeyinde maalesef büyük bir talan var. Benim ilimde de aynı şekilde talan var. Bu talana hep beraber “Dur!” demek için cuma günü orada Çoban Tepesi’nde olacağız, bütün yurttaşlarımızı da oraya davet ediyoruz ve vahşi madencilğe karşı direnmeye davet ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Bu ülkenin toprağı altından daha kıymetlidir ve Genel Kurulu saygıyla selamlarken vahşi madencilğe “hayır” diyoruz. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Şahısları adına ilk söz Ardahan Milletvekili Sayın Kaan Koç’a aittir.

Sayın Koç, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KAAN KOÇ (Ardahan) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün görüşmekte olduğumuz kanun teklifi, kamuoyunda ihtiyaç duyulan bazı yapısal iyileştirmeleri hayata geçirerek kamu hizmetlerini daha hızlı ve daha etkin hâle getirmeyi amaçlayan önemli bir düzenlemedir.

Taşınmaz yönetiminde veri temelli, dijital ve bütünleşik yapı güçlendirilmekte, kurumlar arası koordinasyon artırılmaktadır. Bununla karar alma süreçleri hızlandırılırken kamu kaynaklarının daha etkin ve verimli kullanılması hedeflenmektedir.

Sosyal konut politikaları açısından da önemli adımlar atmaktayız. TOKİ için yürütülen süreçlerin hızlandırılması, bürokratik yüklerin azaltılması ve üretim kapasitesinin artırılması özellikle dar ve orta gelirli vatandaşlarımız için önemli bir kolaylık sağlayacaktır. Aynı şekilde, afet sonrası yeniden inşa süreçlerinin daha etkin hâle getirilmesi hem devletimizin müdahale kapasitesini artıracak hem de vatandaşlarımızın hayatlarını daha hızlı şekilde yeniden kurlarına katkı sağlayacaktır. Bu yönüyle teklifimiz, sosyal devlet ilkesini güçlendiren önemli bir adımdır.

Değerli milletvekilleri, toplumda en çok karşılık bulan başlıklardan biri olan kooperatifler ve site aidatları meselesine de değinmek isterim. Günümüzde birçok vatandaşımız site ve apartman yaşamının içinde yer almakta ancak aidatların belirlenmesi ve harcanması konusunda zaman zaman tereddütler yaşamaktadır. Avans toplama ve keyfi aidat artışı gibi site yönetimlerinin elindeki sınırsız yetki kat maliklerinin mağduriyetine yol açmaktadır. Bu teklifle, bu yetkinin kat malikleri kurulunca belirlenmesini ve onaylanmasını, yönetim süreçlerinin daha şeffaf hâle getirilmesini, harcamalarda hesap verilebilirliğin artırılmasını, kat maliklerinin haklarının daha güçlü şekilde korunmasını amaçlamaktayız. Bu düzenlemelerin hem vatandaş memnuniyetini artıracığına hem de komşuluk hukukunu güçlendireceğine inanıyorum.

Yapı kooperatifleri açısından bakıldığında da ortaklık devri ile ortağın maliki olduğu konutun tapusunun devri birbirinden bağımsız yapılabilmektedir. Tapu devri yapılan bir ortak diğer ortaklardan bağımsız bir şekilde taşınmazını satmakta ve konutlar tamamlanmadan kooperatif ortağı olmayan kişiler malik olabilmektedir. Özellikle etap kooperatifçiliğinde ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bu teklifle, yapı kooperatiflerinde son konut tamamlanmadan, hak ve vecibelerde eşitlik ilkesine uygun şekilde kesin maliyet hesaplanmadan ortakların tapu devri yapmaları ve bu sebeple oluşan mağduriyetlerin giderilmesini amaçlamaktayız. Ortaklık yapısının netleştirilmesi, teslim süreçlerinin hızlandırılması ve uygulamada karşılaşılan sorunların da giderilmesini hedeflemekteyiz. Bu da hem vatandaşlarımızın beklentilerini karşılayacak hem de sektörde güven ortamını güçlendirilecektir.

Değerli milletvekilleri, ilk imza sahibi olduğum kanun teklifiyle çevre ve yapı güvenliği alanında yapılacak düzenlemelerin de son derece önemli olduğunu bir inşaat yüksek mühendisi olarak belirtmek isterim. Denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi, teknik süreçlerin standartlaştırılması ve kalite odaklı bir yaklaşımın benimsenmesi daha güvenli ve sağlıklı şehirler için hepimizin ortak beklentisidir. Ülkemizin deprem kuşağında bulunması sebebiyle, zemin yapısı ve mevcut yapılaşma durumunun iyi belirlenmesi, yapı güvenliğinin artırılması, kaçak ve denetimsiz yapılaşmanın önüne geçilmesi ve yangın güvenliğine ilişkin tedbirlerin artırılması zorunlu hâle gelmektedir. Bu kapsamda, olası can ve mal kayıplarının önüne geçilmesi için bu teklifle alınacak önlemlerle dinamik bir çalışma benimsenmesi zorunlu hâle gelmiştir. Kaçak yapılaşmanın önüne geçilmesi için ciddi yaptırımlar yapılmaktadır.

Sonuç olarak; teklifimizde yer alan düzenlemelerle kooperatifçilik, site yönetimleri ve kat mülkiyeti sistemini daha şeffaf hâle getiriyoruz. Yapı denetim süreçlerini güçlendiriyoruz. Çevre ve şehircilik alanında kurumsal yapıyı daha etkin kılıyoruz. Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın ortaya koyduğu Türkiye Yüzyılı vizyonu çerçevesinde güçlü devlet, güçlü toplum ve sürdürülebilir kalkınma anlayışını pekiştiren bu düzenlemenin ülkemizin geleceğine önemli katkılar sunacağına inanıyoruz.

Komisyon ve Genel Kurul aşamasında kıymetli fikir ve önerileriyle kanun teklifimize destek olan tüm milletvekillerimize teşekkür ediyor, teklifin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Şahıslar adına son söz Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin’e aittir.

Sayın Şevkin, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Tapu Kanunu Teklifi’nde 21’inci ve 24’üncü maddeler doğrudan bu ülkenin can güvenliğini, güvenli kentlerin geleceğini ve binlerce mühendisin emeğini ilgilendirmektedir.

Son yıllarda yaşadığımız depremler, heyelanlar, çöken evler, yollar, köprüler sadece bina kalitesiyle değil jeolojik verilerin ve zeminin ihmali nedeniyle gerçekleşmiştir. Bakın, on binlerce insanın yaşamını kaybettiği bir ülkede hâlâ hiçbir ders alınmıyor, hâlâ olması gereken denetim yapılmıyor. Yapı Denetimi Hakkında Kanun’a “zemin ve temel etüdü” kavramı konulmuş ancak burada denetime ilişkin, hangi meslek disiplininin denetleyeceğine ilişkin herhangi bir ibare yok yani yine jeoloji bilimi, yine yer bilimleri burada yok sayılıyor değerli arkadaşlar.

Görüşülmekte olan bu kanun teklifinde -ne yazık ki- 21’inci maddeye baktığımız zaman “zemin ve temel etüdü kuruluğu” tanımı getiriliyor ancak burada yapılması gereken tanım -değerli milletvekilleri, buraya dikkatinizi çekmek isterim- ilgili odaya kayıtlı ve zemin etüdü faaliyetlerini icra eden ortaklardan en az birinin jeoloji mühendisi olduğu ve Bakanlık tarafından denetlenen gerçek ve tüzel kişi olması gerekirken böyle bir tanımlama yapılmamış değerli arkadaşlar, dolayısıyla bu bir eksikliktir. Sadece depremlerde değil arkadaşlar, yaşadığımız bütün doğal afetlerde jeoloji bilimini öncelememiz gerektiğini hâlâ kavrayamamış bir Meclisle karşı karşıyayız. (CHP sıralarından alkışlar) Değerli dostlar, denetim mekanizmasına ilişkin tek bir güçlü düzenleme, yetki yani “Bu düzenlemeyi kim denetleyecek?” sorusuna cevap yoktur.

Yine, 24’üncü maddeye geldiğimizde de burada daha vahim bir tabloyla karşı karşıya kalıyoruz. Zemin ve temel hizmetini veren mühendislerden hizmet bedelinin yüzde 14’ünden başlayıp yüzde 28’ine kadar bir kesinti öngörülüyor. Soruyorum: Aynı projede çalışan mimardan alıyor musunuz bu

harcı? Hayır. Yine, inşaat mühendisinden alıyor musunuz? Hayır. Elektrik, makine mühendisinden alıyor musunuz? Hayır. Peki, neden sadece jeoloji mühendislerinden alınıyor bu? Eşitlik ilkesine aykırı değil mi arkadaşlar? Bütün mühendislik birimlerini kapsaması gerekmiyor mu? Yine, bu modern bir öşür vergisidir arkadaşlar, yapmayın bunu. Devlet, mühendislerin ortağı değildir; devlet, mühendislerin önünü açmakla yükümlüdür.

Değerli milletvekilleri, bu teklif sadece ekonomik bir yük getirmiyor, aynı zamanda meslek tasfiyesini de ortaya koyuyor. Bakın, 2 bine yakın jeoloji mühendisliği bürosu çalışmakta, bir kere bunları ortadan kaldırılıyorsunuz. 7 bine yakın jeoloji mühendisini de işsizlikle karşı karşıya bırakılıyorsunuz. Oysa biliyorsunuz ki kanunun 48'inci maddesi çalışma ve sözleşme özgürlüğü yani devletin istihdamı ve koruma yükümlülüğünü ortaya koyuyor, siz bunu yok sayıyorsunuz.

Yine, 22'nci maddeye baktığımızda, zemin laboratuvarında görev tanımları dışında bir yük bindiriliyor, "Numuneyi yerinde alacaksınız." deniliyor. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir uygulama yok arkadaşlar. Jeoloji mühendisleri belirler, önce karotları alırsınız, sonra gerekiyorsa orada ilgili numuneyi alırsınız. Siz her bir sondajın başına bir eleman koyamazsınız arkadaşlar. Zaten bütün illerde jeoloji mühendisliği bürosu yok ki burada da bir yanlış yapılıyor. Yine, dilimiz döndüğünce komisyonda anlatmaya çalıştık ama bunların önüne maalesef geçemedik.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz ne istiyoruz? Çok basit bir şey istiyoruz: Zemin ve temel etütlerinin gerçek denetimini istiyoruz bu ülkede; bilimsel, şeffaf, hesap verebilir bir sistem istiyoruz; mühendislerin özgürce üretmesini istiyoruz; 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un ruhuna uygun şekilde yerinde denetimi esas alan bir model kurulmasını istiyoruz ama bu teklif ne yapıyor? Denetimi güçlendirmek yerine mühendisliği sınırlandırıyor, maliyetleri artırıyor ve sistemi zayıflatıyor. Gelin bu yanlıştan vazgeçin ve dönün diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Buradan açıkça ifade ediyorum: Bu düzenleme bu hâliyle geçerse sadece mühendislerde değil bu ülkenin güvenli yapısı üzerinde de her türlü zarar görülecektir.

Yine, depremlemler ve afetler kaderimiz değildir ama bilimi yok saymak kabul edilemez değerli kardeşlerim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamlı) - Bu nedenle, bu maddelerin geri çekilmesini, meslek odalarının ve bilim insanlarının görüşleri doğrultusunda yeniden düzenlenmesini talep ediyoruz; aksi hâlde, bugün burada atılan bu adımın sorumluluğu yarın yaşanacak her afette bu kürsüde olacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın milletvekilleri, ikinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Birleşime bir dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.02

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.03****BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL****KÂTİP ÜYELER: İshak ŞAN (Adıyaman), Nurten YONTAR (Tekirdağ)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 90'ıncı Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan 237 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Devleti Milli Birlik Hükümeti Arasında Kolluk İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 237)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan 242 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgızistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 28 Nisan 1992 Tarihinde Bişkek'te İmzalanan Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2996) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 242)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 6 Mayıs 2026 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.03**X.- KOMİSYONLAR BÜLTENİ³**

1.- 01/07/2024-31/12/2024 tarihleri arasında komisyonlara gelen, komisyonlardan çıkan ve 31/12/2024 tarihinde komisyonlarda bulunan Cumhurbaşkanlığı teklifleri, kanun hükmünde kararname ve milletvekili teklifleri ile tezkereler (IV)

³ IV'üncü Komisyonlar Bülteni tutanağa eklidir.

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Sayıştayın 2023 ve 2024 yılı denetim raporlarında Emlak Katılım Varlık Kiralama A.Ş. 'yle ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin sorusu ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/42999)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Hüseyin OLAN
Bitlis Milletvekili

Emlak Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketi, tamamı kamuya ait Türkiye Emlak Katılım Bankası AŞ'nin bağlı ortaklığı olarak faaliyet yürütmekte olup, 2023 ve 2024 yıllarına ilişkin Sayıştay Denetim Raporları incelendiğinde şirketin faaliyet hacmi, bilanço büyüklüğü ve kira sertifikası ihraç tutarlarının son derece yüksek seviyelere ulaştığı, buna karşın şirketin kurumsal yapısı, personel rejimi, iç kontrol mekanizmaları ve kamuoyuna açıklanan faaliyet bilgileri bakımından ciddi soru işaretleri barındırdığı görülmektedir.

Sayıştay Denetim Raporlarına göre şirketin 2023 yılında toplam aktif büyüklüğü yaklaşık 9,9 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiş, aynı yıl dönem net zararı 54 bin TL'nin üzerinde oluşmuş. 2024 yılında ise kira sertifikası ihraçları ve buna bağlı giderler çok büyük tutarlara ulaşmasına rağmen şirket bünyesinde yönetim kurulu üyeleri dışında herhangi bir personel çalıştırılmadığı, iç kontrol ve iç denetim mekanizmalarının bulunmadığı ifade edilmiştir. 2023 yılında 11,7 milyon TL düzeyinde gerçekleşen çeşitli giderlerin 2024 yılında milyarlarca TL seviyesine ulaştığı, buna karşılık şirketin faaliyetlerinin büyük ölçüde ana banka personeli eliyle yürütüldüğü anlaşılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Emlak Katılım Varlık Kiralama Anonim Şirketi'nin 2020-2025 yılında, yıllar itibarıyla elde ettiği kâr ve zarar tutarları nedir?
2. 2023 yılında yaklaşık 9,9 milyar TL aktif büyüklüğe sahip olan ve 2024 yılında çok sayıda ve yüksek tutarlı kira sertifikası ihracı gerçekleştiren bir şirketin, hiçbir personel istihdam etmeksizin faaliyet yürütmesi kamu yönetimi ilkeleri açısından nasıl izah edilmektedir?
3. 2023 yılında 11.718.996 TL düzeyinde gerçekleşen giderlerin 2024 yılında 5.965.116.270 TL seviyesine ulaşmasının nedenleri nelerdir? Bu gider artışının ayrıntılı kalem bazlı açıklaması nedir?
4. Yönetim Kurulu Başkanı ve üyelerine 2023 yılında ve 2024 yılında ödenen net huzur hakkı/ücret tutarları (altı aylık dönemler itibarıyla) nedir?
5. Yönetim Kurulu Başkanı ve üyelerinin her birinin, 2023 ve 2024 yıllarında şirket dışında herhangi bir kamu kurumu, kamu şirketi, iştirak, fon, kurul, komisyon, birlik, oda, vakıf, dernek veya özel şirket/kuruluştaki görev almakta mıdır? Görev aldıysa; her bir kişi için ayrı ayrı olmak üzere görev aldığı yer, görevin niteliği, görev süresi ve bu görevlerden elde ettiği ücret/huzur hakkı/prim/ikramiye toplamı kaç TL'dir?
6. Yönetim Kurulu Başkanı ve üyeleri hakkında bugüne kadar (görev süreleri boyunca) herhangi bir adli soruşturma/kovuşturma ya da idari soruşturma/inceleme yürütülmüş müdür? Yürütüldüyse; her bir kişi için ayrı ayrı olmak üzere soruşturmanın konusu nedir? Verilmiş bir ceza/karar var mıdır?
7. Yönetim Kurulu Başkanı ve üyelerinin birinci ve ikinci derece akrabalık bağı bulunan yakınları ilgili şirket veya başka bir Kamu İktisadi Teşebbüsünde herhangi bir görevde bulunmakta mıdır? Bulunmakta ise hangi KİT'te ve görevi nedir?

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610- **4743966**
Konu :7/42999 Esas Sayılı Soru Önergesi

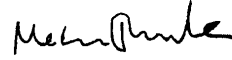
04/05/2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1841955 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Bitlis Milletvekili Sayın Hüseyin OLAN'a ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

**7/42999 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye
Bakanlığı Cevap Metni**

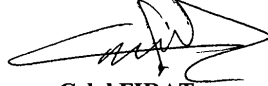
Sayın Hüseyin OLAN, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Soru önergesinde bahsi geçen hususlar, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı uhdesinde bulunmaktadır.

2.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Adıyaman'ın Samsat ilçesine bağlı Ovacık köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/43071)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Celal FIRAT
İstanbul Milletvekili

Adıyaman'ın Samsat ilçesine Ovacık köy yolları yıllardır asfalt yüzü görmemiştir.

Adıyaman/Samsat ilçesi Ovacık Köyü uzun yıllardır Adıyaman valiliğine bağlı il özel idare kurumu ve il genel meclis başkanlığı-encümen başkanlığı tarafından hizmet bakımından görmezden gelinmektedir. Köylüler defalarca yolun yapılması için talepte bulunmalarına rağmen bu köyün yolu yapılmamıştır.

Ne yazık ki 2026 yatırım programına da alınmamıştır.

Ovacık köylüleri seçimlerde muhalif partilerden yana oy kullandıkları için köy yollarının yapılmadığını, sadece ulaşım yönünden değil, okullarının sağlık ocaklarının kapatıldığını, köyde uzun süredir elektriklerin kesik ve suların akmadığını iddia etmektedir.

21. yüzyılda bile Türkiye'de bir köyün siyasi tercihlerinden dolayı böylesine ayrımcılığa maruz kalmasını ve hiçbir hizmet sunulmamasını anlamak mümkün değildir.

Adıyaman/Samsat ilçesine bağlı Ovacık köylüleri ilgili ve yetkilerce asfalt taleplerinin neden karşılanmadığını, bu ülkenin vatandaşı olduklarını, herkes gibi vergi ödediklerini, ancak karşılığında devletten hizmet alamadıklarını, köyün yollarının ne zaman yapılacağını sormaktadır.

Asfalt yol görmemiş köylerin seçimlerde iktidardan yana oy kullanmamış köyler olması inanç ve kimlik temelli ayrımcılığın, oy hesaplarının ve torpil mekanizmasının bu çağda bile terkedilmediğini göstermektedir. Bir an önce bu çağdışı anlayışın terkedilmesi ve hiçbir köye ayrımcılık yapılmadan gereken yol, su, elektrik vb. hizmetlerin en kısa sürede tamamlanması sağlanmalıdır.

Bu bağlamda;

1- Adıyaman/Samsat ilçesine bağlı Ovacık köy yolları neden asfaltlanmamaktadır ve neden hiçbir hizmet götürülmemektedir? Bu ayrımcılığın sebebi nedir? Bu köye hizmet sunulmamasının nedeni köylülerin iddia ettiği gibi iktidar yanlısı partilere oy verilmemesinden mi kaynaklanmaktadır? Değilse asıl gerekçe nedir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-378922

Konu : Soru Önergeleri-369

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1842000 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, İstanbul Milletvekili Sayın Celal FIRAT tarafından verilen 7/43071 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

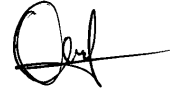
Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

3.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna belgegeçer yoluyla yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/43179)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı Sayın Numan KURTULMUŞ** tarafından Anayasa'nın 98'inci İltüzüzüğü 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **30.03.2026**.

Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yönelik hak ihlali başvurularının, özellikle belgegeçer yoluyla yapılan iletimlerde muhatabına ulaştırılmadığı; başvuru sahiplerine Komisyonun faks hattının kapalı olduğu bilgisinin verildiği yönünde tarafımıza çok sayıda bildirim ulaşmaktadır. Yurttaşlar, sivil toplum kuruluşları, hukuk örgütleri ve hak ihlaline maruz kalan veya ihlale tanıklık eden kişiler tarafından Komisyona iletmek istenen başvuruların da aynı akamete uğradığı ifade edilmektedir.

Bunun yanında, tarafımıza edinilen bilgilere göre, söz konusu durumun bir sistem değişikliği nedeniyle ortaya çıktığı belirtilmekte; ancak bu değişiklik sonrasında başvuruların hangi yöntemle, hangi teknik usulle ve hangi iletişim kanalı üzerinden yapılacağına ilişkin kamuoyuna, başvuru sahiplerine veya ilgili kurumlara açık, anlaşılır ve erişilebilir herhangi bir bilgilendirme yapılmadığı anlaşılmaktadır. Başka bir ifadeyle, mevcut başvuru yolunun fiilen devre dışı bırakıldığı bilgisi verilmekte; ancak yerine geçen yöntem açıklanmamaktadır. Bu durum, başvuru hakkını yalnızca güçleştirmemekte, fiilen kullanılamaz hale getirmektedir.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna erişim kanalının fiilen kapanması, Anayasal başvuru hakkının zedelenmesi, insan hakları ihlallerinin Meclis denetimine taşınmasının engellenmesi ve Komisyonun görev alanına giren çok sayıda konuda başvuruların görünmez hale gelmesi sonucunu doğurmaktadır.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, insan haklarının ihlal edildiğine dair başvuruları incelemek veya gerekli gördüğü hallerde ilgili mercilere iletmekle görevli bir parlamenter

denetim mekanizmasıdır. Bu işlevin etkili şekilde yerine getirilebilmesi, yurttaşların ve kurumların Komisyona fiilen erişebilmesine bağlıdır. Başvuruların kabul edilmediği, iletilmediği veya başvuru kanalının fiilen işletilmediği bir durumda, yalnız bireysel hak arama özgürlüğü değil, Meclisin insan hakları alanındaki denetim fonksiyonu da zayıflatılmış olmaktadır.

Bu bağlamda;

1. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun resmi iletişim bilgilerinde yer alan belgegeçer hattı halen aktif ve kesintisiz biçimde çalışmakta mıdır?
2. Son 2 ayda faks yoluyla komisyonca kaç başvuru alınmıştır?
3. Komisyona yönelik belgegeçer hattında veya başvuruların kabul usulünde herhangi bir sistem değişikliği yapılmış mıdır? Yapılmış ise bu değişiklik hangi tarihte, hangi gerekçeyle ve hangi idari işlem doğrultusunda yürürlüğe konulmuştur?
4. Söz konusu sistem değişikliği sonrasında, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna başvuruların hangi yöntemle ve hangi teknik usulle yapılacağına ilişkin neden kamuoyuna açık bir duyuru yapılmamıştır?
5. Sistem değişikliği sonrasında yurttaşların, sivil toplum kuruluşlarının, hukuk örgütlerinin ve diğer başvuru sahiplerinin Komisyona doğrudan başvuru yapabilmesi için hangi alternatif başvuru kanalları tanımlanmıştır?
6. Bu alternatif başvuru yolları hangi tarihte ilan edilmiş, hangi platformlarda yayımlanmış ve başvuru sahiplerinin bilgisine nasıl sunulmuştur?
7. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna belgegeçer yoluyla yapılan başvuruların ulaşım ulaşmadığını teyit eden, kayıt altına alan ve gerektiğinde geriye dönük denetime imkan veren bir sistem bulunmakta mıdır?
8. Komisyona yapılan başvurular bakımından, başvurunun alındığı tarih, havale edildiği tarih, işleme konulduğu tarih ve başvuru sahibine bilgi verildiği tarih ayrı ayrı kayıt altına alınmakta mıdır?
9. Komisyonun resmi TBMM sayfasında elektronik posta yoluyla yapılan başvuruların işleme alınmadığı belirtilirken, belgegeçer hattının da fiilen işlememesi halinde yurttaşların ve kurumların Komisyona hızlı ve doğrudan başvuru yapabileceği etkili kanal hangisidir?

10. Belgegeçer hattının çalışmaması ya da başvuruların iletilmemesi nedeniyle hak ihlali başvurularının Komisyona ulaşmadığı tespit edilmiş midir? Edildiyse bunların sayısı ve konu başlıkları nelerdir?
11. Başvuruların Komisyona ulaşmaması nedeniyle, Komisyonun görev alanına giren işkence ve kötü muamele iddiaları, ifade özgürlüğü ihlalleri, ayrımcılık, toplantı ve gösteri hakkı ihlalleri, çocuk hakları, kadın hakları, cezaevi uygulamaları ve diğer insan hakları ihlalleri bakımından inceleme başlatılamayan dosya bulunmakta mıdır?
12. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna gönderilen başvuruların muhatabına ulaştırılmaması veya geciktirilmesi nedeniyle herhangi bir idari inceleme yapılmış mıdır?
13. Komisyona yöneltilen başvuruların erişilebilir, doğrulanabilir ve kesintisiz biçimde alınabilmesi için belgegeçer hattının yanında güvenli dijital başvuru, çevrimiçi kayıt ve başvuru teyit sistemi kurulmasına ilişkin bir çalışma bulunmakta mıdır?
14. Son bir yıl içinde Komisyona yapılan toplam başvuru sayısı nedir? Bu başvuruların konu başlıklarına göre dağılımı nasıldır?
15. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna erişim kanallarının fiilen işlememesi nedeniyle yurttaşların başvuru hakkının zarar görmemesi için TBMM Başkanlığı tarafından hangi acil tedbirler alınacaktır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-~~1849181~~
Konu : Soru Önergesi

04.05.2026

Sayın Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili

İlgi : 30.03.2026 tarihli ve 7/43179 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna belgegeçer yoluyla yapılan başvurulara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorular için İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığı tarafından gönderilen cevabi yazı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:

1- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığının Cevabi Yazısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

EK-1

Sayı : Z-59244875-130.99-[476]/
Konu : Soru Önergesi Cevabı

14.04.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.04.2026 tarihli ve E-43452547-180.03-1827804 sayılı yazınız.

Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz UYSAL ASLAN'ın Komisyonumuz çalışmalarına ilişkin önergesinde yer alan soruları ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Osmaniye Milletvekili
Komisyon Başkanı

Ek: Soru Cevabı

Cevap:

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, Türkiye Büyük Millet Meclisi 18. Yasama Döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen tüm siyasi partilerden milletvekillerinin imzalarını içeren kanun teklifinin 5/12/1990 tarih ve 3686 sayılı İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanunu olarak kanunlaşması ile kurulmuştur. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, ülkemizde insan haklarının ulusal düzeyde korunması amacıyla kurulan ilk ulusal insan haklarını koruma mekanizmasıdır.

Dünyada ve ülkemizde insan haklarına saygı, bu konudaki gelişmelerin izlenmesi suretiyle uygulamaların bu gelişmelere uyumunun sağlanması ve başvuruların incelenmesi amacıyla kurulan İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, Kuruluş Kanunu uyarınca insan haklarının ihlale uğradığına dair iddialar ile ilgili başvuruları incelemek veya gerekli gördüğü hallerde ilgili mercilere iletmek ile görevlendirilmiş olup Komisyonumuz, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca havale olunan başvurular ile ilgili konuları incelemekte ve başvuruların sonucu veya yapılmakta olan işlem hakkında başvuru sahibine en geç altmış gün içinde bilgi vermektedir.

Komisyonumuz çalışmalarını Kuruluş Kanunu ile bu Kanun'da sarahat olmayan hallerde, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İçtüzüğü hükümleri uyarınca gerçekleştirmektedir. TBMM İçtüzüğü hükümleri, Komisyonumuzun çalışma usul ve esaslarına uygun düşecek şekilde kıyasen uygulanmaktadır.

Komisyonumuza yapılan başvurular esas itibarıyla EBYS üzerinden Kurumlar aracılığıyla veya ıslak imzalı olarak yapılmakta olup bireylerin Komisyonumuza erişebilmelerini kolaylaştırmak adına belgegeçer kullanılmaktadır. Temel hak ve özgürlüklerinden herhangi birinin ihlal edildiğine inanan her birey mektup ve belgegeçerle Komisyona başvurabilir. 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun hükümleri uyarınca, Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilen dilekçelerde dilekçe sahibinin adı-soyadı ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması şartları aranmaktadır. Bu şartları taşımayan şablon niteliğindeki başvurular işleme alınamamaktadır. Aynı Kanun hükümlerine göre, yukarıdaki şekil şartlarını taşımayan dilekçelerle, belli bir konuyu ihtiva etmeyenler ve yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olanlar incelenemezler.

Komisyonumuzun parlamenter denetim yetkisi kapsamında görevli ve yetkili olduğu başvuru yoluna ilişkin olarak Komisyonumuzun kamu hukuku anlamında bir “idare” olmaması ve bu hususta yetkilendirildiğine dair Kuruluş Kanunu veya TBMM İçtüzüğü’nde bir hüküm bulunmaması nedeniyle idari işlem yapmak suretiyle bir uygulama değişikliğine gidilmesini mümkün değildir. Komisyonumuzun çalışmaları, adı geçen mevzuat hükümleri, Komisyonumuzun Çalışma Rehberleri ve Meclis uygulamaları ile Komisyon kararları neticesinde şekillenmektedir.

Komisyonumuz tarafından belgegeçer uygulamamızda herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Belgegeçer üzerinden yapılan başvurular, her başvuru gibi, başvuru şartlarını taşıyıp taşımadıkları ile işleme alınıp alınmayacakları hususunda incelemeye tabi tutulmakta ve arşivlenmektedir. İşleme alınması değerlendirilen, eksik bilgi, evrak ya da belge içermeyen başvurular ve Komisyonumuza posta yoluyla veya doğrudan yapılan başvurular başvurunun teslim alındığı, işleme alındığı, ilgili kişi ve/veya kuruma havale edildiği tarih bilgisi işlenerek kayıt altına alınmaktadır.

Belgegeçer hattımızın çalışmadığına dair Komisyonumuza yapılan yazılı bir şikayet veya başvuru bulunmamaktadır. Zira, Komisyonumuzun belgegeçer hattı çalışır durumdadır. Yapılan incelemede son iki ay içerisinde Komisyonumuza belgegeçer üzerinden 57 belge iletildiği görülmüştür. Komisyonumuz tarafından insan haklarının ihlale uğradığına dair iddialar ile ilgili olarak inceleme başlatılmayan bir başvuru bulunmamakta olup işleme alınması uygun görülen her başvuru için gerekli görülen işlemler yerine getirilmektedir.

Komisyonumuza 31.03.2025-31.03.2026 döneminde yapılan başvuru sayısı 4256’dır. Başvuru konularına ilişkin tablo aşağıdaki gibidir.

31.03.2025 – 31.03.2026. Tarihleri Arasında Gelen Başvuruların Konularına Göre Dağılımı¹

Cezaevleri Sorunları	3164
Yargıya İlişkin Sorunlar	566
Yasal Düzenleme Talebi	185
Yerinde İnceleme Talebi	220
Kolluk Uygulamaları	69
Yardım Talebi	26
Yabancıların Sorunları	9

¹ Bir başvuru birden çok konuyu içerebilmektedir.

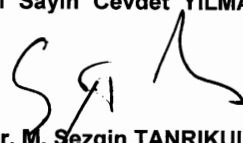
Memur Sorunları	15
İşçi Sorunları	6
Engelli Sorunları	10
Gayrimenkul Sorunları	8
Komisyondun Girişimde Bulunması Talebi	5
Üniversite ve YÖK Sorunları	5
Terör Kaynaklı Sorunlar	3
Kayıp Vakaları	4
Adalet Bakanlığı Hizmetleri	132
Bilişim Hizmetleri	2
Cumhurbaşkanlığı Hizmetleri	2
İçişleri Hizmetleri	8
İHK Komisyon Hizmetleri	165
Sağlık Hizmetleri	19
Sosyal Hizmetler	21
Yurtdışında Yaşayan Türklerin Sorunları	6
Diğer Sorunlar	94

Komisyondumza başvuruların büyük bir çoğunluğunun Adalet Bakanlığı aracılığıyla EBYS üzerinden ve milletvekillerimiz tarafından yapılması ile Dilekçe Komisyonunun e-dilekçe sistemi üzerinden başvuru kabul edebilmesi nedeniyle mevcut durumda yeni bir dijital başvuru sisteminin oluşturulmasına gerek bulunmadığı değerlendirilmektedir.

4.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, motosikletli kurye olarak çalışma yaşının yükseltilmesine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/43569)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av.Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği'nde Değişiklik" ile motorlu kurye faaliyetlerinde üst yaş sınırı 69'a çıkarılmıştır. Bu düzenleme yalnızca teknik bir mesleki yeterlilik düzenlemesi değil; sosyal devlet anlayışı, emeklilik sistemi, gelir dağılımı, iş güvencesi, iş sağlığı ve güvenliği, genç işsizliği ve kamu güvenliği açısından çok boyutlu sonuçlar doğurmaktadır. Türkiye'de 69 yaşında yurttaşların riskli ve fiziksel efor gerektiren bir meslekte çalışmak zorunda kalması, tercihten çok ekonomik zorunlulukla açıklanabilecek bir toplumsal gerçekliğe işaret etmektedir. Bu durum sosyal devlet ilkesinin zayıfladığını, emeklilik gelirlerinin yaşamaya yetmediğini ve yaşlı yoksulluğunun yapısal hale geldiğini göstermektedir. Ayrıca motorlu kurye faaliyeti; trafik güvenliği, refleks süresi, fiziksel dayanıklılık, sağlık riski ve kamusal güvenlik açısından yüksek riskli bir iş koludur. Bu nedenle yaş sınırının yükseltilmesi yalnızca bireysel bir tercih alanı değil, doğrudan kamusal sorumluluk alanıdır. Bu kapsamda aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi ve kamu politikalarının şeffaflığı açısından zorunludur.

Bu bağlamda,

1. 69 yaşında yurttaşların çalışmak zorunda kalmasının temel nedeni olarak emeklilik maaşlarının yetersizliği Bakanlığınızca tespit edilmiş midir?
2. Türkiye'de emeklilik maaşlarının açlık ve yoksulluk sınırı karşısındaki durumu analiz edilmiş midir? Bu düzenleme hazırlanırken bu veriler dikkate alınmış mıdır?
3. Kaç emekli yurttaş aktif olarak kayıtlı/fiilî şekilde çalışmaktadır? Bunların yaş gruplarına göre dağılımı nedir?
4. 65 yaş üstü çalışmak zorunda kalan yurttaşlara ilişkin sosyoekonomik etki analizleri yapılmış mıdır?
5. Bu düzenleme hazırlanırken yaşlı yoksulluğu ve geçim sıkıntısı üzerine herhangi bir etki analizi yapılmış mıdır?

6. 69 yaşında çalışmanın bir tercih değil zorunluluk olduğu gerçeği kamu politikası olarak kabul edilmekte midir?
7. Bu düzenleme, sosyal yardım ve sosyal güvenlik sisteminin yetersizliğinin dolaylı kabulü anlamına gelmekte midir?
8. Motorlu kurye faaliyetlerinin yüksek riskli iş kolu olduğu kabul edilmekte midir?
9. 65 yaş üstü sürücülerin refleks, sağlık ve risk oranlarına ilişkin bilimsel veriler incelenmiş midir?
10. Yaş sınırı yükseltilmeden önce herhangi bir sağlık, refleks, psikomotor yeterlilik standardı getirilmiş midir?
11. Bu düzenlemenin trafik kazalarına olası etkisine dair risk analizi yapılmış mıdır?
12. Kamu güvenliği açısından doğabilecek risklere karşı alınan önlemler nelerdir?
13. Türkiye'de genç işsizliği oranı kaçtır?
14. Bu düzenlemenin genç istihdamı üzerindeki etkisi analiz edilmiş midir?
15. Genç işsizliği sorunu çözülmeden yaş sınırının yükseltilmesi istihdam politikası açısından çelişki değil midir?
16. Gençlerin iş bulamadığı bir ekonomide, yaşlıların çalışmak zorunda kalması yapısal bir politika başarısızlığı değil midir?
17. Devletin temel görevi, yurttaşlarını ileri yaşlarda riskli işlerde çalışmak zorunda bırakmak mıdır, yoksa insanca yaşam koşulları sağlamak mıdır?
18. Bu düzenleme sosyal devlet ilkesine uygun mudur?
19. Bu düzenleme, yoksulluğun yönetimi politikası mıdır, yoksa yoksulluğun çözümü politikası mıdır?
20. Bakanlığınız bu düzenlemeyi sosyal politika, istihdam politikası ve sosyal güvenlik politikalarıyla uyumlu görmektedir mi?
21. 69 yaşında yurttaşların riskli işlerde çalışmasının insan onuruna uygun olduğunu düşünüyor musunuz?
22. Bu düzenlemenin toplumsal vicdan üzerindeki etkileri değerlendirilmiş midir?
23. Bir ülkenin gelişmişlik düzeyinin yaşlılarına sunduğu yaşam koşullarıyla ölçüldüğü gerçeği Bakanlığınızca kabul edilmekte midir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-380186

Konu : Soru Önergeleri-373

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1846863 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Diyarbakır Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/43569 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar başta Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olmak üzere diğer bakanlıkların görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

